

สยามสาครคำฉันท์

หรือ “ตำนานปราบโจรสลัด”

ของ

ขุนขัยเศรษฐีสัมพันธ

แต่ง

เมื่อกรุงรัตนโกสินทร์

ครบรอบ ๑๕๐ ปี

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๕๐๐ ฉบับ

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ราคาเล่มละ ๑ บาท

โรงพิมพ์พานิช จังหวัดสงขลา

(ลิขสิทธิ์สงวน)

ที่ ๑๑๖/๑๕๓๕

(ตำแหน่งรองอธิบดีกรมราชเลขาธิการ)

กรมราชเลขาธิการ

วันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

แจ้งความมายัง ข้าราชการมณฑลพิษณุโลก

หนังสือลงวันที่ ๒๖ เดือนก่อน

ส่งหนังสือสวามิภักดิ์

ซึ่งแต่งตั้งเป็นพระลูกเมื้อกรฐมนตรีโลกสิทธิ์ ครอบรอบ ๑๕๐ ปี มาขอให้
ทูลเกล้าฯ ถวายใน ใต้นามทูลเกล้าฯ ถวายแล้วทรงพอใจ

(ลงนาม) เจ้าพระยามหิธร

๑๑๖/๑๕๓๕
ที่ ๑๑๖/๑๕๓๕
กรมราชเลขาธิการ
กระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๔๗๕

เจ้าพระยามหิธร

Handwritten text in Devanagari script, likely a library stamp or title, partially obscured by a dark mark.

นอกจากเตียงหยาดฝนที่กำลังตกตมมากกระทบใบไม้ หน้าห้อง ดังเผตะ
แผ่ตะ แด้ว ก็ไม่มีเสียง อะไร ที่จะ มา ทำลาย ความ ดังตมใน คน นั้น อีก
ภายใน ผนังใหม่ อันเป็นที่ลำนก ของ พวกเรา ก็คงมี แต่ แสงไฟฟ้า หน้า
ระเบียง เรือน ซึ่ง กำลัง ฉาย แสงสว่างไม่เกิน ๑๖ แสง เทียน ต่อคู่ กับ
ความมืดใน เวลา ราตรีกาล

ดังนั้น ภายใน ห้อง ซึ่ง เคย ธรรมดา ธรรมดา ไปด้วย แสงไฟ บัดนี้ พวก
เปิดประตูดับไฟมืด ๆ ไปตาม ๆ กัน ได้มีอัน หนึ่งจะพากันรู้ ดึกพอใจใน
ความเย็น ของ อากาศ ว่า เหมาะ ที่จะ นอน มากกว่าที่จะ ประกอบกิจการ
อื่น ๆ ใน เวลาอัน วิกฤตเช่นนี้

ในขณะที่ ที่กล่าว นี้เอง ข้าพเจ้ายังคง นั่งเฝ้า อยู่ กับเจ้าโต๊ะ เขียน
หนึ่งต่อตัวน้อย ซึ่ง ตั้ง อยู่ใน ห้อง ภายใน มือ ก็มิดำมปากกา กำลัง ทำ
ธุระ จ่วน อยู่กับเจ้าสมุดเล่ม เบื่อเรือ ซึ่ง ทางอยู่ ตรงหน้า จจึง อยู่ บางที่
ท่าน จะ ออก นึก ชม ว่าข้าพเจ้า ขยนิ ฤฯ เรียก กัน นัยหนึ่ง ว่าเขา ถ่าน
เสียงนี้ กระไร เลย ใน การที่พูดล้า ห้างเจ้า ทรมาณคน อยู่กับ คำราชันดึก

ต้น ถึง ปานนี้ ข้าพเจ้าต้องขอ กระซิบ ออกตัว เสีย ก่อน ว่า ก็ไม่เชิง
 ที่เดียว การที่ ข้าพเจ้า ถิ่น ทรมาณ คน อยู่ เช่นนี้ ก็ เพราะ ว่า ถ้า ชน
 ทั้ง เขาไว้ ให้ เป็น 'คน พอก หาง หมู' ฤๅ รอด จน 'ฟ้า เคือง ดัน หั่ง'
 ตะ กั เกรง ว่า อย่าง น้อย ข้าพเจ้า ก็ เห็น จะ ต้อง นำ เพญ คน อยู่ ตาม ฐานะ
 เติม อีก หนึ่ง บ เป็น เน้น

เออ เน้ ! เจ้า ความ มั่ง ค่อย ๆ ฤๅ ฤๅ เข้า มา สู้ ร้าง ทำ เขา
 ตาม ปากกา จะ หลุด มือ เสีย ให้ ได้ เดี๋ย ะ มั่ง จาก โรงเรียน ตำรวจ ๆ
 สัระ ประทุม ค่อย หว่าง ๆ ภาย จัง ! ตั้ง คี ๒ แล้ว หรือ นี้ เห็น จะ
 พอก กัน ที่ สำหรับ เจ้า งาน คนนี้ ข้าพเจ้า โยน ตาม ปากกา ผุด ลง บน โต๊ะ
 พดาง เอื้อมมือ ไป หยิบ บุหรี่ ขึ้น มา จด ดับ แล้ว ถู กั้น จาก เก้าอี้ เดิน ไป
 เปิด ประตู ห้อง กระจก หน้า ออก ไป ข้าง นอก แม่ เจ้า ้วย ! จะ มอง ไป
 ทาง ที่ ค่ำ โหน ก็ มี ดราวด กับ เขา ถ่า คม เข็ม ได้ พด เขา ตะ ของ ผืน มา กระทบ
 หน้า ข้าพเจ้า จึง ปิด ประตู เสีย หัน เดิน กลับ มา นั่ง ตง บน เก้าอี้ ตาม เติม

หัน ไป หัน มา — พบ หนึ่ง ล้อ พิม พ ณะ บบ หนึ่ง วาง อยู่ บน โต๊ะ ไม่
 รู้ ใคร ออก มา โยน ไว้ เมื่อไร พดาง อ่าน ดู วันที่ ประจำ ณะ บบ แหม ! —
 ตั้ง รอย บ แล้ว พดิก ไป พดิก มา เออ — เจ้า ประคุณ มี แต่ ชาว ชำ รัน
 พัน ดาย อะไร ก็ ไม่ รู้ รู้ ลึก นำ ปลง อนิจจัง มากกว่า อย่างอื่น อนิจจา !
 ช่าง กระไร — ช่าง ไม่ พา กัน กิด พระ พุท ไร วาท บ้าง เลย ดู ปลด อย ให้
 โทษะ, โมหะ, ฉันทา พยาบาท อะไร ครอบ จำ คน ไป ตาม ๆ กัน เอ๊ะ !
 นี่ อะไร จำ หน้า เรื่อง ตัว ข้าย กระ โด —

เราได้ทราบข่าวว่า นายเฮนรี แมคเรย์ ผู้ชำนาญในการถ่ายภาพยนต์ บัดนี้กำลังเดินทางมาประเทศสยาม เพื่อจะมาตรวจดูสถานที่ ๆ เหมาะแก่การถ่ายภาพยนต์ และทั้งเราได้ทราบข่าวว่า การที่ นายเฮนรี แมคเรย์ เข้ามาครั้งนี้ ตั้งใจว่าจะทำภาพยนตร์ขึ้นสักเรื่องหนึ่ง ซึ่งให้เหมาะกับภูมิประเทศ เราหวังว่าตามความคิดของ นายเฮนรี แมคเรย์ คงจะบรรลุถึงผลสำเร็จเป็นแน่ และเมื่อ นายเฮนรี แมคเรย์ เข้ามาถึง กรุงเทพฯ ใดเมื่อไร เราจะบอกให้ทราบภายหลัง

อ้อ! นายเฮนรี แมคเรย์ เห็นจะเป็นคนเดียวกันกับที่ถ่ายภาพยนต์เรื่องนางสาวสุวรรณนั่นเอง พะไร! นั่นชาวมมมานแฉฉานา แต่เขาเกิดถึงอย่างไร ๆ ก็ต้องนับว่าเป็นชนเอกอยู่บ้าง ว่ากันที่จริง สินค้าภาพยนต์ก็ออกจะมีหนามตำไมใช่เล่น ถ้าหากว่าสยามเรามีตลาดภาพยนต์กับเขาบ้าง ตะกี เงินที่เคยไปในการที่เข้าหรือซื้อเขามาขาย ก็จะได้พอพืดพอเหวี่ยงกันไปบ้าง ดูแต่ประเทศอเมริกาซิ เงินเขาเงินให้เขากระเบาทางค้าภาพยนต์เลยบตะกีด้านก็ด้านกัน แต่นั่นแหละ—อะไร ก็ช่างเกิด ว่ากันแต่ว่า ถ้าประเทศสยาม เกิดมีการค้าภาพยนต์กันขึ้นจริง ๆ จัง ๆ แล้ว ข้าพเจ้าเป็นต้องขอสมัครคนหนึ่งตะ เพื่อว่าเคราะห์ดีมีวาสนา จะได้เป็นพระเอกกับเขาบ้าง แต่ถ้าเคราะห์ยังร้าย ก็เป็นมันแต่เพียงบอยไฮเตดไปก่อน ตามที่

วันนี้ จะเป็นวันอะไร ก็สุดกล่าว ขอกล่าวแต่เพียงยังจำได้ว่า

ข้าพเจ้าได้ถูกถามหาโดย นุราชไปรษณีย์ เพราะ มีจดหมาย ฉบับหนึ่ง
 มุ่งมาถึง ข้าพเจ้า พอ รับซองมาดู รู้สึก แปลกใจ มาก เพราะ ตายมือ
 ที่ บนซอง เขียน หน้าซอง เป็น ตายมือ ที่ยังไม่ เคย เห็น เคย จึง รับฉีกซอง
 ออกดู รู้สึก ใจคอ ชอบกต จะ ดีใจ ก็ ไม่ใช่ จะ ไม่ ก็ ไม่ เขิง ในจดหมาย
 นั้น เขียน เป็น ภาษา อังกฤษ ตายมือ ห้วน ชุก ชิก มีใจความ ดังนี้ ๆ
 ดังนี้ —

“ นาย ดินท อัมพันธ์ ”

ตามจดหมาย ของท่าน ที่ มุ่ง ไป ถึง ข้าพเจ้านั้น ได้รับ แล้ว และ
 ข้าพเจ้านัด ที่จะ พบกับ ท่าน เพื่อ จะ ได้ พุดจา ให้ เป็น ที่ ตกตง ตาม ที่
 ท่าน ขอ ร้อง

เพราะฉะนั้นขอให้ท่านรีบไปพบกับข้าพเจ้าที่สำนักงานโดยเร็ว

(เซ็น) รัชวดี สัตตะเดช ผู้จัดการ ถ่ายภาพยนตร์ ”

พอข้าพเจ้าอ่าน จดหมายจบ ก็รีบจัดแจงแต่งตัว สวมหมวก คว้า
 ไม่ถือได้ก็เดินคุ่ม ๆ ออกจากสถานที่ที่ฉันพัก เพราะหัดที่พอเดินมา
 หน่อยก็พบ รถตากคันหนึ่ง กำลังจอด อยู่ข้าง ถนน ข้าพเจ้าจึง โดก ขึ้นนั่ง
 พอ บอก ที่หมาย ให้ แล้ว ก็นั่ง เอก เซนท ปลดปล่อย ให้ เป็น หน้า ที่ ของ มา
 เมืองฉันจะพาไปดี ก็ไม่ได้จะนานเท่าใดนัก ข้าพเจ้าก็ได้นำตนมาขึ้น
 อยู่หน้าตึกอัน ตระหง่าน ซึ่งมีอักษร ภาษา อังกฤษ ว่า ‘โอเรียนเต็ล
 โซเต็ล’ จึงส่ง สัตตะเดช ให้ฉัน ผู้ตาก สวมเสื้อ สัตตะเดช เป็น มุดค่า ที่ ได้พา
 ข้าพเจ้ามาถึงที่ แต่เจ้าเจกเกิดเอะอะโดยหาว่ายังไม่สมควร ราคา

ในฐานะที่จะคัดความร้ายกาจ ข้าพเจ้าจึงตั้งตาคอยค้นหาให้เจอ
แล้วก็เดินคุ่ม ๆ เข้าไปในโฮเต็ล

ข้าพเจ้าต้องยืนรออยู่สักครู่หนึ่ง ได้มีคนประจำโฮเต็ลเดินตรง
เข้ามาถามข้าพเจ้า ๆ จึงได้บอกความประสงค์ให้เขาทราบว่าจะต้อง
การพบกับมิดเดอว์ ริชาร์ด ได้ความว่า อีคาริชาร์ดเพิ่งกลับมาจาก
การไปเที่ยวชมสถานที่ บุคคลกำลังอยู่ในห้อง และทางที่ดีควร
จะมอบนามบัตรให้เขาไปให้ เขา—อีตอนนั้นเกิดขลุกขลักกันใหญ่ เพราะ
ลืมสนิทเที่ยวว่า การไปมาหาสู่ฝรั่งมีค่าเช่นนี้ควรที่จะต้องเตรียม
นามบัตรมาด้วย แต่นั่นก็ไม่ได้เอามา หรือพูดกันง่าย ๆ ว่า ตั้งแต่เกิด
มาก็ยังไม่เคยใช้เจา นามบัตรกับใครสักที เพราะไม่ค่อยจะได้ไป
สมาคมกับฝรั่งมีค่าที่ไหนเลย นักแก่นใจ คราวนี้กลับไปเห็นจะต้อง
พิมพ์เตรียมไว้สัก ๒-๓ โหล หหมดทำเขาเลยควาเขาเจ้าของยา
นกกระเจอกันมาซัก เขียนลายมือตัวบรรจงได้ลงไปแทนการ์ด ซึ่ง
ข้าพเจ้าคิดว่าจะกระเดียดคล้ายไปทางตัวพิมพ์ว่า ‘นายสนิท อัมพพงค์’
สั่งให้เจก บอย เจกบอย รับแผ่น นามบัตรปัจจุบัน ประคิษฐ์ แล้วก็บอก
ให้รีบไปเดี๋ยว

ในอีกสักครู่หนึ่ง ข้าพเจ้าก็ได้นำตนเองไปปรากฏอยู่ในห้องรับแขก
ของอีคาริชาร์ด ห้องนี้แต่งไว้อวดสะอาดสะอ้านดี แต่ข้างจะเล็กสักหน่อย
แต่ถึงจะกระนั้นก็ยังเห็นจะดีกว่าห้องของข้าพเจ้าหลายเปอร์เซ็นต์ ข้าพเจ้า
จึงควยโถกาดนั่งลงบนเก้าอี้ตัวหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ตรงมุมห้อง พาดงลายตา

มองดูภาพที่เขาแขวนไว้ตามฝา เลี้ยงผีเทวดา ๆ เขามา เงยหน้าขึ้นดู
 นั่นแล้ว ! เห็นจะเป็น อิตามิดะเคียวริชาร์ด เพราะ ท่าทาง แก่คร้าม เป็น
 ตั้วผ่าเผย สวมที่จะเป็นผู้แทน บริษัท ถ่ายภาพยนตร์ผู้สามารถ เลี้ยง ๆ
 หน้อย ที่ แก่ ออกจะเป็น คน ที่ วาสนา น้อย ใน การ ที่ ศัตรู ของ แก่ ออก
 จะ อดคิดฝัน เต็มที่ ดูแต่ง เข้าไปตั้งครึ่ง บ้าน พอแกก้าว เข้า ประตู มา
 ข้าพเจ้า จึง ยืนขึ้น จาก เก้าอี้ ตรง เข้าไป แนะนำ ตัวเอง ให้ แก่ รู้ ความ
 ประสงค์ แต่ แปลกจริง เพราะ แทน ที่ อิตาริชาร์ด แก่ จะ ได้ถาม อะไร
 ตามจุดหมาย แก่ กลับไม่มอง เลี้ยงเลย กลับ ดัน โพลไป ค้น อะไร ขตุ
 ขยี้ ที่ โต๊ะ เขียน หนังสือ

ท่าทาง แก่ เห็นจะเป็น คน เอาจาน เอาการ ข้าพเจ้านั่ง อยู่ แต่ ในใจ
 หรือ แก่ จะ ตามอด คำได้ มิฉะนั้นคง จะนึกว่า ข้าพเจ้า มี เป็น ตัวตุ๊กตะตุ่น
 อะไร มานั่ง อยู่ บน เก้าอี้

“โอ คำ———” ข้าพเจ้า พุดขึ้น

เอ — อิตาริชาร์ด ดัน หัวตึก ๆ แล้ว หันหลัง กลับเดิน บัง ๆ ออกไป
 นอก ห้อง ข้าต เหมือน จะ ตระ โสภาค ให้ ข้าพเจ้ายืน สันทนากับ เจ้า โต๊ะ
 เขียน หนังสือ เดิน ตาม ความ พอใจ แปลกจริง ชะดี ชะร้าย พอ ผู้แทน
 บริษัท คนนี้ คง จะมี เป็น แต่ เพียง ตามอด คำได้ เห็น จะ ยัง แถม หลนวก
 ด้วย เป็น แน่ คิดไป คิดมา ถึง เตใจ ว่า จะ ซัก โน กลับ เลี้ยงดี หรือ จะ ยัง รอ
 อยู่ ตกตงใจ ว่า ควร จะ ยัง รอ อยู่ ดี กว่า เมื่อ ลมแรง แก่ จะ ปรกติ เข้า
 มา ทักทาย ปราได้ กับ ข้าพเจ้า บ้าง

พอ จะ หย่อน กันหนึ่ง ลงบน เก้าอี้ตามเดิม ก็ พอต โดยนเสียงฝีเท้า
เข้ามาอีก พอ ใ้ต๋ เขามา ข้าพเจ้า ชกมือหัดก็เหลือ เพราะ คิดว่าทาง
ของพ่อ ผิด เบียดอกใช้ ใ้ต๋ ใ้ต๋ เขามาใหม่ ออกจะ เขาท่วง เขาทักถี่หน่อย
แก แด่งกาย อย่างธรรมดา (แต่คงไม่ใช่ ผ้าม่วง ฤๅ ผาพัน เพราะ ผัว
เขาไม่ หนึ่ง) ถื้ เจ้า นามบัตร ของยาน กกระจอก ของ ข้าพเจ้า คิดมอมมา
ด้วย ทน เห็น จะใช้ มีลเคอร์ ริชาร์ด เน้ดะ ถื้ น อีตาคนเก่า แกจะ
จะ เปน เต่า ไร่ เต่า นา อะไร ก็ ตามที่ แก

แหม ! พอ ใ้ต๋ เขามาก็เดี๋ยง พ่อคแพด น้ำตาย เปนฟอง ฟังแทบไม่ทัน
ข้าพเจ้า ก็เหลือใจ ๆ ู ๆ เข้าไป ไ้ต๋ ถักขยับ เข้าไปตมึง ตมึง ชด คามา
ตาเรือ อย่างไร ชอบบท วิถีก็ ชด ชด ใจจริง ๆ เดียที่ ที่ไม่ ไ้ต๋ คด เขา
พจนานุกรม อังกฤษ เปนไทย ของ ท่าน แมคฟาแกนตี มา ด้วย มี ฉะนั้นก็
คง จะ ไ้ต๋ เบียดกัน เดีย ย่ำแย้ แต่ ไ้ต๋ ปรุ ความ ชั่ง พอ จะ รุ เรือง ประคด ประค่อ
กันว่า เขายินดี ที่จะ รับเอา ข้าพเจ้า เข้าไว้ เปน ผู้ แด่ง ภาพยนต์ ในการ
ถ่าย ภาพยนต์คราวนี้ แต่ เขา รุ ดีก เสียใจ ใน การที่ ข้าพเจ้า มาช้า เกินไป
เพราะ เขา พร้อม ด้วย พวก บริษัท ของ เขาจะ ต้อง ออก จาก พระนคร ไป
แรมทางทะเล ดีกต้อง ต่ำมวัน เพื่อจะ ไปถ่าย ภาพยนต์ บางตอน ข้าพเจ้า
ควร จะ ไป ด้วย เพราะ จะ ไ้ต๋ ดู การ แด่ง และ ผูก หัด ตนเอง ทั้ง บางที่
ข้าพเจ้า จะ ไ้ต๋ เริ่มตน แด่ง ใน เรือ นั้น ด้วย ข้าพเจ้า จึงถาม แกว่า เมื่อไร
จึงจะ เริ่มตน ออกเดินทางกัน แกตอบว่า พรุ่งนี้ เวลา ๑๑ นาฬิกา ก่อนเที่ยง
ตรง แม้ ! คายละ ! มัน ช่าง เร็ว ใจหาย เอ — นี่ เรา จะ ไป ดี หรือ ไม่

ไปดีนี่ ? แต่เขานำตองม้น ลักตั้งหนึ่ง ทั้งทำทางมัน ออกจะสนุก
ด้วย ผิดนักก็นักว่าไป ตากอากาศๆ ผึ้ง ลมอะไร ก็แล้วกัน ตก
ตงข้าพเจ้า ก็ถามแกทั้งสัญญาว่า พรุ่งนี้ จะไป พบ กับแะ ตามกำหนด

เมื่อข้าพเจ้าได้กลับมาถึงที่อยู่แล้ว ในวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้าตนนอน
แถมด ก็คงตนพรเตรียมเสื้อผ้า บรรจุลงใน กระเป๋าเดินทาง รวมทั้ง
เจ้าของสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้เช่น ผืนจันสำหรับผัดหน้า เพราะข้าพเจ้า
รู้ดีดีว่าการ แล้ง ภาพยนตร์เขาต้อง ผัดหน้า ผัดตา อะไร กันใหญ่โต แต่
เขาจะผัดด้วย อะไร ก็ไม่รู้กล่าว แต่ข้าพเจ้าเดาว่า คงจะดีเจ้าผืนจัน
ห่อละ ๑๒ ผืนต่างของข้าพเจ้าไม่ได้แะละ กับ กระดาษ ดินจันแดง เมื่อ
ว่าจะเกิด แคมซาคินกันเป็น นางจันบ้าง กับอีก อย่างหนึ่ง ที่สำคัญที่สุด
ก็คือ กางเกงกับเสื้อผัดสำหรับอาบน้ำหรือที่ฝรั่งเขาเรียกว่า 'แบดคิงชุด'
เพราะ ถ้าวันหนึ่งมา ขาวมาโดนน้ำให้ฝรั่งเห็น พุง เห็น จะไม่ได้ การ เดียว
จะเกิดตลกกันใหญ่โต แต่ก็ยังไม่ถึง กับขนมอดกไปจนเป็น น้ำหอมฟาง

เมื่อข้าพเจ้าได้รวบรวมเจ้าสรรพาวะ สำหรับเดินทางแล้ว ก็ขึ้น
ขึ้นรถมาที่โตมาคอยอยู่ที่หน้าตึก เมื่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าก็โดด
ขึ้นนั่ง บนรถ พร้อมทั้งกระเป๋าเดินทางใบหนักใจ ซึ่งได้บรรจุของมรมยุ่ง
ไว้ในภายใน แล้ว ก็สั่งให้คนขับรถเริ่มเคลื่อน ขบวน พยุหยาตรา ตรง
แนวไปสู่ท่าราชวงศ์ โดยมีได้รอคอยจนนาทีเดียว

แหม ! หวัดหวิดเหลือเกิน พอก้าวขึ้นจากเรือจ้างที่โตข้ามฝั่ง ก็
พอดีหวัดสัญญาเรือออกจากท่าทันที พุ้ย ! นี่ก็จะ วิเศษวิโสอะไร

ก็เรือจุฑาธุชนี่เองนี่นา... เรือลำนี้ข้าพเจ้าก็เคยได้โดยสาร มาครั้งหนึ่ง
แล้ว เป็นเรือของ บริษัท อัสเอเซียติก เคยใช้เดินทาง ระหว่าง จันทบุรี
กับ กรุงเทพฯ... นี่เห็นจะเป็น เพราะ อธิการวัด แก่เข้า มาจาก บริษัท
เป็นพิเศษเป็นแน่... เพียง พวกกล้าดี กำลัง ชนกันวัน กัน อยู่ เอ๊ะอะ

“คงมากาเขาเหมือง ถึง หัดขอรับ”

ข้าพเจ้าเหตยวหน้าไปดู... โอ—นึกว่าใคร... นี่มันอย่างไรกัน? ทำ
ไม่ว่าคงเคย ขา น้าแซง อยู่ที่บ้าน สะพาน ยศได้ถึง ไต่คน แพน มากับเขา
ด้วยนะ?... วัฏเกิด อุตริ เด็กชาย น้าแซง... เสด็จมัน มา เดิน หนึ่ง กับ เขาด้วย
เป็นไปไม่ได้... —แต่ถ้าจะเป็นไปได้... เมื่อว่า อธิการวัด แก่จะ ต้องการ
แสดง เรื่อง เจ๊ก ๆ จีน ๆ เกี่ยวของบ้าง

“ตอบมากับเขาทำไมละนี่นะ?” ข้าพเจ้าถาม ด้วยความ สงสัย

“ผงก็มาเที่ยว” เจ๊กคงตอบ หัววรั้อแหะ ๆ

“อ๊ะ! มาเที่ยว!” ข้าพเจ้าทวนคำ หรือจะเป็น เพราะ เจ๊กคง
เกิดเป็นโรคสมองพิการ แพทย์แนะนำให้มาตากอากาศ บ้าง ตะกระมัง

“ฮัตโหด!” มิสเตอร์ ริชาร์ด ตะโกน เป็นภาษา อังกฤษมาแค่หัวเรือ
แล้ว เดินเข้ามาหาข้าพเจ้า “ฉันนึกว่าท่านจะไม่มา”

“มาซิท่าน” ข้าพเจ้ายิ้ม พดาง จับมือ กับแก ตาม ธรรมเนียม
แล้ว บอกแกว่า เสียใจใน การที่ มาช้าไป ดึกหน่อย เพราะ เตรียม เข้าของ

ไม่ค่อยทัน มีเวลา น้อย เต็มที่ แล้วเรา ก็ยืน คุยกัน ถึง สภาพ ของ การ
ที่ จะ ดำเนิน ต่อไป

ขณะนี้ เรือ ของเรา กำลัง แตะ ตัดน้ำ พน ดันคอน มาแล้ว และกำลัง
วิ่ง อยู่ใน ระหว่าง น้ำทะเล มีคลื่น เขียว จดขอบฟ้า เฝ้ายคลื่น กระทบ ข้าง
เรือ อยู่ ดังเสียง ซ้ำ ๆ มอง เห็น ยอดคลื่น ตัว ๆ มา แทะ โกลด พอ โกลด เข้า
ก็ กระทบ เรือ แยก เป็น ฟอง กระจาย ไป ตาม กระแสน้ำ

ขณะนี้ ประตู่ ของเคบิน ได้ เบ็ดออก ข้าพเจ้า จึง หนี ไป ดู ภายนอก จริง !
แทบ จะ ไม่ เชื่อ ตา ของ ตนเอง

“คุณ จรวย !” ข้าพเจ้า ร้อง ออกไป โดย ความ ปลดใจ ทำเอา
หัดอน สะดุ้ง เหนียว หน้า มาทาง ข้าพเจ้า ทันที

“อ้อ คุณ !” หัดอน ยกมือไหว้

“ครับ ผมเอง” ข้าพเจ้า ยืน รังเกียจ ใจ ด้วย ความ สงสัย “เฮะ นี่
คุณ มา ทำไม กัน ที่นี้ ?”

“ก็ คุณ มา ทำไม ละคะ ?” หัดอน ย้อน ถาม

“อ้อ จ๋า—ผม มากับ มิตร เคอร์ ดี แคนเตย์, ก็ คุณ ละ ?” ข้าพเจ้า
พูด อี้อีก เพราะ จะ บอก หัดอน ตาม ตรง ว่า มา แต้ คง ภาพยนต์ ก็ ใช้ ที่

“คุณ ก็ เช่น เดียว กัน กับ คุณ นะแหละคะ” หัดอน ยิ้ม พาด ขาย ตา
อันหวาน น่ารัก มาทาง ข้าพเจ้า ทำเอา ข้าพเจ้า รังเกียจ อี้อีก ชอบ กัด

แปลก จริง ! แม้ จรวย ผู้ น ข้าพเจ้า รู้จัก หัดอน มา แก่ ก่อน ตั้งแต่
ครั้ง หัดอน ยัง เป็น นักเรียน หัดอน เป็น บุตรี เจ้า คุณ ผดุง ะ บ้าน อยู่ ที่

นางเลี้ยงนี่เอง เอ๊ะ ! หรือนี้ หล่อน เกิดอุบัติเหตุ เห็น เจ้าคุณ พ่อ มา แดง
 ภาพยนต์ ? ถ้าอย่างนั้น ก็ออกจะเคราะห์ดี มากอยู่ เพราะจะได้ แดง
 ร่วมกับ แม่ — อ้า — อ้า ไม่ใช่ หล่อน ยังไม่เคย บอก กับ ข้าพเจ้าสัก
 ว่า หล่อน รัก ข้าพเจ้า ที่ ถูก ควร เป็น แต่ เพียง ข้าพเจ้านัก รัก หล่อน มา
 นาน แล้ว ค่าง หาก

“ฮัลโหล ! นายซานิต !” เสียง อีตา ริชาร์ด ตะโกน ความจริง
 ข้าพเจ้า ช็อค ดันที แต่ ทำไม อีตา ริชาร์ด ถึง โผล่ ถูมา เรียก ซานิต ซาหน้อย
 นั้น ก็ สัตว์ สัตย์ ที่ จะ บอก ถูก

“ถึง เวลา ที่ เรา จะ ต้อง ถ่าย แดง” แรก พูด ต่อ “เรา ต้อง ถ่าย กัน
 เป็น ตอน ๆ ไป”

พอ พูด จบ แรก หัน หน้า ไป ตะโกน ฝรั่ง ผู้ ช่วย อีก คน หนึ่ง ซึ่ง กำลัง
 ลูบ หวี ย่น เกาะ อยู่ ที่ ราว หนา หอง เฌน ให้ จัด การ ตั้ง กล้อง ถ่าย พอ
 อีก สัก ครู่ หนึ่ง พวกเรา ก็ พากัน ไป ยืน รอ อยู่ ทาง กราบ เรือ ทั้ง เจ็ด คน ด้วย
 ส่วน แม่ จรวย นั้น หล่อน ยืน พิง ราว อยู่ ตรง ข้าง บันได กราบ เรือ ซึ่ง ไม่
 จะ ห่าง จาก ข้าพเจ้า เท่า ไหร่

“ดิดดี้ ! ดิดดี้ — ทาม มาย มาย ดิดดี้ ?” มิสเตอร์ ริชาร์ด ร้อง
 บอก แม่ จรวย

เอ๊ะ ! นี่ ยัง ไง กัน ! แม่ จรวย ไม่ ทัน พัง อีคำ อีรม ทัน โดด โด่ง
 ลง ไป ใน น้ำ ถูก คดีน ก็ กำลัง จัด เรือ โครง ไป โครง มา ส่วน แม่ จรวย
 ลง ไป ลอย คอ ถูก ถูก คดีน ชัด ชอบ ๆ โยน ตัว แม่ จรวย สูง ๆ ต่ำ ๆ พา

ลือ ๆ ห่างตาม คด้นออกไปทุกที่ ส่วนอีตา วิชาวัด ก็ยื่นเอามือท้าว สะเอว
หัวเราะเสียง หะ ! หะ !! หะ !!! ขอบใจในการที่แม่จรวยกำลัง
ลงไปตะกาย อยู่ในน้ำ จะจม มีจม แห่รำนารว

ข้าง เจ็ดคงไม่ทันจะรู้เรื่อง รวาว อะไร ก็แหกปาก ตะโกนเสียง
เอ็ดตะโร ว่า

“ซ้อ ! ซ้อ ! อูนึ่ง คอจุน บัว !! อูนึ่ง คอจุน บัวอะ !!!”

เจ็ดคง แหกปากร้องใหญ่ อีตาวิชาวัด ชักเคื่อง เต็มทน หันไปคู้
เจ็ดคง เข้าตั้งแอ็ก เจ็ดคง เซไปโดน เขา กตัง ถ่ายหนัง ล้มตง ตั้งโครม
แตก กระฉาย หมด แทน ที่จะ หยดกลับ ตะโกน เอ็ดตะโร ขึ้นอีก ว่า

“ซ้อ ! ซ้อ ! หนางนิกหายหมกเลียวอะ ซ้อ ! ซ้อ ! —”

ข้าพเจ้าเห็น ท่าทางจะไม่ได้การ ถ้าขึ้น फिरไร อยู่อก ค่อไปแม่จรวย
ก็จะจมน้ำตาย เพราะ ยังมอง เห็น แต่มอ โบกไหวกเหวก อยู่เห็นหน้า
ห่าง ออกไปทุกที่ ๆ

“แม่จรวย ! แม่จรวย !!” ข้าพเจ้าตะโกน พถางโดดตามตาม
ลงไป ถูกคด้น ก็ชดมากระทบตัวข้าพเจ้า แอ็ก ๆ ประเดี้ยวขึ้นไปลือ ๆ
อยู่ยอกคด้น มอง เห็น มือ แม่จรวยไว ๆ ประเดี้ยว ก็ดำฮวบตง มาราว
กับ อยู่ในเหว ทั้ง ยังไต่ยีนเสียง เจ็ดคง ตะโกน อยู่ แ่วว ๆ ห่าง ออก
ไปทุกที่

“แม่จรวย !! แม่จรวย !!! โครม ! ตัง !

“โอ้ย !” ข้าพเจ้าร้อง ออกมาด้วยความเจ็บ

“อะไรกัน พ่อคุณ ตะโกน เรียกใคร กันให้มันไป ?” เสียงใคร มาพูดอยู่ข้าง ๆ

ข้าพเจ้า ตมตาขึ้นดู แสง นนเอง แหะ แะ กำลัง มายืน อยู่ข้าง ๆ
ก็อะไร ห่อใบตอง อยู่ในมือ ถ้าจะ พง กลับ มา จาก ดุหนึ่ง

“กัน พง กลับ มา ถึง ก็พอดี ไต ยืน เสียง แก กำลัง ตะโกน เรียกใคร ให้เอ็ดไป” แสง พูดต่อ

ข้าพเจ้า จึงไม่ตอบ เพราะ รู้สึก งง เหมะ เหมะ ยัง นั่ง จาเบา อยู่
นั้นเอง เอ๊ะ ! ไม่ยกใช้ทะเล ? กลายเป็น ห้อง นอนหงาย ค้างคา
อยู่บนพนัก นนเอง เกาอ กระเด็นไปทางหนึ่ง เจ้า หลงดีด พมพ ก็ยัง
ถือ อยู่ในมือ ข้าพเจ้า ถูกชน ยืน นั่ง ทำตาปริบ ๆ บัดนี้ ! นั้นไป
คอก หรือ นั ตายมัน — เอ๊ย ! เห็น จะเป็น เพราะ เมื่อ ตอน ข้าพเจ้า ได้
ไป จันทบุรี มา รวมทั้ง อาน หลงดีด พมพ เจ้า ก็เคย เอา มา ผั้น เป็น เรื่อง
ใหญ่ เรื่อง โต ไม่รู้ว่า จะทำ อะไร อีกต่อไป เลย ผลุนผลัน ขึ้นเตียงนอน
ปล่อยทิ้ง ให้ตาแสง แก ยืน พด กับ ตม เต็ม ตาม ความ พอใจ ไปนอน
หัวเราะ เสียง ท้องคด ท้องแข็ง คนเดียว ใน มุ้ง เพราะ นกชน ขึ้นมา — ชน ที่ ข้าง
ไปเก็บ เอา มา ประคิประค่อ ผั้น เป็น เรื่อง เป็น ราว ไปได้ หัวเราะ เสียง
จน -- จน อ้า -- หดไปเอง.

อากาศร้อนกับคน

หลวงอัปภันตราพาฬพิศาล

อาจารย์คณะแพทยศาสตร์

ภาพกรรม

พวกชาวยุโรปที่ มา อยู่ ประเทศ ร้อน ดึก บ้าง หนึ่ง หรือ ดอง บ้าง หนึ่ง มัก มี
 หน้า ตา ชัด ตม มาก ผู้ ที่ พัง มา ใหม่ ๆ ดัง เกิด ได้ ชัด อากาศ ชัด นั้น
 ได้ เรียก กัน ว่า “ โดहित จาง ของ ประเทศ ร้อน ” มี ผู้ ได้ อธิบาย อากาศ
 ชัด นั้น ว่า เป็น การ เปลี่ยนแปลง ของ ร่างกาย ให้ เหมาะ กับ การ อยู่ ใน
 อากาศ ร้อน เป็น การ แสดง ว่า ร่างกาย เคย ชื่น ค้อ อากาศ ร้อน แล้ว
 คน ชาว อยู่ ใน ประเทศ หนาว มี ร่างกาย ทำ ไว้ สำหรับ อากาศ หนาว ร่าง
 กาย มี การ เผาผลาญ ให้ เกิด ความ ร้อน และ งาน เป็น จำนวน มาก แต่
 ผิวหนัง กระ ทำ การ ขับ เหงื่อ น้อย เมื่อ เปลี่ยน มา เข้า เคา อบของ เมือง
 ร้อน จำ เปน ที่ เขา จะ ต้อง ระบาย ความ ร้อน ออก จาก ร่างกาย ให้ มาก ขึ้น
 ผิวหนัง จึง ต้อง ทำ การ ขับ เหงื่อ ทด ขึ้น แต่ ใน หน้า ที่ นี้ เหงื่อ กลับ ออก
 มาก เกิน ไป นอกจาก นั้น เขา ต้อง ลด การ เผาผลาญ ใน ร่างกาย ให้
 น้อย ลง โดย ไม่ ออก กำลัง กาย ใน เวลา ร้อน จัด และ งาน ใน อวัยวะ
 ต่าง ๆ ของ ร่างกาย ก็ ลด น้อย ลง โดย ที่ ไม่ มีความ หนาว คอย เค็ดอน อยู่
 อาหาร ก็ กิน น้อย ลง โดย เหตุ เดียว กัน การ หายใจ ก็ น้อย เมื่อ อากาศ ประเทศ
 ร้อน บาง อยู่ แล้ว โดहित จึง ได้ รับ ออกซิเจน น้อย ลง เมื่อ เปน เช่น นี้
 ต้อง เป็น การ เน้น นอน ที่ เดียว ที่ โดहित ต้อง มี การ เปลี่ยน แปลง

จะเห็นได้ว่าในการค้นเคยต่ออากาศร้อน คนชาวไม่แข็งแรง
 ขึ้นแต่ถนัดอ่อนเพลียลง เหตุฉะนั้นคนชาวยุโรปที่ว่าเคยชินต่อ
 ประเทศร้อนแต่นั้นย่อมเป็นคนอ่อนแอ แต่พวกเจ้าของที่นี่ คือ คน
 พนมเมืองนี้มีผิวหนังค่อนข้างดำ ผิวหนังดำมีอำนาจถึงความร้อน
 ออกไปไต่ดีกว่าผิวหนังขาวมาก เหตุฉะนั้นผิวหนังจึงไม่ต้องระบาย
 ความร้อนทางวิธีขับเหงื่อมากจนถึงกับทำให้อ่อนเพลีย และการ
 เผาผลาญในร่างกายก็ไม่ต้องลดน้อยลงมาก ในการที่จะยังความ
 ร้อนในร่างกายไม่ให้สูงเกินไป เหตุฉะนั้นชาวพนมเมืองจึงทำงาน
 หนักได้ในเวลาร้อนจัด โตหิแดดไม่จาง กำลังวังชาก็ยังดี และโรค
 ภัยไข้เจ็บก็มาเบียดเบียนได้ยากกว่าในคนชาว

ข้อความที่ได้กล่าวข้างบนนี้เป็นที่เชื่อถือในระหว่างฝรั่ง การ
 มาอยู่ประเทศร้อนจึงเป็นที่หวาดเสียวมาก นอกจากร่างกายจะ
 อ่อนแอลง เขายังจะถูกโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนด้วย เพราะ
 ประเทศร้อนที่บริบูรณ์ด้วยพืชพรรณต้นไม้ ก็บริบูรณ์ด้วยเชื้อโรค
 เหมือนกัน โรคประเทศร้อนโดยมากเช่นไข้มาลาเรีย, อหิวาตกโรค,
 บิด, หนองตา, กาฬโรค, พยาธิปากขอ แพทย์ได้สืบเสาะค้นคว้าหา
 สาเหตุต้นเงาของมันได้แล้ว และเป็นสิ่งที่ป้องกันได้ แต่กระนั้น
 ก็ดี แม้ว่าโรคประเทศร้อนไม่มีเลย คนชาวก็ยังไม่เป็นคนแข็งแรง
 อยู่ในประเทศร้อน มีความทนทานเท่ากับคนพนมเมือง เมื่อการ
 เป็นเช่นนั้น รัฐบาลต่าง ๆ ของยุโรปที่มีเมืองขึ้นอยู่ในประเทศร้อน

จึงต้อง การ ทราบ ว่า คน ชาว ทนทาน อากาศ ร้อน ไม่ ได้ อย่าง ไร รัฐ บาด
ฮอลแลนด์ ได้ ส่ง คน ให้ มา การ ได้ ส่วน เรื่อง นี้ และ นาย แพทย์ โดย กมัน
(Eijkman) ได้ เป็น คน ที่ ออก มา ทำ การ ทดลอง ที่ สระวา เมื่อ ประมาณ
๓๐ ปี มา แล้ว ผล ของ การ ทดลอง นี้ ชาว เจ้า ได้ คิด มา ลง ใจ ข้าง ต่าง
และ ได้ มา จาก ปาฐกถา ที่ ท่าน ได้ แต่ง ที่ มหา วิทยาลัย กรุง ธอนดอน เมื่อ
เร็ว ๆ นี้ เรื่อง นี้ เป็น ความ เห็น ใหม่ และ แย้ง กับ ที่ ได้ เคย เข้า ใจ
กัน แต่ คง ถูก ต้อง กว่า เพราะ ได้ จาก การ ทดลอง จริง ๆ ความ รุ
ใหม่ นี้ ยัง ไม่ ได้ แพร่ หาย ใน ประเทศ อังกฤษ ท่าน จึง ได้ เลื่อน นำ มา
แต่ง เวลา นี้ นาย แพทย์ โดย กมัน เป็น ศาสตราจารย์ ใน วิชา สุขวิทยา
ที่ มหา วิทยาลัย ฮัตเรกท์ ประเทศ ฮอลแลนด์ เรื่อง นี้ เรา ซึ่ง เป็น คน พน
เมือง ของ ประเทศ ร้อน ประเทศ หนึ่ง ก็ คง จะ รู ใจ ด้วย

๑. อาการ “ โดหิต จาง ของ ประเทศ ร้อน ” ฝรั่ง ที่ มา อยู่ ประเทศ
ร้อน แม้ หน้า จะ ชัด กัด แต่ การ หนี เม็ด โดหิต ไม่ แต่ง ว่า จำนวน น้อย
กว่า ปกติ และ ใน คน เหล่า นี้ เมื่อ ได้ โดหิต ไป มาก แล้ว โดหิต ก็
เกิดขึ้น ใหม่ ได้ อย่าง ปกติ เหตุ ฉะนั้น ที่ เข้า ใจ กัน ว่า ฝรั่ง มา อยู่ ใน
เมือง ร้อน นาน ๆ แล้ว โดหิต จาง นั้น ไม่ จริง หน้า ชัด ไม่ เป็น เครื่อง
หมาย ของ โดหิต จาง เป็น เพราะ ผิว หน้า ถูก กับ อากาศ ร้อน อยู่ เสมอ
ใน ประเทศ หนาว ความ ร้อน ของ อากาศ ที่ สัมผัส อยู่ กับ ผิว หน้า มีการ เปลี่ยน
แปลง มาก ผิว หน้า จึง แดง สด ใส ไม่ ชัด แม้ แต่ ใน ประเทศ หนาว
ผิว หน้า ของ ร่างกาย ที่มี เลือด ฝ่ำ ปกคลุม ให้ อุณหภูมิ เป็น อากาศ ประเทศ ร้อน

อยู่ตลอดวันก็ขัดเหมือนกัน เช่นเดียวกับ ผิวหน้า ของ ฝรั่ง ในประเทศร้อน

๒. การ เเผา เผา ใน ร่างกาย การ ทดลอง ใน คน ที่ ไม่ ทำ อะไร และ ใน คน ที่ ทำงาน เมา ทั้ง ใน คน ชาว และ แอ็ก ชะวา แสดง ว่า การ เเผา เผา ไม่ ต่าง กัน คือ ความ ร้อน เกิด ขึ้น ใน ร่างกาย ของ คน ชาว และ แอ็ก ชะวา นั้น เท่า ๆ กัน อาหาร ของ ฝรั่ง และ แอ็ก ชะวา ถ้า เทียบ กัน ก็ จะ เห็น ว่า อาหาร ของ ฝรั่ง มี เนื้อ และ ไขมัน มากกว่า อาหาร ของ แอ็ก ชะวา กับ มี ผัก อยู่ ด้วย อาหาร ของ แอ็ก ชะวา มี อาหาร จำพวก ข้าว หรือ แป้ง มาก มี เนื้อ และ ไขมัน น้อย แต่ ค่า ความ ร้อน ของ อาหาร ทั้ง สอง ที่ รับ ประทาน อยู่ วัน หนึ่ง ๆ นั้น เท่า ๆ กัน ค่า ความ ร้อน ของ อาหาร ที่ ต้อง การ ใน ประเทศ ร้อน กับ ใน ประเทศ หนาว แสดง ว่า ไม่ ต่าง กัน คือ หมายความว่า จะ อยู่ ประเทศ ร้อน หรือ หนาว ก็ ตาม ต้อง การ อาหาร เท่า กับ สำหรับ คน ที่ อยู่ เปรต ๆ หรือ ทำงาน เมา ๆ แต่ ถ้า ทำงาน หนัก ใน อากาศ ที่ ร้อน ประมาณ $21-22^{\circ}\text{C}$. การ เเผา เผา (ทดลอง ใน ฝรั่ง) แสดง ว่า ทวี ขึ้น เกือบ อีก ครึ่ง ตัว มากกว่า เมื่อ ทำงาน ใน อากาศ เย็น ยิ่ง กว่า นั้น ที่ ฝรั่ง ทำ งาน หนัก ใน ประเทศ ร้อน เปรต ต้อง แรง มาก

๓. การ ควบคุม ความ ร้อน จำนวน ความ ร้อน ที่ ร่างกาย ทำ ขึ้น ไม่ว่า อยู่ ใน ประเทศ ร้อน หรือ หนาว ไม่ ต่าง กัน ดัง ได้ กล่าว แล้ว การ ใช้ เนื้อ ถ้าม เช่น เวลา ทำ งาน หนัก เท่า นั้น ที่ ทำ ให้ ความ ร้อน เกิด มาก ขึ้น

ด้านการ ระบาย ความ ร้อน ออกจาก ร่างกาย มี สอง ทาง คือ (๑) ทาง หายใจ (๒) ทาง ผิวหนัง การ ระบาย ความ ร้อน ทาง หายใจ ตัด ออก ได้ เพราะ ใน อากาศ ที่ ร้อน และ ชื้น ความ ร้อน ออก ได้ น้อย มาก โดย วิช น ใน ประเทศ ร้อน ขว้ ยจะ สำ คัญ ที่ ระบาย ความ ร้อน ก็ คือ ผิว นห้ ง ซึ่ง ระบาย ออก ได้ โดย กระจาย แล่ ออก ไป กับ ประมาณ และ เปน วั ตมี ประการ หนึ่ง อีก ประการ หนึ่ง โดย เหนือ ระเหย การ ทดลอง แดง ว่า คน ชาว ระบาย ความ ร้อน ทาง เหนือ โดย มาก แต่ แยก ชะวา ความ ร้อน ออก ทาง วิช ที่ หนึ่ง คือ ออก เปน วั ตมี และ แล่ ไป โดย ประมาณ มากกว่า ทาง เหนือ คน ชาว มี เหนือ ออก มาก เกิน ส่วน ความ ร้อน ที่ ออก โดย อีก วิช หนึ่ง นั้น จึง น้อย จำนวน ต่อ ม เหนือ ของ คน ชาว ไม่ แดง ว่า มากกว่า ของ แยก ชะวา คน ชาว มี เหนือ และ ถ่าย บั ดสำ วะ มากกว่า คน ดำ ใน ประเทศ ร้อน ไม่ ใช่ เพราะ กิน น้ำ มากกว่า ไต ของ ฝรั่ง ขับ บั ดสำ วะ มากกว่า ไต ของ แยก แต่ ขนาด ของ ไต ฝรั่ง และ แยก ก็ ไม่ ต่าง กัน บาง ที่ จะ เปน เพราะ ฝรั่ง ต้อง ถ่าย ใน โตรเยน ออก ทาง ไต มากกว่า แยก ประมาณ ต้อง เท่า เพราะ เขา ใช้ อาหาร เนื่อ มาก

๔. การ คู้ น ค่อ อากาศ คุณ สมบั ตพิ เศษ ของ คน ดำ มี สอง ประการ (๑) ผิว ดำ กัน แดง อาทิตย ที่ เปน พิษ ได้ (๒) เหนือ ไม่ ออก มาก เกิน ควร เหตุ ฉะนั้น ใน การ ที่ คน ชาว จะ คู้ น ค่อ อากาศ ร้อน ได้ คุณ สมบั ต ทั้ง สอง อย่าง นี้ จะ ต้อง เกิด ขึ้น ใน ร่างกาย นอกจาก นั้น เขา ต้อง ปฏิบัต ิ ตน ให้ เมาะ แก่ อากาศ ร้อน เช่น เปด ย่น ขนบ ธรรมชาติ เนียม ในการ

แต่งบ้าน การอุปโลก และ บริโลก อีกทั้ง การ ออกกำตังกาย เข้า
หาแบบชาว พนม เมือง การ แต่ง กาย อย่าง เมือง หนาว อย่าง นำ มาใช้ ใน
ประเทศร้อนเลย ความผิดอันนี้ มีกนิยม กระทำ กัน มาก การประหยัด
ในการ กิน และ ดื่ม ของ คน พนม เมือง อีกทั้ง การ อยู่ อย่าง ไม่ ทะเยอ
ทะยาน ไม่ กระตือรือร้น ของ เขา ก็ ควร จะ เป็น ตัว อย่าง อันดี สำหรับ
ผู้ที่มาใน เมือง ร้อน เพราะ เป็นการ ถอด ถัง ตาม สุขวิทยา โดย แท้ จริง
อยู่ ถ้า เขา อย่าง ใน ข้อ ท้าย นี้ ความ มุ่ง แฝ่ ความ เจริญ ใน ประเทศ
ร้อน ที่ ผัง อยู่ ใน ใจ ของ คน ชาว อาจ ไม่ สำ เร็จ ไป ได้

ที่ จริง คน พนม เมือง ก็ รู้ สึก ร้อน และ ตระ เขียว ใจ จาก แสง แดด เหมื่อน กัน
แต่ อย่างไร ก็ ดี คง ทน อากาศ ร้อน หนาว ของ ประเทศ ร้อน ได้ ดี กว่า คน
ชาว สำหรับ คน ชาว การ ใช้ ความคิด และ กำตัง กาย อยู่ เป็น นิคม ใน ประเทศ
ร้อน ย่อม เป็น การ ทรมาณ คน แม้ แหะ แหะ กอง ทหาร ฝรั่งเศส ก็ ได้ เคย เดิน
ทาง โกลด ๆ ใน ประเทศ ร้อน และ การ เทียบ ได้ ยิ่ง สดวก ก็ ได้ เคย ทำ กัน
อยู่ แต่ การ ออก กำตัง เหล่า นี้ เป็น แค่ ชั่ว คราว และ เมื่อ ทำ แล้ว ก็
ต้อง หยด พัก ผ่อน ไป นาน และ ใช้ ว่า ใน การ ออก กำตัง เช่น นี้ ไม่ เคย
เกิด อุบัติ เหตุ แก่ ชั่ว คราว เมื่อไร ที่ จริง ก็ เคย มี อันตราย บ่อย ๆ อย่าง
ไร ก็ ดี คง เป็น การ ยาก ที่ ฝรั่งเศส จะ ทำงาน หนัก อยู่ ใน ประเทศ ร้อน ได้ ทน ทาน
และ นาน อย่าง คน พนม เมือง ความ ร้อน ออก ฤทธิ์ ต่อ ร่าง กาย อย่างไร
ที่ ทำ ให้ อ่อน เพลีย ? นี่ เป็น ปัญหา ที่ คำ ตอบ ยัง อยู่ โกลด มาก เรา
ยัง อธิบาย ไม่ ได้ ที่ เคย ว่า ตาม ที่ เรา ทราบ อยู่ ที่ ว่า ความ เหนื่อย

เพื่อย เกิดจาก พืช ที่ เกิด ขึ้น จากเนื้อตามเมื่อเวลากระทำกรหัตถ์ แต่
 ใน ประเทศ ร้อน พืช นั้น ยัง ไม่ ทำ อะไร ก็ รู้ ดี ชื่อน เพื่อย ละเหี่ย
 ใจ เดียว แล้ว เมื่อ ไป ทำ อะไร เดียว เด็ก น้อย กลับ รู้ ดี เพื่อย น้อย ลง
 เดียว อีก ความ อ่อน เพื่อย กับ ใจ คอ หงุด หงิด ของ ฝรั่ง ใน ประเทศ ร้อน
 นี้ เรียก กัน ว่า “โรค เ็น ประด้าทอ่อน” ถ้า เรา เรียก ว่า “ประด้าท
 อ่อน ของ ประเทศ ร้อน” บาง ที่ จะ โทษ ความ จริง มาก กว่า โทษ ใจ
 ของ ประเทศ ร้อน คน ที่ เป็น เช่น นี้ ถ้า ไม่ มี อะไร อื่น มา แชก เป็น เหตุ อีก
 ด้วย แล้ว ก็ จะ หาย ไ้ โดย ง่าย เมื่อ ย้าย ไป เดียว ใน อากาศ ที่ สด ชื่น
 ใน ที่ สด ทาน ได้ พุด ถึง การ อพยพ ครอบ ครัว ไป อยู่ ใน ประเทศ ร้อน ได้
 แสดง ให้ เห็น ว่า ฝรั่ง ไป ตั้ง บ้าน เรือน อยู่ ดิย ยื่น แดเจริญ ก็ ใน
 ประเทศ ที่ อยู่ เหนือ หรือ ใต้ เขต ร้อน เท่านั้น เช่น อเมริกา เหนือ และ
 ออสเตรเลีย แต่ ภายใน เขต ร้อน ยัง ไม่ มี ใคร โดน ฝรั่ง ที่ โหด เยว ที่ โหด
 โดย ยื่น นับ ตั้ง แต่ ชาว ปอลุกัส และ สเปน ได้ ทำ ทาง ไร่ ราว ๓๐๐ ปี
 กว่า มา แล้ว คน ชาว ได้ พยายาม มา อยู่ ใน ประเทศ ร้อน เหนือ ๆ แต่
 ได้ มี ประด้าท เ็น ที่ สด ใจ สด มา ดู เ็น ๆ ก็ ว่า ฝรั่ง มี อำนาจ
 เ็น ชาว พน เมือง แต่ ที่ จริง หา เป็น เช่น นั้น ไม่ ฝรั่ง ทำ งานหนัก ไม่
 ได้ ต้อง อาศัย คน พน เมือง เ็น เมื่อ ไป อยู่ เมือง ไหน ที่ คน พน เมือง
 น้อย เขาก็ ต้อง ขน แหะ แหะ เ็น และ นิกร เขา มา ทำ งาน กู้ เพราะ
 เ็น ใน บั จุ บั นี ฝรั่ง จะ ตั้ง ใคร อยู่ ใน ประเทศ ร้อน ให้ เป็น ชาติ
 บริรุทธิ ไม่ ได้ นอกจาก จะ อยู่ เ็น กับ ชาว พน เมือง และ ใน ประเทศ

ตอนที่ ๔

อากาศร้อนกับคน

๒๔๐

ร้อน มี ไขกาดัฒะธัม กับคน พ้น เมือง มาก โดยเหตุ ที่ พด เมือง ส่วน
มาก เป็น คน พ้น เมือง แต่ ใน ภาย หน้า การ ตั้ง โคโธนี ใน ประเทศ ร้อน
จะ เป็น ผล ดำ เร็จ ได้ โดย :-

๑. มีวิธี บัง กัน ความ ร้อน เช่น ใช้ อับ ความ เย็น ใน ห้อง อยู่ และ
โรงงาน อย่าง เดียว กับ การ ทำ บ้าน ชอง อยู่ อย่าง มิดชิด ใช้ อับ ความ
ร้อน และ ใช้ เครื่อง แต่ง กาย หน้า หนึ่ง ใน ประเทศ หนาว

๒. การ คมนาคม ดี ขึ้น ไป มา ถึง กัน ได้ โดย เร็ว ตด ตัป ตา หะ มา
เป็น วัน ตด วัน มา เป็น ชั่วโมง และ ให้ คน ทั่วไป ใช้ ได้ โดย ราคา ย่อม
เยาว์

๓. มี เครื่อง มือ ดี ๆ ใช้ ไม่ ให้ เป็ด ชอง แรง คน งาน ถึง เหล่า นั้น
เกี่ยว กับ การ ประดิษฐ์ และ วิชา เศรษฐกิจ ที่ เหล่า นั้น และ ไม่ ใช เป็น
สิ่ง ที่ ทำ ไม่ ได้ แต่ จะ ต้อง รอ ไป นาน เหล่า นั้น

การ ที่ จะ ทำ เช่น นี้ จะ สมควร หรือ ไม่ และ จะ ให้ ผล อย่างไร ต่อ
ชาว พ้น เมือง นั้น ผู้ แต่ง ปาฐกถา ไม่กล้า ออก ความ เห็น ท่าน เพียง
แต่ ใคร จะ ช้ หน ทาง การ ดำเนิน ของ สุขุวิท ยา ซึ่ง เช่น เดียว กับ วิชา
อื่น ๆ จะ ต้อง ไม่ เน้น ช้า อยู่ หดง เวล

กวีภาค

โทษของการดื่มน้ำเมา ๒ สถาน
ของ "ช.ส." โรงเรียนสตรีวัดระฆัง

๑ อันการเสพสุราบาน	จะบรรหารเสดงมี
จำเนกโทษโดยวิถี	หกประการวิจารณ์ญาณ
๑ หนึ่งพาให้ทรัพย์สินสิ้น	ต้องซื้อกินบ่เว้นवार
ผิ่วคราขาดดังไฟผลาญ	จิตระทมตรมตรอมศรี
๑ ขณะเสพสรานต์การ	กลมกลายก็เปรมปรีดี
ห่อนพาให้มันน์สมิ	โทษะเดื้อดเหื้อดกษัย
๑ หนึ่งเป็นเหตุก่อโรคา	ตัดปลาเจริญวับ
ชุดโซมขัง อายุขัย	และนิสสัยก็พลันลอน
๑ หนึ่งเป็นเหตุให้นินทา	ครหาชนขอดข้อน
อืดอ้อฉาว แต่ข่าวร่อน	กระทบหมุนรู้หาย
๑ หนึ่งขาดสันสติคิด	วิปริตปละอาย
เสมออยู่มีกลาตกลาย	พักตราหนาห่อนชาลง
๑ หนึ่งล่าถอยซึ่งกำลัง	บัญญัติยังบ่ยื่นยง
จะกลับใจไม่ไหลหลง	ก็ยากคงจะอย่างเดิม

๑ ข้าน้อยนี้ไซ้เปื่องปราชญ์ เผลียวอาจฉลาดเต็ม
 ตรีไชยขอบระบอบเสริม ให้ไพเราะเสนาะกรรม
 ๑ สุภาสิตประดิษฐ์กล่าว ข้าเจ้าไร้ชำนานุกรม
 ผิวเผยพจน์ผิดแผกผัน จังโปรดให้อภัยเทอญ ฯ

อุปมาภาพทะเล

บัว ผาสุข น.ร. อักษรศาสตร์ ฯ

๑๒ ออะไรเล่าพะพรวพวาย ประดาสายกระแสนล
 ละลอกเลื่อมกระเพอมวน ฌภาคพันชะเดงาม
 ๑ กระจ่างแสงวันจับ สลิน รับกระท้อนขาม
 ประกายวาวระวาววม ถันดลิ้นสีกวรมอง
 ๑ กระเซ็นฝอยละลอยเด่น ถนัดเห็นก็คือฟอง
 กระทบกันสนั่นนอญ กระฉอกน้ำระร่ำเริง
 ๑ ฌยามนฤตัตตุ ประจุผู้มะเมอเหลิง
 เพราะความขันและบันเทึง ประสพยังลำพังตน
 ๑ เพราะคราใดผิวมีฉา ละลอยมาแสวงผล
 กระบอาหารสราญคล ฤตีสุขสนุกแสน

๑ ฦครำนันกระเสสสินธุ์	กระเพื่อมรินและวงแวน
กระจายออกประจบแดน	และวกหายมลายสูญ
๑ ก็ควรได้กะใจคน	ผิวเกลเทียบก็เปรียบปูน
ประเดี้ยวเคียดประเดี้ยวพูน	เสนห์รักสมัคครัน
๑ ตะวันดาวและดินดอน	ชะโลธรพนวัน
ก็ยังรู้ประมาณพลัน	ณโยชนันบ่ยากเข็น
๑ หทัยชนสียากนัก	มีอจจกประมาณเห็น
จะเปรียบคลันระร้นปน	กละน้นละน้นแล

อินทรวชิรพันธ์

๑ คั่นส่องกระจากไต	ผิวะไขพจีเผย
พักตร์หญิงบ่มีเลย	จะมีว่าสง่าสวย
๑ หัวพักตร์ละจิตต์แล้ว	ฤจะแคล้วระทดทวย
จิตตั้งามสอ้านวย	คุณะให้มิใช่ฤา ?

สุนทรสมัย

สระจรเข้ศักดิ์สิทธิ์

ส. ณ สงขลา

แพทย์ โรงพยาบาลศิริราช

แปล และ เรียง

สำหรับผู้ที่นอนจมอดอยู่แต่ในบ้านเกิดเมืองนอนของตน ปราศจาก
การ พเนจร ท่องเที่ยวไปตามต่าง ประเทศเช่น ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าเห็น
ว่า ถ้า นำเรื่อง ที่ ข้าพเจ้า ได้ ประดิษฐ์ด้วย ตนเอง นี้ มาเล่า ให้ เขา เหล่า นั้น ฟัง
ไม่ ต้อง สงสัย ! คง จะมี น้อย คนนัก ที่ จะ ยอม โอน หัว มา เชื่อ เรื่องราว ที่ จะ
กล่าว นี้ และ ผล ที่ ข้าพเจ้า จะ ได้ รับ ก็ คือ ความ ขบขัน หรือ การ ที่ จะ
ถูก เหยียด ว่า เป็น คน วิกลจริต หรือ อะไร ดังที่ อย่าง เป็น แน่ ทั้งนี้ ก็ โดย ที่
เรื่อง ของ ข้าพเจ้า ไม่ น่า จะ เป็น จริง ไป ได้ สำหรับ ใน ปัจจุบัน สมัย นั้น เอง
สิ่ง ที่ หดหาย เป็น ต้น ว่า ณ ปุณณียสถาน แห่งหนึ่ง กำลัง มี อนารย มนุษย์
กลุ่มใหญ่ รอคอย แสง อรุณ ทย์ ให้ ฉาย ลง มา ด้วย แสง บูชา, พวก
นักบวช อันนับถือ ศาสนา ประหลาด ศาสนาหนึ่ง ซึ่ง ต่างคน ต่างมี ดวงตา ตู๋ร้าย

ประหนึ่งว่า อาจกินเลือดกินเนื้อได้, การบูชาญคนเป็น ๆ, ตำธนา และ การเคารพต่อ พระเจ้า อย่างน่าพิศวง เหล่านี้ ใครเลย จะ ยอมเชื่อ ได้ง่าย ๆ เท่าว่า อาจมีอยู่ในโลก อัน ห่างไกล จาก ความ ป่าเถื่อน ดัง เช่น ใน บัจุบัน สมัย ข้าพเจ้า จะ ไม่ ถูกล้อ ล้ออะไร เลย ใน คำปรามาส ของ ผู้ที่ อาจ กล่าว ขวัญ ต่อ ข้าพเจ้า หรือ เรื่อง ของ ข้าพเจ้า

เช่นเดียวกับ ความ ถิ่นถิ่น หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ใน ประเทศ อังกฤษ เมื่อ ครั้ง ๒๐๐๐ ปี มา แล้ว นั้น, ใน กาล ที่ พลัคนิกกร ทั้งหลาย ยัง เป็น คนป่าคนตอย ปราศ จาก ขรรฆะ ทั้งปวง อัน พึง ควร ปกปิด ใน สมัย รุ่งเรือง กอปร ไป ด้วยสภาพแห่งความเจริญพร้อมมูล ดังเช่น ใน บัจุบัน กาล นี้ ก็ยังมี ใน บาง ประเทศ ซึ่ง คง นับถือ ตัทธิ อย่างน่า พัง ดยตลยของ และ บุคคล ผู้ถือ ตัทธิ หรือ จะ เรียก ว่า ตำธนา เหล่านี้ ต่างคน ต่างมี น้ำใสใจคอ อ้ามหิต เข้มโหด เปรียบได้ ด้วย อดีตกาล ที่ กล่าว มา แล้ว ตัทธิ และ พวก บ้า ๆ เหล่านี้ ไม่สมควร ที่ พวก ข้าราชการ เรา จะ ไป ทำการ เกี่ยวข้อง หรือ สัมคม เข้า ด้วย ประการหนึ่ง ประการใดเลย เพราะ ทุกอย่าง ล้วน แล้ว แต่เป็น สิ่งที่ ขวัญ ปราศ จาก มูลแห่ง ความจริง ทั้งสิ้น พวก เหล่านี้ เป็น พวก ที่ ปราศ จาก กฎหมาย ไว้จรรยา ขาด ความเมตตา กรุณา ต่อ มนุษย์ ชาติด้วยกัน โดยไม่เลือกกว่าเป็น ผู้หญิง หรือชาย ผู้ใหญ่ หรือเด็ก ถ้า ผู้ใด ไป ชก และ เข้า ด้วย แล้ว ก็จัก ต้อง ได้รับ ผล อย่างน่า ดังพิง กัดว ไม่อย่างใด ก็อย่างหนึ่ง, ดังเช่น ท่าน ศาสตราจารย์ ญอน เกนส์ฟอร์ด

นักปราชญ์ โดยบุคคล ศาสตร์ผู้ มีนาม อุก ไชย ได้ประสพ เข้า กับ ตัวท่านเอง ซึ่ง ข้าพเจ้า จะได้ บรรยาย ต่อไป นี้ — โดยไม่ ต้อง สงสัย

กาล บัด นี้ มหาชน ทั้ง หลายนับ ชั่ง เคย ทราบ เรื่อง อัน ประหลาด ที่ เกี่ยว กับ ตัวท่าน ผู้ นี้ คง จะ เลื่อนถัน กัน ไป เสีย บาง แล้ว แม้ ว่า เมื่อ แรก ทราบ กัน ใหม่ ๆ นั้น ต่างคน ต่าง กระวน กระวาย เอาใจ ได้ กัน ทั่ว ไป ก็ตาม แต่ บางคน ที่ ความ จาคี อาจ ราธัก ได้ ว่า เมื่อ ไม่ เข้า ไม่นานนัก ได้ มี ผู้ ไป พบ บ้านร้าง ประหลาด เข้า บ้านหนึ่ง ซึ่ง ตั้ง อยู่ บน ผิง ขวา ของ แม่น้ำ ใน ถิ่น ระยะเวลา ประมาณ กลาง ระหว่าง ไกโร กับ ออรัล กตาง บ้าน มี สระน้ำ ใหญ่ อยู่ สระหนึ่ง น้ำ ใน สระ ชื้น ชื้น ไป ด้วย โคลน สระ นี้ มี ประตู สำหรับ ไขน้ำ เข้าออก ได้ เมื่อ เจ้าพนักงาน จดการ ไขน้ำ ออก จนหมด แล้ว ก็ เผอิญ พบ สิ่ง อัน น่า พิศวง เข้า คือ มี แวนตา อัน ๑ ผิง อยู่ ใน โคลน พอ สังเกต ได้ ครั้น ได้ นำ ชัน มา พิจารณา ดู ก็ เห็น มี คำ หิน เครื่องหมาย แสดง ว่า เป็น ของ ท่าน ศาสตราจารย์ เกนส์ฟอรัล ส่วน ตัวท่าน เอง นั้น หาย ไป โดย ไม่ได้ ร้อง รอย อะไร เลย แม้ แต่ ทราบ ศัพท์ ก็ มิ ได้ พบ การ ดำเนิน ธุระ ของ ท่าน ครั้ง นี้ แน่ ละ คง เป็น สิ่ง อัน ตักตัก สำหรับ มหาชน ทั้ง หลายนับ ที่ ไม่ ทราบ เรื่อง แต่ ละ เพราะ ข้าพเจ้า, ฌิม — เพื่อน ของ ข้าพเจ้า และ มอติ หาดาน สาว ของ ท่าน ศาสตราจารย์ ดำคน นี้ แล้ว ต่าง ไม่ มีความ ลงนลงน เทห์ อะไร ใน เรื่อง นี้ เลย

รัตติกาล คับหนึ่ง ขณะที่ ข้าพเจ้า กำลัง รับประทาน อาหาร อยู่ กับ ท่าน ศาสตราจารย์ ณ ภัตตาคาร เซเพียต ใน นคร ไกโร ข้าพเจ้า จำ ได้ ว่า

ท่าน ศาสตราจารย์ มี ภาระ ถูกตบตีปรกติกามาก ถึง กับ สัมมุโขโบ ที่คอเสื้อ
จนมอดดี ต้องได้ให้ท่าน ขึ้นไป ข้างบน เพื่อผูกเสื้อให้เรียบรอย เมื่อ กลับ
ลงมา ท่านจึง มองเรา ทั้งสอง ด้วย อากาโรยอย่างไรไม่เคยเห็นมาแต่ก่อน
ใน เวลานั้นทำให้ข้าพเจ้า รู้ ตกใจ ว่าดี ของท่าน คงจะ วิปลาสไปเสียแล้ว
กระมัง ? กระทั่ง รับประทาน อาหาร เสร็จ ท่าน จึงได้เอ่ย ขึ้นมาว่า

“มอดดี บ่ายวันนี้ คงได้พบ ตาม อย่าง ประเสริฐ เหลือ เกิน ”

“พบ ตัว แมลง ชะนิคใหม่ หรือ ค่ะ ! คุณคง ? ” มอดดี ถาม ด้วย
อากาโรย น้อย ๆ

“คงได้ พบคนละ ลำต้น กับ ลำต้น หนึ่ง ซึ่ง นักปราชญ์ ทาง โยคีคุปต
ศาสตร์ ได้ ลง ความ เห็น กันว่า คนนี้ ได้ เลื้อย มุด ไป จาก โลก นับ ด้วย
หลาย ๆ สัตวรรษ มา แล้ว แต่ ความ จริง ลำต้น ที่ ก่อตัว นี้ ยัง คง มี อยู่
ณ ที่ โลก ๆ นี้ เอง คง จะ มี เพียง หนึ่ง ลำต้น เดียว กัน กับ ที่ เขา ว่า
ได้ หาย สลาย มุด ไป นั้น นี้แหละ ถ้า คง เป็น ผู้ พุค จัน ได้ ความ จริง เช่น ก่อตัว
ให้ โลก เห็น แล้ว ไม่ ต้อง สงสัย คง คง จะ คง เป็น ผู้ ที่มี ชื่อเสียง ยิ่ง ใน โลก
นี้ ทศเดียว ”

“คุณคง ทราบ เรื่องนี้ ได้ อย่างไร เท่านี้ ? ”

“โดย เณรณิ จจริง ๆ เทียว หลาน เอ๊ย ! ขณะที่ ตั้ง กำลัง ค่อย รวาคา
ตัวแมลง ศการาม อยู่กับ เจ้า ชุรุฟ จอมโจร ที่ ใน ตลาด เมื่อ บ่าย นั้น มี
แขก คนหนึ่ง ดัง เกิด คุท้วง ที่ ไม่ ใช่ เป็น ชาว ไท โร ได้ เดิน เข้า ไป ใน ร้าน ที่
คง อยู่ เวลานั้น คง ไม่ได้ เอา ใจ ใส่ อะไร กับ เขา เลย มัว ง่วน อยู่ แต่

กับตัวแมงตง อย่างเดียว แต่พอเงยหน้าขึ้นดู ก็ได้เห็นเจ้าคนแปลกหน้า คนนั้นทำอาณัติสัญญาณ อย่างหนึ่ง กับเจ้ายุซซุฟ อาณัติสัญญาณของ เขา นี่เองทำให้ตุง ต้ม อะไร ๆ หมกในเวลานั้น ตุงแทบไม่เชื่อหยันคำ ของตุงจริง ๆ เพราะ มัน เป็น อาณัติสัญญาณของ คณะ ศาสนา ที่ต่าง คน ต่างเชื่อ กันว่า ได้เสื่อมสูญหายไป จากโลก นั้นเอง ตุงยังแน่ใจขึ้น เมื่อได้มองไปทาง เจ้ายุซซุฟ เห็น เขา ทำการ เคารพตอบตามแบบอย่าง กับ เป็น ทาส เจ้าหมอกคนนั้นทีเดียว แหม ! มอถดี ภายในใจของตุง เวลานั้น รู้สึก ตื่นเต้น เป็น อย่างยิ่ง แต่ก็รู้สึก อารมณ์ ไว่ ภายนอกเพื่อมิให้ใคร สังเกตได้”

สายตาของข้าพเจ้า จับ กับ มอถดี แล้ว ค้าง ก็ยิ้ม

“แล้วคุณตุง ทำอย่างไรต่อไปละคะ ?” มอถดีถามด้วยความสนใจ

“พอเจ้านั้น ออกจากร้านไป ตุง ก็ออกตามหลัง เขาไปทันที เป็น เพราะหัดดี ของตุงจริง ๆ ขึ้นแรกถามเขา ๆ ไม่ยอมพูดอะไร หมก แต่ ภายหลังเขาเห็นว่าตุง รู้ เรื่อง ศาสนา นั้น มาก จึงได้ขยายให้ตุง ทราบ บ้าง แต่เดา ๆ”

มือของท่าน ศาสตราจารย์ต้น ระวี โดยความตื่นเต้น

“ไม่เห็น มี อะไร ที่จะ ทำให้สังสัย อีกเลย ว่า ศาสนา ซึ่ง ได้มี อยู่เมื่อ ครั้ง ๓๐๐๐ ปี มา แล้วนั้นได้ เคย ขาดวัน ออกจากกัน ความจริงใน ระหว่าง ศตวรรษ ค่อ ๆ มาจน ครอบถึง เวลานั้น - ยัง คงมี เหล่า คณะ ที่ คงนับถือเรื่อย ๆ มา ก็อ - เอ๊ะอะไรนะ ! มอถดี, มองคุณอะไรกันนั้น ?”

ข้าพเจ้าเหตยวไปดูทาง มอดดีโดยเร็ว เห็น เจ้าห่อถอน กำตั้ง จ้อง
มอง สายตาไปทาง ที่มีต ข้างนอก ด้วย อาการ อัน แสดง ว่า มีความ ตื่น
ตกใจ กัดว อะไร อย่างหนึ่ง

“อะไร กัน, มอดดี ?” ข้าพเจ้าถาม

“แขกผู้ชาย ค่ะ !” เจ้าห่อถอน ตอบ “แหม นัยน์ตา มัน ข้าง คราย
เหลือ เกิน มัน จ้อง มอง ดิน อย่าง กับ จะกิน เลือด กิน เนื้อ เทียว เดียวนี้
หายไปแล้วค่ะ ดูท่าทาง มันออก จะ เป็น คน ประหลาด อยู่”

“ฉันจะไปดูมันเอง” ข้าพเจ้าร้องพาดง ถูกขึ้น

แต่ท่านศาสตราจารย์ โบกมือห้ามไว้

“อื ! อื !” แกห้าม อย่างเอาใจใส่ “มันไม่ได้ทำอะไร กับเรา
เลยนี่นะ จะไปเสีย เวลา กับมัน ทำไม”

ข้าพเจ้าตั้งเกิดดูท่าน ศาสตราจารย์ ออก จะ ตื่น ๆ หวาด ๆ ชอบ กด
อยู่ ขณะที่ท่าน มองไปทาง หาดนสาว ของ ท่าน

“ดิฉัน เสียใจ ค่ะ, ที่ดิฉัน ออกจะ ขี้ขลาด เกินไป” เจ้าห่อถอน พูด

“คุณตง ค่ะ ! โปรดเล่าเรื่อง ตำรา ของ คุณตง ค่อยไป อีก เกะ ค่ะ”

ข้าพเจ้าไม่ใคร่เอาใจใส่ใน เรื่อง ที่ แกเล่า นั้น จึง เลยไม่รู้ ว่า แก
พูดอะไร บ้าง มีว แต่คอย ระวัง มอดดี อยู่เท่านั้น คุย กันอยู่ไม่ ช้านัก
ต่างคน ต่างถูกขึ้น ไปยัง ห้อง นิ่งเด่น

คืน วันนั้น มีการ เดินรำน้อย ๆ ณภักตาคาร ที่เรา พัก ท่านศาสตราจารย์
จารย์ เป็น คน ที่มีนิสัย ชอบนอน แต่ หัวค่ำ ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมีโอกา

พา มอตถไป คุย แต่ดำฟัง

“ดิฉัน อธิบายไม่ถูก ว่าหน้าตา ของเจาคน นั้นมันคล้าย กับอะไรแน่”
 เจ้าห่อถอน เอ่ยขึ้น “ตา ของมัน ดูเหมือน จะเข้าไป ผั่ง อยู่ใน ถ่มองของ
 ดิฉัน อย่าง แน่น แน่น และ รู ดีกว่า มัน มีอำนาจ ที่จะ ดึง ตัว ของ ดิฉัน ให้
 เข้าไป หา มัน แน่ละ”

ข้าพเจ้า ปลอบโยน ให้เจ้าห่อถอน หายกลัว ด้วย ประการ ต่าง ๆ จน
 เจ้าห่อถอน ดม เจาแจก บ้า คนนั้น ได้ ในไม่ช้า และ ข้าพเจ้า ก็เช่นเดียวกัน
 ดม นึกถึง คำสอน ใหม่ ของ ท่าน ศาสดาจารย์ — ดม — ดม ถึงขั้น หมด ดัน
 เพราะ ความเพ็ดเพิดของข้าพเจ้า อยู่แต่ในรัก รัก แต่อย่าง เดียว ข้าพเจ้า
 ขอสารภาพว่าไม่มีสิ่งใด ๆ ในโลก นั้นที่ ข้าพเจ้า จะ มา รัก มากไป กว่า
 มอตถ เมื่อเจ้าห่อถอนได้ จู่ อยู่ กับข้าพเจ้า โดย ความรัก อันเต็ม เปี่ยม
 ฉะนั้น แล้ว จะ มีอะไร อีก ที่ ข้าพเจ้า จะ ต้อง แบ่ง ดวงใจ ไป นึกถึง อีกเล่า
 สิ่ง ที่ข้าพเจ้า นึก อยู่เสมอ ๆ ใน เวลานี้ ก็คือเจ้าห่อถอน จะ ต้อง เป็น ของ
 ข้าพเจ้า ในไม่ช้า

เมื่อ คุยกันอยู่จนเวลาสมควร แล้ว ต่างคนก็ต่าง แยกกันไป ห้างนอน
 พอล ข้าพเจ้า ไป ถึงห้อง ประเดี๋ยว เดียว ที่ ประตู ห้อง ของ ข้าพเจ้า มีเสียง
 ทูบดัง บัง ๆ และ จำเนียง มอตถ ก็ได้ มา กระแทก โสัด ประสาท ข้าพเจ้า
 ใน เวลา เดียว กัน นั้น

“ดึก ! ดึก !” เจ้าห่อถอน ร้อง เรียก

ข้าพเจ้ารีบเปิดประตูออก พบเจ้าห่อถอนยืนตัวสั่นเทาอยู่ ก้อนที่
ข้าพเจ้าจะทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้น เจ้าห่อถอนได้ฉวยเข้ามา อยู่ในวงแขน
ของข้าพเจ้าเรยบรอยแล้ว

“ ยอตรัก, มีอะไรเกิดขึ้นหรือ? ” ข้าพเจ้าถามโดยเร็ว “ ทำไม
ถึงต้องกลัวเช่นนั้น เทียว? ”

“ อ้ายแซกคนนั้นอกกะ! ” เจ้าห่อถอนกระซิบ “ มันอยู่ในภักตาคาร
นี้เอง คิดหา, คิดมันกลัวมันเหลือเกิน พอคิดมันกลับไปจะขึ้นเตียงนอน
เท่านั้นแหละ ค่ะ มีเสียงอะไรดังขึ้นที่ประตูห้องของคิดมัน แม้คิดมันจะ
รู้สึกกลัวจนขวัญหายหมดแล้ว ก็ยังไม่ทราบว่าจะอย่างไร จึงได้กล้า
แข็งใจเดินออกไปเปิดประตูได้ แหม! เธอซา มันยืนจ้องคิดมันด้วย
นัยน์ตาอันคร่ำครวญโดยไม่กระพริบเลยสักครั้งเดียว คิดมันกลัว — กลัว — ความ
ที่กลัว มันจนตัวแข็งทื่อไปหมด นัยน์ตาของมัน แสดงว่ามันมีชัยต่อ
คิดมัน แล้วดูเหมือนมันจะได้อันตรายหายไปจากที่นั่นทันที ”

“ อันตราย ” ข้าพเจ้าร้องทวนคำ “ ยอตรัก, ห่อถอนมันไปเสีย
แล้ว ไม่งั้นก็คงจะมะเม่อไปเปล่า แน่ ”

ข้าพเจ้าพยายามปลอบโยน ให้เจ้าห่อถอนหายกลัวจนเป็นผลสำเร็จ
อีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าพอใจที่สุดใน การที่ต้องนั่งประคองเจ้าห่อถอน
อยู่ภายในวงแขนของคนเช่นนั้น เวลาชั่วงั้นก็เลื่อนตอยไปเช่นเดียวกับ
มันบินได้ ไม่ช้าไม่นานก็ตวงเลยเที่ยงคืนไปโดยไม่รู้ตัว คุยๆ
ประเดี๋ยวเดียวแต่ที่แท้ก็กินเวลาเข้าไปครึ่งสองนาฬิกา กว่าๆ แล้ว ข้าพเจ้า

ตอนที่ ๔

สระจระเข้ศักดิ์สิทธิ์

๒๕๒

ได้ปัดบอยนอนเจ้าหล่อนโดยอ่อนหวาน เพื่อให้เจ้าหล่อนไปนอนเสียที่ห้อง
เจ้าหล่อน หรือไปพักผ่อนกับเพื่อนสตรีคนใดในภัตตาคารก็ได้

เคราะห์ที่ตรงกันข้ามกับห้องของข้าพเจ้า มีสตรีหมายคนหนึ่ง
ซึ่งชอบพอกับมอด้ด้อยอยู่ เจ้าหล่อนไม่มีความรังเกียจอะไรใน
การที่มอด้ด้อยจะครองนอนด้วย ก่อนที่เจ้าหล่อนจะจากไปนอน
ข้าพเจ้าได้รับจุฬพัตของมอด้ด้อยด้วย ซึ่งทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกปลื้ม
ปริ่มในใจเป็นอย่างยิ่ง

“ชายใดที่เรียกคุณด้วยออร์กแล้ว คุณเคยจูบเขาเต็มอ” เจ้าหล่อน
บ่นพึมพำ

“ก็คนกัน?” แม้สักว่าเจ้าหล่อนพูดเช่นนี้ ก็ยังทำให้ข้าพเจ้า
ลุ่มหลงกันไปได้เหมือนกัน ในคืนนั้น ประตูห้องของสตรีหมายก็
ปิดสนิท โดยไม่ทันได้รับคำตอบ

ข้าพเจ้าได้นำเหตุการณ์ไปเล่าให้ท่านศาสตราจารย์ฟังในวันรุ่งขึ้น
ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจที่ดูแก่มีความรอนใจมาก แก่นศีรษะเมื่อ
ข้าพเจ้าถึงความเห็นว่าเป็นความผิดของมอด้ด้อยมากกว่าอย่างอื่น

“ไม่ใช่เช่นนั้น, เตยต้น” แกพูดพาดจึงมองข้าพเจ้าด้วยดวงหน้า
อันแดงว่าเต็มไปด้วยความคิดอย่างลึกซึ้ง “ไม่ใช่เช่นนั้นเลย แต่ที่เธอ
บอกฉันว่ามอด้ด้อยมีอาการคันตักใจมากนั้น ฉันคิดว่าถ้าให้เขาเปลี่ยน
สถานที่แล้วคงจะเป็นผลดี เธอ! เธอเห็นอย่างไรบ้างในการที่เรา

จะไปกันคว่ำสี่ส่วน เรื่องราวที่เราพูดกันเมื่อคืนนี้ ฉันตั้งใจจะออกเดินทางไปกับคุณนันทะด้วย”

“ท่านเข้าใจว่าฉันอยู่ที่ไหนกันครับ?” ข้าพเจ้าถาม

“ระหว่างที่นี่กับนคร” แกตอบ “เราจะไปที่นั่นด้วยเรือคายัคบ้าง คนที่ฉันพบที่ตลาดเมื่อวานนี้เขาจะนำเราไป”

“ผมยินดีจริงๆ ครับ ท่านศาสตราจารย์” ข้าพเจ้าพูด “แต่ท่านแน่นอนใจแล้วหรือว่าเมื่อเราไปถึงที่ๆ ก่อร่างนั้นแล้ว พวกนักบวชเขาจะยอมให้เราเข้าไปดูภายในได้?”

“ถ้าเราไปได้ถึงสระจระเข้ศักดิ์สิทธิ์แล้ว” แกตอบ พดางทอดสายตาดีพวของแกมายังข้าพเจ้า ดูเหมือนจะมีแววประหลาดชอบกดอะไรอันหนึ่งซ่อนอยู่ภายในดวงตาอันเข้มไป ด้วยความมีคิของท่านนั้น “เขื่อนเถอะคงไม่มีอะไรเป็นที่รักของเราเลย แต่ข้อสำคัญต้องให้มอดลไปกับเราด้วย เธอเห็นดีหรือไม่?”

“ผมหวังว่าหัตถ์ของท่านคงจะชอบในการไปครั้งนี้” ข้าพเจ้าตอบ “แน่ๆ เจ้าหัตถ์มาแล้วละครับ”

เจ้าหัตถ์มาเข้ารวมวงสนทนาด้วยเรา ขณะที่ท่านศาสตราจารย์กำลังอธิบายถึง การที่จะไปให้มอดลพักอยู่นั้น ข้าพเจ้าได้เห็นภูมิเมทแถมดีเพื่อนรักเพื่อนเกลอ ซึ่งได้จากไปนานนั้น เดินเฉื่อยๆ เข้ามาใน ห้องนั่งเล่นที่เรากำลังสนทนากันอยู่

ตอนที่ ๔

สระจรเข้ศักดิ์สิทธิ์

๒๕๔

“ฮัลโหล ! ดิฉัน” เขา ร้อง ทัก ด้วย น้ำเสียง อัน ร่าเริง “สบายดี หรือ ? เขา บอก ว่า แก พัก อยู่ ที่นั่น”

ข้าพเจ้า ขอ โทษ ต่อ ท่าน ศาสตราจารย์ และ มอติดี แล้ว ก็ ตาม เขา ไป ที่ โต๊ะ ทาง มุม หอ ง อีก ด้าน หนึ่ง

“เพื่อน ยาก เจ้า หล่อน คือ ใคร กันนะ ?” เขา ถาม “ดู ข้าง เหนือ ม แทะ เทียว แก เอ๊ย”

“ถูก ของ แก เจ้า หล่อน สวย งาม ทุก อย่าง”

เขายิ้ม น้อย ๆ ขึ้น ใน ทัน โคน นั้น

“กับ เขา ใจ ดี เทียว เพื่อน ขอ แด่ ความ ยินดี อัน จริง ใจ ต่อ แก ด้วย กัน เชื่อกัน ว่า คง ไม่ ต่วน เกิน ไป คอก”

“ยังไม่ มัน เหมาะ ที่ เคย ว, ญิน” ข้าพเจ้า พู๊ด โดย ไม่ แฉ ใจ “แต่ หวัง ว่า คง ไน เร็ว ๆ เร็ว ขึ้น แหะ แหะ” “ฉัน ถ้า เรา หา เรือ ตา ซา เบียห์ ให้ ได้ เรา จะ ได้ ออก จาก ที่ นี ไป พร่อม ด้วย อีตา เต่า นั้น ซึ่ง เป็น ลูก ของ เจ้า หล่อน อื่น ๆ แก ก็ ปกติ อย่าง เรา นี้ เอง เสีย อย่าง เดียว แต่ แก เปน บ้า ใน เรื่อง โอ๊ย คุป ต ศาสตร์ เท่านั้น มา ชิกัน จะ ได้ แนะนำ ให้ รู้ จัก ไฉน”

ข้าพเจ้า ได้ นำ เขา ไป ยัง ท่าน ศาสตราจารย์ และ มอติดี แล้ว เรา ต่าง ก็ นั่ง ลง

“ดิฉัน หวัง ว่า ใน การ เดินทาง ของ เรา ที่ จะ ไป กัน คราว นี้ คง จะ ดุ่น มาก จริง ไหม คะ มี สเตอร์ เมท แตนด์ ? คุณลุง ของ ดิฉัน ท่าน ต้องการ จะ ไป สืบ หา สถานที่ ดึก ดับ แห่ง หนึ่ง ซึ่งมี ชื่อ ว่า สระ จร เข้ ศักดิ์ สิทธิ์”

นิมิตต์ตั้ง มอง มอติอยู่เป็นครู พดาง ชมวดคิ้วน้อย ๆ แล้ว ก็
หันไปทาง ท่าน ศาสตราจารย์

“เอ๊ะ ! ท่านจะไปที่นี่ เพื่อประสงค์อะไรไม่ทราบ ?” เขาถาม
โดย น้ำเสียง ชันแฉะ เขา จน เกือบเป็น เสียง กระซิบ

“ท่าน รู้จัก ด้วย หรือ มิสเตอร์เมทแอนด์ ?” ท่าน ศาสตราจารย์
ร้องถามโดยเร็ว

“ครับ ผมทราบ อยู่บ้างว่ามันเป็น สถานที่ ดึกดำบรรพ์ของ ของตำนาน
ดึกดำบรรพ์ตำนานหนึ่ง ซึ่ง ต่อเนื่อง มาจาก โศกนาฏกรรมโบราณ ผมขอ
รับรอง เทียว ท่าน ศาสตราจารย์ ว่า การไป ของ ท่าน คราว นี้ คง จะ เสีย
เวลาเปล่า ๆ” ข้าพเจ้า ชมวดคิ้วไปทาง เขาเป็น เสียง ห้วน แต่ ประหลาด
มาก เขา หา ได้ เอา ใจ ได้ ใน อาการ ของ ข้าพเจ้า ไม่ “ไม่เคยมีคน สนิท
สนใจ ที่ เขา จะ ยอม ให้ เข้า ไป ภายใน โบสถ์ ของ เขา”

ท่าน ศาสตราจารย์ เงยหน้า ขึ้น มอง ผู้ พดาง ชมวดคิ้ว ของ ท่าน เกือบ ตก
“ไม่เป็นไร ดอก มิสเตอร์เมทแอนด์ ชันชัน เขา ใจ ว่า คง เป็น ผล
สำเร็จ แก่ พดาง พดาง ฝีมือ ไป มา “คือ ฉัน รู้ เรื่อง สำคัญ ที่ เกี่ยว แก่ ประวัติ
โบราณ ของ ตำนาน นี้ อยู่ อย่าง หนึ่ง หรือ สอง อย่าง ซึ่ง เป็น เรื่อง ที่ ผม
แต่ หัว หน้า ของ พวก นี้ ก็ ยัง ไม่ ทราบ เลย ถ้า ฉัน ได้ บรรยาย ให้ เขา ฟัง แล้ว
ฉัน ก็ จะ ได้ ลำเนา ดึกดำบรรพ์ อย่าง พิศดาร แห่ง ตำนาน นั้น ตั้งแต่ ครั้ง ๓๐๐๐ ปี
มา โน่น เป็น สิ่ง ตอบ แทน ท่าน นี้”

“อ้อ” นิยม เข้ม เป็น เข้ม ตักเตือน ที่ผม อาจ พลาด ได้ ก็คือว่า ถ้า
หนึ่งในสิบของข่าว ที่เล่าต่อ มา เป็น ความจริง อย่าง แน่ชอน แล้ว ผม
ก็ผิดคนนี่ และ ผม เชื่อว่า ท่าน คง จะ ต้อง เผา หนังสือ ตำเนานัน เสีย
ก่อนอ่าน โดยไม่ต้องสงสัย”

แต่หากปฏิกิริยาของท่าน ศาสตราจารย์คูเหมื่อน จะไม่ได้ยิน คำพูดของ
เขาใน ประโยคนี้ ดวงตาเด็ก ๆ ของ ท่าน ทั้งคู่ ได้ จ้องจับ อยู่ ที่ มอถัด
แล้วก็ยิ้ม น้อย ๆ แก่ตนเอง เป็น เข้ม แสดง ความ หวัง

ต่อมา สักครู่ การ ด้นหนา ก็ได้ เปลี่ยน กัน ไป เป็น เรื่อง อื่น ๆ อย่าง
เพ็ดเพ็ด - ประมาณ ๑ - ๒ นาที ภา ภายหลัง ข้าพเจ้า จึง มี โอกาส ถาม
ความหมาย ของ นิยม ที่ เขา พูด นั้น ได้ เพราะ เรา ทั้งสอง ต่าง อยู่ แต่
ถ้ำพัง กัน แล้ว

“แก ขวาง ไม่ เข้า เรื่อง” ข้าพเจ้า พุด “เหตุไร นะ ที่ แก พยายาม
ห้าม ตาเฒ่า ใน เรื่อง นั้น”

“อ้อ” เขา ตอบ อย่าง เบา ๆ “แก รู้ จัก กัน ดี แล้ว ไม่ใช่ หรือ ?
แก ก็ แฉง อยู่ในใจ ของ แอ แล้ว ว่า มี พรก จตุบาท และ ทวิบาท ทั้ง หาย
ไม่ รู้ กะ นิติ นก ที่ กัน คราม กัด แต่ เพื่อน เข้อย ! กัน จะ บอก ให้ แก รู้
ไว้ว่า ไม่มี อำนาจ อะไร ใน โลก นี้ จะ มา บังคับ ให้ กัน ไป ทำ การ เกี้ยว ของ
กับ คณะ ดำสนา อัน ตั้ง อยู่ ที่ สระ จรเข้ ศักดิ์สิทธิ์ มี เรื่องราว อยู่ มาก ที่
เป็น ความ แท้ ไม่ น่า เชื่อ ซึ่ง ชน ชาว เมือง ได้ กระซิบ กัน ใน ระหว่าง พวกเขา
กัน เขา ใจ ว่า เป็น กตอบาย ที่ ดวง โลก อย่าง ลึก ดับ ประกอบ ด้วย การ

คือการบูชา อย่าง ขวัญราย ผู้ใด ที่มีความฉลาด อยู่ใน ตัว แล้ว คงจะไม่
ยื่น มือ เข้า ไป แล้หาเรื่อง ให้ เป็น ที่ ลำบาก แก่ คน ของ คน โดยใช้ เหตุ เช่น
นั้น คน เป็น ๆ มัน ยังจับ ขวัญราย และ กระทำ ตาม วิธี อย่าง ป่าเถื่อน
ของ มัน เลย ”

ข้าพเจ้า จึง ตระ ด้วย ความ ประหลาดใจ

“ แต่, เพื่อน ยาก ” ข้าพเจ้า ร้อง ขึ้น “ แก่ เชื้อ หรือ ว่า เป็น จริง
เช่น นั้น ”

เขา ไม่ได้ ตอบ ว่า กระไร เป็น แต่ เพิ่ง สายตา ข้าพเจ้า ไป เบื้อง หน้
ของเขา

“ คง มี อะไร เกิด ขึ้น แก่ มี ลัทธิ เมินยี่ แล้ว ละ ” เขา พูด และ ใน ทัน โด
นั้น มอด้ด้ ได้ มา อยู่ ข้าง ๆ ข้าพเจ้า

“ ดิ ” เจ้า หัด ดอน เขียว ขน อย่าง เขา ๆ จน เกือบ เป็น เลี้ยง กระซิบ
“ มัน กำถึง อยู่ ที่นั่น นะ ละ, อ้าย คน นั้น ขณะที่ ดิฉัน กำถึง เก็บ เขา ของ
เมื่อ ตะกั น มน มา ยืน อยู่ ข้าง นอก ประตู ห้อง ดิฉัน อีก และ มัน ไล่ จ้อง มอง
ดิฉัน ด้วย อากักร น่า กัด อย่าง ที่ แล้ว มา ”

“ ดิฉัน จะ ไป ตูมัน ให้ ได้ ถ้า พบ ละ,— ฮัม ! ” ข้าพเจ้า ร้อง คำ ราม
พดาง วัง ขึ้น ไป ข้าง บน

ข้าพเจ้า หา ได้ พบ ผู้ใด ณ ที่ ซึ่ง มอด้ด้ บอก เจ้านั้น ไม่ พอ จะ หัน หด
กลับ ห้อง ท่าน ศาสตราจารย์ ก็ เปิด ออก และ ตัว ท่าน เอง ไล่ ดัน หน้า ออก มา

“เอ๊ะ!” ข้าพเจ้าร้องอุทาน “ผมคิดว่าท่านออกไปหาเรือตาฮาเบย์ที่
เสีย อีก”

“คุณจัดการ เสีย เรียบร้อย แล้ว ละ” แก่ตอบโดยเร็ว เราจะได้
ออกเดินทาง กันใน บ่าย วัน นี้”

แล้ว แก่ได้ ปิด ประตู ของ แก่ ทันที ส่วน ข้าพเจ้าได้ กลับ ลงมาด้วย
ตมอง อัน เต็มไป ด้วย ความ หลงใหล อย่าง ดึกซึ้ง เพราะ ก่อน ที่ แก่ จะ
ปิด ประตู ห้อง นั้น ข้าพเจ้า สังเกต เห็น ภาพหน้า เจ้าแขก คนหนึ่ง ภายใน
กระจกเงา อัน ประดับ อยู่ทาง มุม หึ่ง ด้านตรง กันข้าม ดวงตา ของ
มัน และ ข้าพเจ้าได้ ดับ กัน อยู่ ครู่ หนึ่ง แล้วได้ หายไป พร้อม กับ ประตู ปิด
ข้าพเจ้าให้ รู้สึก หวาดเกรง ไป โดย ไม่ มี ที่ สันติ และ รู้สึก เช่นเดียวกับ
กำลัง แหกกว่า อยู่ ใน มหาสมุทร อัน แล่น ดึก ซึ้ง อาจ จะ เป็น อันตราย ลง
ไปใน เวลาใดก็ได้ การ เดินทาง ครั้งนี้ ไม่ ใช่ เป็นที่ พอใจ ของ ข้าพเจ้า
เสีย แล้ว

ก่อน จะ ออกเดิน ไปลง เรือ นิยม แอบ มาหา ข้าพเจ้า แล้ว พูด ด้วย
น้ำเสียง อัน หนักแน่น ว่า

“คือ สิ่ง ที่ แก่ จะ ต้อง ปฏิบัติ คือ เมื่อ แก่ได้ ไปถึง ที่นั้น แล้ว จง
อย่า ปลดปล่อย ให้มีสัตว์เม่น ห้างจากสายตา แก่หรือ ตูง ของ เจ้าหัดสอนไปเป็น
อันขาด คนหนึ่งคนใด จะ ต้อง อยู่กับ เจ้าหัดสอน เสมอ”

“เอ๊ะ นิยม แก่กลัว อะไร นะ” ข้าพเจ้าซัก

“ ก็นึกยังไม่รู้ เพื่อนยาก ” เขาตอบ “ คงมีความระยำอะไร
กันสักอย่าง ซึ่งเหตือความลำบากของกันที่จะหาได้ ”

เรือของเราจอดติดอ่าวและกว้างขวางดี น้ำขุ่นน้ำเขียวมาก
ได้ออกตรงไปตอซอรัทเดียว ในระหว่างเดินทางเราไม่มีใครได้พบหน้า
ท่าน ศาสตราจารย์ นัก นอกจากเวลารับประทานอาหาร เท่านั้น ซึ่งท่าน
ไม่ได้พูดจาสนทนาอะไร มาก อย่างแต่ก่อน มักจะใช้เวลานั่งครอง
ขมิ้นอยู่คนเดียว บางทีก็จ้องมองมอดต่ด้วยอาการอันประหลาด
จนทำให้เจ้าหล่อนรู้สึกรำคาญ

“ คุณลุง ญอนคะ คิดฉันไม่ อยากให้คุณลุง มองฉัน อย่างนั้น อีก เรา
ไม่ใช่เป็น แมว และ หนู กัน นะคะ ”

เย็นวันที่สอง ของ วัน เดินทาง ท่าน ศาสตราจารย์ ได้ โผล่ ขึ้น มา
บน คาค้ำ แก่ ใช้ กัด ดึง ดึง ทาง โกลด ดึง ไป ยัง ผัง ซ้าย ของ แม่น้ำ ทันใด
มือ ของ แก่ ดัน รั้ว ไป ด้วย ความ คั้น คั้น

“ นั่นไงล่ะ ” ท่าน ร้อง ตะโกน “ เราถึงกัน แล้ว ” แล้ว แก่ ได้
ออก คำสั่ง อย่าง กิริยา บา แก่ นายเรือ ซึ่ง กำลัง จม พวงมาลัย ถอย ท้าย ให้
ท้ายหน้า เข้า ไป ที่ ท่า จอด เรือ เด็ก ๆ ข้าง หน้า เรา เรา เห็น มี บ้าน อยู่
ครึ่ง หนึ่ง และ ส่วน หนึ่ง ครึ่ง หนึ่ง ที่ ท่า เรือ มี แขนง คน หนึ่ง กำลัง ยืน นั่ง อยู่
เช่นเดียวกับ รูป อนุสาวรีย์ ซึ่ง หล่อ ด้วย ทองแดง

ข้าพเจ้าคาดคะเนว่า เรือเรายังอยู่ห่างจากฝั่ง ประมาณ ๑๐๐ หลา
ขณะที่ ข้าพเจ้า ได้ ยืน เติ่ง พืมพำ คำราม ด้วย ความ โกรธ อย่าง น่า กังวาล มาก

คือ พวกคนเรือของเรา นั่นเอง ตั้ง ตำนึง เช็ด ตะโร ออก มา จน พัง ไม่ได้ ศัพท์ ต่าง คน ต่าง ไม่ ยอม ผูก เรือ เข้า กับ หด ที่ ทำ น้า เพราะ เมื่อ เรือ ได้ ไป เทียบ ท่าน นั้น ณ เชิญ คตาคต ที่ หมายถึง ไป ชน ทำ เข้า โครมใหญ่ จึง จำ เปน ที่ ข้าพเจ้า และ นายเรือ ต้อง ช่วย กัน ทำ หน้าที่ นั้น แทน ตัว นายเรือเอง ก็ ไม่ได้ ชอบ สถานที่ นั้น ก็ นัยน์ตา ของ เขา เพิ่ง ตรง ไป ยัง แยก คน สูง ซึ่ง อย่าง เทือกถาว ขึ้น มา บน เรือ ของ เรา และ เลย ไป พุด กับ ท่าน ศาสตร์จารย์ โดย รับ รัน ห่าง จาก เรา ประมาณ ๒ หลา ส่วน มอด้เอง เจ้าหัดสอน ก็ รั้ง คร้าม กัด ใน สถานที่ อัน แปลก ถิ่น — และ เจ้า แยก คน ที่ ขึ้น มา บน เรือ เหมือน กัน เพื่อยึด บ่วง กัน ภัย เจ้าหัดสอน ได้ ตรง มา หา ข้าพเจ้า พดาง ล้อค แชน เจ้าหัดสอน ไว้ ใน วง แชน ของ ข้าพเจ้า

“ คิค ” เจ้าหัดสอน กระซิบ เรียก “ คิค ” กัด หัว เหลือ เกิน เธอ อย่า ปลดปล่อย ให้ คิค น้อย คน เดียว นะคะ เจ้า แยก คน นั้น มัน มอง คิค น้อย เช่น เดียว กับ ชาย คน ที่ เข เพียร รัศ ภาศ คาคาร ออก แล้ว พวก เรา มา ทำ ไม กัน ก็ ไม่ รู้ คิค น้อย ไม่ อยาก เทียว

ถึง แม้ ภายใน ดวงใจ ของ ข้าพเจ้า จะ ไม่ มีความสุข อยู่ ก็ จริง แต่ ทว่า ยัง สามารถ พยายาม ปลดปล่อย เจ้าหัดสอน ให้ หาย กัด โดย รับ ร้อง ว่า ปราศ จาก อันตราย อันใด ที่ อาจ จะ มา พ้อง พาน แก่ เจ้าหัดสอน ได้ ใน เมื่อ ยังมี ข้าพเจ้า อยู่ ทั้ง คน เช่น นั้น

เวลา นั้น ท่าน ศาสตร์จารย์ ตรง มา ยัง ข้าพเจ้า

“เราเคราะห์ดีมาก” แกพูด ตู้นัยน์ตาของ แก ลุกโผล่ด้วยความ
 ปิติเป็นอย่างยิ่ง “เขาอนุญาตให้เราเข้าไปดูสระ จรดุสิตได้
 เดียวนี้”

มอดดี ถอยหลัง ออกไป ๒-๓ ก้าว

“คุณลุงคะ คิดฉันไม่อยากไปคนเดียวแล้วค่ะ” เจ้าหล่อนพูด “คุณลุง
 ไปคนเดียวก็แล้วกัน คิดฉันจะคอย ยืนที่นั่น กับ คัค”

“อย่าทำเป็นเล่นไปเลย, หลาน” แกตัดความ “ถ้าเช่นนั้น
 แล้วจะพาฉันมาทำไมเล่า เจ้าจะได้เห็น ของ แปลกประหลาด อันไม่
 เคยมี สตรีผิวขาวคนใดได้เคยพบ นับตั้งแต่ พิน ๆ บิมา แล้ว มีโบสถ์
 ขึ้นใน เปนต้น ซึ่ง เปนส่วนหนึ่งของ ขนบธรรมเนียม แห่ง แอมแอมมอนรา
 วัฒนาเร็ว ๆ เจ้าเถอะ”

แกเป็นคน น้ำ ทาง ลึกครมอดดี จึงได้เดิน ตามไป

“เราตามใจท่านเถอะ คัค” เจ้าหล่อน กระซิบ

เจ้าแขกคนที่ขึ้น มา บน เรือ ได้กระโดดลง ไปก่อนใคร ๆ แล้ว
 ทำนาคำสวดอาราธน์ เป็น ที่สอง ต่อมา ขำพเจ้า กับ มอดดี อยู่ รังทวย แขน
 ของ เจ้า หล่อน อัน อยู่ ใน วง แขน ของ ขำพเจ้านั้น สัน ต๊ะ ท่าน จน ขำพเจ้า
 รูดักได้

ระหว่าง เดินทาง มีธิดา ของ ขำพเจ้า สอด อยู่ใน กระเบาะ เต็ม
 ให้ รูดัก อัน ใจ ด้วย ดัง นั้น อย่างเดียว เท่านั้น ขวัญ ของ ขำพเจ้า ยังคง อยู่
 ใน ยาม ที่ยัง ทราบว่า มบนพก กระบะอกหนึ่ง อยู่ ภายใน กำมือ เช่นดัง เวदान

มคฺคเทศ ของ เรา นำหน้าเราไป ด้วยอาการ เชื่องช้า จนถึง ประตูบ้าน
ที่เราต้อง การ เขาเคาะ ประตู นั้น ๓ ครั้ง ขณะ นั้น บาน ทวารใหญ่ ก็
เปิดกว้าง ออกไป ที่ ณะน้อย ๆ แขนง นำทาง หักไปขึ้นข้าง ๆ เพื่อ
ปล่อยให้เราเข้าไป เบื้อง หน้ามีทาง เดิน ปูด้วย หิน ยาวยืด มี ประตูป
ชวาลา สว่างไสว มาก เหลือ ที่ คณนา ตามฝาผนัง มี รูปภาพต่าง ๆ
ปัก ขึ้น ด้วย ฝีมือ อย่าง ปราณีต แขนง อยู่ เรียงราย

สิ่ง เหล่านี้ แม้ ของ ข้าพเจ้า จะไม่ ชำนาญ และ คำนวณ ก็จริง อยู่ แต่
พอ จะ ถิ่นนิษฐาน หรือ คาดคะเน ได้ ว่า แต่ ละสิ่ง ถิ่น เป็น วัตถุ อัน หาค่า
ไม่ได้ พงพณ

ตาม พ้น ห่อง มี ถาด สำหรับ แวด วัตถุ อะไร อย่างหนึ่ง อยู่ เกือบจน ถาด
ต่าง สิ่ง ถิ่น ขึ้น โขม่ง คตบ ห้อง ถิ่น ข้าง จนจัด จนแทบ หายใจไม่ออก
นอกจาก ถิ่น อัน ร่ายกาจ น แวด ยัง มี ถิ่น อัน ที่ มี ฤทธิเดช แรงกล้า
ขึ้น ไป อีก ข้าพเจ้า คาดว่า คง เป็น ถิ่น มนต์ ลี้ดัวอะไร ลี้ดัว อย่าง เป็น แน่

เจ้าแขนงคนนั้น นำทางเรื่อยไป ถิ่น ท่านคำสดรอาจารย์ ได้ แต่ เพลิด
เพลิน ไป ด้วย การ ชมภาพ ที่ แขนง อยู่ ทาง โนน ที่ ทางนี้ ที่ โดย ความ สนใจ
ทันใดประตูอีก ประตู หนึ่ง ค่อย ๆ เปิด ออกช้า ๆ ดัง คราว แรก มอด้ด
และ ข้าพเจ้าได้ หยด ชงัก โดย ความไม่ไว้ใจ

ถิ่น เหม็น อย่าง เวียน ศรัทธา ได้ ว่า เพย มา กระ ทบ จมูก พวกเรา อีก
ครั้ง หนึ่ง และ เจ้าแขนงคน นำทางได้ หักให้เรามาหน้าเข้าไป ก่อนตามเคย
เบื้อง หน้าเรามี สระ ใหญ่ — ปรากฏ แก่ จักษุ ชอบ สระ นี กว้าง ประมาณ

๒ หุดา ประดับ ด้วย ก้อนหิน อย่าง เรียบร้อย เสมอ กัน ตรง ผึ่ง ตรง
ตรง ข้าม มี ประตู ซึ่ง มี ม่าน อย่าง หนา ปกปิด อยู่

มูม สระ ทุก มูม มี นักบวช นั่ง จัด ดมฺาจิ นิ่ง ปราศ จาก เคลื่อนไหว
อิริยาบถ แม้ แต่ น้อย ณ เบื้อง หน้า ถาด เครื่อง เเผที่ ปลด ย่อย ให้ ควน ชน อยู่
ศลับ ตรง กลาง สระ มี ตะเกียง ประหัดาด แขนว ห้อย ลง มา จาก หิ้ง คา
แดง ของ ตะเกียง นั้น เอง ที่ บน ดาน ให้ ความ มืด ภายใน กลั้ม กลาย เป็น ความ
สว่าง สว่าง พอ ที่ จะ พิจารณา ถึง ไท ๆ ได้ ชัด เจน ตาม ฝาผนัง มี
ภาพ สลัก ประกอบ ด้วย อักษร อธิป เชี่ยน ต่าง ๆ ตั้ง เหล่า นั้น เป็น เครื่อง
กระตุ้น เรา ใจ ท่าน ศาสตราจารย์ ให้ อกต จริต ไป ชั่ว คราว มี สิ่ง นึ่ง
คล้าย กับ ที่ สำหรับ กระ โศคน้ำ เต็ม ขึ้น ออก ไป จาก ขอบ สระ ข้าง หน้า
มี สิ่ง เหลือง อร่าม ทอ แสง ไฟ จม นัยน์ ตา ดู ๆ ไป ก็ ทราบ ได้ ว่า ประดิษฐาน
ด้วย ทองคำ ทั้ง แท่ง

“นั่น แหะ เป็น พน แห่ง มฤตยู” ท่าน ศาสตราจารย์ กระซิบ กับ
ข้าพเจ้า “มี ผู้ เคารวะ ร้าย นับ ตั้ง พน ไต่ ก้าว เดิน ลง ไป ตู่ ความ ตาย ใน
สระ นั้น จง เข้า ใจ ว่า เรา เป็น มนุษย์ ผิด ชาว พวกแรก ที่ ได้ มา พบ มา เห็น”

“โอ พระ ผู้ เป็น เจ้า” ข้าพเจ้า พึมพำ “บุชาย ญ มนุษย์ เป็น ๆ
แท้ ๆ” ท่าน ศาสตราจารย์ ได้ สอด กัด อักษร ศักดิ์สิทธิ์ ตาม ฝาผนัง ลง
ใน สัมมุต พก ของ แก เรือ ยไป ขณะ นั้น ข้าพเจ้า ได้ ยืน มอ ดต ร้อง ทวด ชน

“ดู ชีกระ, ดัก ดู ชี ! ที่ มูม นั้น แน่ะ !”

ข้าพเจ้า มองไป ทาง ที่ เจ้า หล่อน ขี้ ปรากฏ ว่า มี วัตถุ สิ่ง หนึ่ง ค่อย กับ ท่อนไม้ โผล่ ขึ้น จาก พน น้ำ ใน สระ หนึ่ง อยู่ ไม่ กระตุก กระตัก ชั่ว ครู่ หนึ่ง ครั้น มี เสียง ระฆัง ตี กอง กังวาล ขึ้น เจ้า หล่อน ไม่นาน ก็ หมุน ตัว และ เคลื่อน ไหว ได้ ใน น้ำ อันดำ เปน มืด ใน สระ ค่อย กับ มืด ด้ รับ อาณัติ ด้ ญาณ ฉะนั้น ศรัทธา อัน โศก ทั้ หมา และ จมูก เปน ก้อน ของ มัน ดำ แดง ให้ ทราบ ด้ ว่า เปน จร เข้ ที่ ใหญ่ โต ที่ สุด ใน จำพวก ที่ ข้าพเจ้า ได้ เคย ประสพ มา แล้ว แต่ ก่อน ๆ มัน ย่อย ย่อย บน น้ำ ไม่ ด้ นาน เท่าไร นึก ก็ จม อัน ตร ธาน หาย ไป จาก สายตา ของ เรา

ใน ขณะ นั้น ข้าพเจ้า เหลือบ มอง ขึ้น ไป ที่ ขอบ สระ ทาง ตรง กัน ข้าม ปรากฏ ว่า ม่าน ที่ ปิด อยู่ ได้ ถูก ดึง ออก ไป ข้าง ๆ และมี แขนง คน หนึ่ง กำลัง ยืน จ้อง มอด ตี อยู่ อย่าง ไม่ กระพริบตา เคือง แดง กาย ของ เขา หร หรา มาก การ ที่ ข้าพเจ้า ด้ ด้ ด้ เขา นั้น หาใช่ เพ็ด พิณ พิศ ใน อาภรณ์ ซึ่ง ประดับ กาย เขา อย่าง งดงาม ประหลาด ไม่ เปน แต่ พิจารณา ดู ดวง หน้า อัน ด้ ร้าย และ หน้า จัก ของ เขา เท่านั้น

ใน ระหว่าง ที่ ข้าพเจ้า ยืน ทอด ทั้ ด้ ด้ ด้ ของ แขนง ผู้ นั้น โดย ความ พิศ วัง งง วัย อยู่ นั พด น ไ้ ด้ ด้ ด้ มอด ตี เช่น เดียว กับ มา จาก ใน ระยะ อัน โกล ด้

“ พาดิน ออกไป เกิด, ด้ ด้ พาดิน ออกไป ด้ ด้ ด้ ๆ นั้น แดง คือ ย้าย แขนง บั คน ที่ มัน จ้อง ด้ ด้ ที่ เข เพ็ด ภัค ด้ ด้ ด้ ”

เป็นคน ๆ เดียว กับที่ ข้าพเจ้า เห็นใน กระแจก ที่ห้อง ของ ท่านศาสตราจารย์จริง ๆ

มัน ได้ หาย ไป ทัน ที่ เชน เดียว กับ ที่ มัน ปรางฏขึ้น โดย ไม่ ทัน ดังเคย มอดดี ถอน ใน ใหญ่ ด้วย ความ โด่งใจ

“เรา ออกไป กันเถอะคะ, ดี้ค ดิฉัน คิดว่า เป็นทาง ที่ ดี ที่ สุด ของ เรา”

ข้าพเจ้า ยินดี มาก ที่ จะ ออก มา เสีย ให้ พน เหมื่อน กัน ประตุ ข้าง หลัง เรายัง เป็ด อยู่ ฉะนั้น เรา จึง ออก มา ได้ โดย ง่าย ดาย ใน ดวง ใจ พยายาม ภาวนา ให้ ได้ รับ อากาศ บริสุทธิ์ แห่ง พระผู้ เป็น เจ้า อีก ครั้ง หนึ่ง จนถึง ประตุ ภายนอก ที่ เรา เข้า มา แด่ แรก พอ กัดิน ดอก ส้ม อัน หอม หวด ได้ โขย มา กระทบ นาดัก ของ ข้าพเจ้า และ มอดดี เรา ทั้ง สอง จึง ต่าง รูดัก เช่น เดียว กับ ว่า ความ ชี้อสังภาพ ได้ ตก มา เป็น ของ เรา ดจ เต็ม

“ดีดคะ ! บ้าน นั้น ข้าง น้า กัดิน เสีย จริง ๆ” มอดดี โย้ย ขึ้น ภาย หลัง ที่ ได้ รูดัก เอา กัดิน บบ มา ชาติ ด้วย ฆาน ประธาท อย่าง พอ ใจ แล้ว

“มัน ก็ พอ การ อยู่, ยอดรัก” ข้าพเจ้า ถึง ความ เห็น ด้วย แต่ นั้น ท่าน ศาสตราจารย์ ไป ไหน เสีย ละ ?

มอดดี หัวเราะ

“คง ใช กัดิน เหม้น ยิ่ง กว่า เหม้น รอย เท้านั้น จึง จะ ทำให้ แก่ ออก มา ได้ แต่ สำหรับ ดิฉัน นะ ไม่มี อำนาจ อะไร ใน โลก นี้ จะ มา นำ ให้ เข้า ไป ภาย ใน บ้าน นั้น อีก แล้ว ไม่มี จริง ๆ นะ คะ เธอ เห็น เจ้า แหก คน นั้น ไหมคะ — เจ้า คน ที่ มัน อยู่ ทาง สระ ฟาก ทาง โนน น่ะ ?”

“เห็นซี!” ข้าพเจ้าตอบ

“มันไปทำอะไรที่ไกลโรหนอ? ทำไมมันจึงแต่งตัวเช่นนั้นล่ะ?”
เจ้าหัตถ์น พุดพาดง ยกไหเล็กน้อย ๆ พาดงทอดสายตาไปยังแม่น้ำในด

“ดึก! เธอคงนึกว่าคิดนึกมากหรือซึ่ชลาดมากเกิน ไปหรือ
อย่างไรก็ตามที่เกิดขึ้น แต่ภายในบ้านนั้น คิดนึกรู้สึกเช่นเดียวกับคิด
ได้ตกไปอยู่ในระหว่างอะไร บางอย่างระหว่างความชั่วร้ายที่ไม่น่าเชื่อ
เมื่อเขาไปคิดนึกรู้สึกอยู่แล้ว และยังทว่ารู้สึกขึ้นต่งพันเท่า ขณะที่
เจ้าแขกคนนั้นมาด้าแต่งร่างให้ปรากฏแก่เรา”

ข้าพเจ้า พะยักหน้าลงความเห็นด้วยโดยจริงจัง

“ถ้าครึ่งของความชั่วร้ายที่คิดนึกมาเป็นความจริงแล้ว ฉัน
จะไม่ประหลาดใจเลย แต่กตัญธันร้ายกาจนั้นซี นอกนั้นยังจะมี
อะไรอีกก็อย่างเรา ก็ยังทราบไม่ได้ แต่ฉันเชื่อว่า มีอีกมากมาย เธอ
เห็น แผ่นทองที่ยื่นออกไปในระหว่างหน้าเธอไหม นั่นแหละเป็นพินแห่ง
มฤตยู ตามที่ฉันได้ทราบจากคุณลุงของเธอว่า เป็นที่สำหรับคนที่
ถูกบงช้ายัญจะ ต้องเดินลงไปหาจรเข้ในดริ่นนั้น”

“คงไม่จริงนะคะ, ดึก?” เจ้าหัตถ์น กระซิบ ดวงตาเผยอกว้าง
ออกด้วยความหวาดกลัว

“ดูก็ไม่น่าเชื่อหรอก, ยอดรัก แต่ฉันเข้าใจว่ามันต้องเป็น
ความจริงอย่างแน่นอน”

มอดดักให้ตื้นอ้อย ๆ ข้าพเจ้าได้ถือโอกาสอันโอชะของเจ้าหล่อน
ไว้ในวงแขนของข้าพเจ้า อันเป็นประพตติการณ์ส่วนหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้า
พึงพอใจ กระทำที่สุด และ เป็นเครื่องเปิดอง ภาระ อันหนักภายใน เจตสิก
ให้เสื่อมสูญไปได้ ในชั่วครู่ยามหนึ่ง

“อย่าไปคิดถึงมันอีกเลย, ยอดรัก” ข้าพเจ้าพูดโดย ตะม่อม
“เราไปที่เรือนกันเถิด จะได้พักผ่อนเสียที”

เราพากันตรงไปยัง เรือคาชาเบย์ห์ของเรา ทันใดความประหลาด
พิศวงใจก็ได้บังเกิดขึ้นแก่เรา ทั้งสองใน วาระที่เรา ย่างเท้า ลงไปใน เรือ
นั้น สิ่งต่าง ๆ ดูอย่าง เจ็บปวด ปราศจาก เสียงคน เรือ อันเคย จำเนียร
ออกไกลหาตใน กาด ก่อน เพื่อที่จะ แก้อาการ สงสัย ข้าพเจ้าได้เข้าไป
กตกระตึง ภายใน ห้องรับประทาน อาหาร ถึง ๓ ครั้ง ก็ไม่ได้รับคำ
ตอบอันใดที่พอจะ แสดง ให้ทราบ ว่ามีมนุษย์ อยู่เลย ข้าพเจ้าให้หัวน ๆ
พรั่น ๆ ในใจเป็น อย่างยิ่ง จึงได้เข้าไปใน ห้อง เก็บ ถ้วย ชาม และ
ห้องครัว แต่หาได้พบ บ่อย หรือ พ่อครัว ผู้คนหนึ่งไม่ บน คาตฟ้า เต่า
เมื่อได้เข้าไปยังห้องนายเรือ ห้องของ เขาก็ ว้างเปล่า ปราศจากเจ้าของ
คู่เคียงกัน ในที่สุดข้าพเจ้าไปดูที่ ห้อง พวก ลูกเรือ ก็อีก ณะแหละ
ความ ประสงค์ของ ข้าพเจ้า เป็น อันไร้ผล จบ — จบ พวก เหล่านี้ ต่าง
พากัน ทิ้ง เรือไปเสียหมด แล้ว ในเวลา นั้นเสียง ฆ้องดังมา ข้างหลัง
ข้าพเจ้ารีบเหลียวไปดู ก็เห็น มอดดักกำลัง เขย่า เจ้าหล่อน ถือ จดหมาย
ฉบับหนึ่ง มาใน มือ

ตอนที่ ๔

สระจรเขศกตสิทฐิ

๒๖๘

“คุณเก็บได้ทั้งข้างเรือคะ, ค่ะ” เจ้าหล่อน กล่าว “เจ้าหน้าที่ของ
ถึงเธอ”

ข้าพเจ้ามองดูปราศรัยเดียว ให้รู้สึกหงุดหงิดใจเป็นกำลัง เพราะ
ลายมือ นั้น เป็น ลายมือ ของ นิยม กระดาษ ภายในซอง มีข้อความสั้น ๆ
เขียนไว้ว่าดังนี้ :-

“รีบไปให้พ้นจากที่นี้โดยเร็ว แม้เหตุเกิดขึ้นอย่างไร ก็ดี อย่า
นอนค้างที่นี้เป็นอันขาด”

๑๑ รำปางบรมวงศ์
จากจินตะหราอร

๑ ดาหานครใหญ่
ทัพราชไพร

๑ ออกพ้นทวารวัง
สามราชวนิดา

๑ โอ้อจินตะหราเอ๋ย
มาร้างอนุชไป

๑ มหาบุษพาพักตร์
นิกหน้ำสือาดูร

๑ สกาวะวาคี
ใครเล่าจะเฝ้าโลม

๑ ภาพป้าพนาเวศ
หม่นกษณะผกพวน

๑ ฝูงสัตว์จัตุบาท
จอมองค์สุราชินทร์

รอร้องอิเหนาจร

ยุระสู่มุรีศรี—

เพราะจะใคร่พิฆาตดี

ประเทตติณพารา

พระกัหวัถวิลหา

บุษยออดหทัยไท

บ่มิเกยนิราไกล

ดูจะขีพมลายสูญ

วรลักษณจรรณพูน

ชลนัยน์กัโหลโซม

ยุวตัวโลโฉม

นุชน้องละอองนวล

กวีเศษประมาณเมวล

และเผยอผของบิน

ระตะดาษระตื้นดิน

บ่มิกลายพระอวรณ์

๑ ชมพลงคะนึ่งนุช

จวนแสงระวีว

๑ ยามสนธยาย่า

แสงร้อนก็หย่อนลง

๑ หมูร์กขชาติเกลื่อน
กลิ่นหอมขจายจร

๑ จวรัตติกาลจัน—
แสงรัศมี

๑ ยามมองกัณวลดา
แสงเนตร์ประหนึ่งสาย

๑ ทิวแถวอริยทาง
แลไปณเขอดบรร—

๑ เรไรละเบ้งร้อง
แก้ความสัจดยาม

๑ ต้นไม้พระพายพัด
ดูจกลืนสมุทท์ไส

๑ กรันเหนือก็หยุดหย่อน
ยามพักระวังแว

๑ นังนอนคะนึ่งตริง
บ้านนุชพาพาน

๑ อ้าเทพยดาเจ้า
แต่ส่วนพระนัยนา

พระกัรุดพลากร

จะยะย้ายะเย็นลง

ระวิต่ำจะอันญก

ขณะที่สรีร์รอน

ระกะเถื่อนและสังขร

อรอบพนาศรี

ทรพันลุมมี

กละเช่นวิเชียรนาบ

บมิพร่ามิแลตาย

สุริย์ส่องณกลางวัน

ก็กระจางสว่างจันทร์

พดขาวะวาววม

สุระก้องพนาราม

จรลวิทิไพ

ก็สับคกระพือใบ

ขณะต้องพระจันทร์แสง

เพราะจะผ่อนและพักแรง

ภยหลายจะพ้องพาน

มีนะถึงสุมาลย์

จะประพฤติไฉนหนา

ชก็เนาอริยญา

ทิพเลิดประเสริฐกรัน

๑ จงเอาพระทัยเอื้อ
บอกข่าววิไลวรรณ

๑ ว่านางจะเป็นทุกข์
ขอเทพสังหร

๑ แต่เปล่าประโยชน์การณ
หลากกลางจะพึงเห็น

๑ ไช้เราจงรัก
ตัวอยู่พนา

๑ คิดใครจะค้นหา
เดินทัพลงท่ามกลาง

๑ แม่นมิ่งสมรศรี
ฟ้าขาวจะพายล

๑ ถ้าธารละหารวก
น้ำเปล็ดและเพลินใจ

๑ โอ้ธรรมชาติเกิด
ล้วนสิ่งจะพึงตา

๑ ขนถ้วนก็ชวนชม
เท่งอยู่ป่วนวัน

๑ แต่ส่วนคน
เหตุร้ายสมรสมา

๑ ชุระเกือกะตัวฉัน
ขึ้นะท่านคนูอน

๑ ฤจะสุขสบายอร
วิปริตนิมิตรเห็น

๑ บ่มีมานอะไรเป็น
นิติแจ้งประจักษ์ตา

๑ วรรณกัตขนิษฐา
มนะโน้มถวิลนาง

๑ วนิดากัสันทาง

๑ พนะชฎสังคคน

๑ จรถือรัญหน

๑ คณะสัตว์สถิตย์ไพร

๑ และอุทกระแรงไหล

๑ ขณะนั่งถนแก่งผา

๑ วรรณโลกา

๑ เพราะพระเจ้าธสร้างสรร

๑ อภิรมย์หทัยบัน—

๑ ฤจะเส้อมเสนหรรณ

๑ บ่มีมีหทัยบาน

๑ ก็เทวศถวิลกรวณ ฯ

เมื่อสิบปีมานี้เอง รถไฟเหาะ คันแรก ได้ปฏิวัติปรากฏขึ้นใน
 มนุษย์โลก, ทำให้เกิดการ โทตาหัด ใจกันทั่วไป ทุกหน ทุก แห่ง,
 เพราะ รถไฟเหาะ นี้ ไม่เคย มี นวย ช่างกตใดเคยนึกเคยฝันเลยว่าเป็สิ่ง
 ที่ น่า จะ เปนไปได้ มิถเตอร์ เอมิต แบทเตท เปนบุคคลแรกที่ไ้พยายาม
 ก่อความคิดอันนี้จนบังเกิดถึงผลสำเร็จ ท่านผู้นี้ได้จำต้อง ทำ
 ทำตัว อย่าง รถไฟเหาะมาแต่่นอวดใน กรุง ลอน ดอนอย่างแปลกประหลาด
 ต่อหน้าท่าน ศาสตราจารย์ทั้ง หลาย แห่ง ประเทศ อังกฤษ ส่วน การสร้าง
 และ การ เกิดขึ้นใหม่ ของ รถคันนี้ ได้เต็มไปด้วยความลึกลับ อย่างน่าพิศวง
 ทั้ง เหตุผล ที่ช่วย ชัก นำ ความคิด ของ มิถเตอร์ แบทเตท ให้ มา ตาม ทาง
 แห่ง ผลสำเร็จนั้น ก็ค่อนข้าง จะเป็น เรื่อง ที่ น่า พัง มาก อยู่ คือ :-

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๗ โปรเฟสเซอร์ เฮติช รอมซัน, นักวิทยาศาสตร์

อะเมริกัน ผู้มีนาม อุกโซด, ได้พบเหตุผลอันแปลกประหลาดในคุณสมบัติแห่งกระแสไฟฟ้า การพบทั้งนี้ก็เป็น การที่พบขึ้นโดยมิได้คาดหมาย, เพราะวันหนึ่งเมื่อท่านผู้นี้ได้กำลังทดลองวิทยาศาสตร์อยู่ตามเคยนั้น, เมื่อมีแผ่นโลหะบาง ๆ ที่ทำขึ้นด้วยธาตุทองแดงแขวนห้อยอยู่ข้าง ๆ เครื่องทดลอง, และเมื่อท่าน โปรเฟสเซอร์ ได้ปล่อยหรือตัดกระแสไฟฟ้าที่เดินตามสายของเครื่องทดลองนั้น, ท่านได้ถึงเกิดเห็น แผ่นทองแดงที่กล่าวนี้แกว่งขึ้น ๆ ลง ๆ เคลื่อนไหวได้อย่างน่าอัศจรรย์ ภายหลังเมื่อได้หาสาเหตุอันแปลกนี้โดยนำแผ่นทองแดงมาทดลองกับกระแสไฟฟ้าหลายครั้งหลายหนแล้วจึงได้ความว่า แผ่นโลหะบาง ๆ ที่ทำขึ้นด้วย *ธาตุทองแดง, หรืออะลูมิเนียม ฯลฯ เหล่านี้ อาจสามารถกระทำ การ เคลื่อนไหว ได้โดยอำนาจแห่งกระแสไฟฟ้า คือ ถ้าเอาแผ่นโลหะมาวางไว้บน ขดลวดทองแดง และปล่อยให้กระแสไฟเดินไปตามขดลวดนี้แล้ว โดยคุณสมบัติแห่งกระแสไฟฟ้า แผ่นโลหะนี้จะขยับดอยขึ้น ฟันขดลวด,^๒ แต่ถ้าจะปิดทางมิให้กระแสไฟเดินไปตามขดลวด, แผ่นโลหะจะถูกตึง โดยอำนาจแห่งกระแสไฟ, คิดแน่นอยู่กับขดลวดนี้ ชั่วขณะ

๑. ธาตุที่แม่เหล็กไม่สามารถจะดูดหรือผลักได้

๒. นี่เป็นเพราะขณะที่ห้ามหรือปล่อยให้กระแสไฟฟ้าแล่นไปตามสาย จะมีกระแสไฟฟ้าเกิดขึ้นแล่นวนเวียนอยู่ในแผ่นโลหะนี้ และด้วยวิธีของกระแสไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในแผ่นโลหะแล่นไปทางเดียวกับวิธีของกระแสไฟฟ้าในสายลวด, ขดลวดจะดูดดึงแผ่นโลหะ, แต่นั่นแล่นไปคนละทางจะผลกัน.

เวลาที่กระทำการ ปิดสวิช, ห้าม กระแสไฟ, ตั้ง แม่เหล็กดูดเหล็กให้ติด อยู่ ณ นั้น แต่ ถ้า คอย ปิดเปิดทาง ให้ กระแส ไฟฟ้า แต้น ๆ หยุด ๆ สลับ กัน ไป เร็ว ๆ หรือ ใช้ กระแส ไฟฟ้า ชะเน็ด ที่ แต้น กลับไป กลับ มา ถึง ๒๐๐๐ ครั้ง ต่อ หนึ่ง วินาทีขึ้นไป, แผ่นโลหะ นี้ จะ เลื่อน ดอย ขึ้นไป หยุด หนึ่ง อยู่ใน อากาศ ได้อย่าง ผิด ความ คาดหมาย โดย เหตุนี้เอง มีสเคอร์ เบซเตท จึง ได้นำ การ พบ วิทยา ศาสตร์ ใหม่ นี้ มา ประ กอบ ใช้ ใน เครื่อง รถไฟเหาะ คือ ใช้ กระแส ไฟ ที่ แต้น กลับไป กลับ มา ถึง หาย ๆ ครั้ง ต่อ หนึ่ง วินาที มา ผลัก ทำให้ ตัว รถ, ที่มี แผ่น อะลูมิเนียม ประ กอบ หุ้ม อยู่ ภายใน นั้น เหาะ ดอย ขึ้นได้ แต่ สำหรับ การ ที่ จะ ชัก จูง ให้ รถ แต้น นั้น ได้ ใช้ กำลัง แรง ของ แม่เหล็กไฟฟ้า มา ดึง รถ ใน ขณะ ที่หยุดดอย อยู่ นั้น ให้เคลื่อน ที่ ไป

วิธี เหาะ ของ รถไฟ :- (รูป)

ตามทาง ที่ รถ จะ แต้น เหาะ ไป นั้น ได้ มี สวิตช ตั้ง อยู่ ตลอดทาง บน ขดลวดเหล่านี้นี้วาง เหล็กเพื่อ นำ กระแสไฟ มาสู่ ขดลวดเหล่านี้นี้ ส่วน ความ ระยะ ทาง เปน ตอน ๆ ได้ มี สถานี เยี่ยง สถานี รถไฟ ขรรพตา แต่ สถานี เหล่านี้ ทำ ขึ้น ด้วย ขดลวด ขนาดใหญ่ เพื่อ เปน เครื่อง จ่าย กำลังดึง ให้ รถ แต้น เคลื่อน ที่ ได้ ขดลวด ตาม สถานี เหล่านี้ ได้รับ ไฟฟ้า มาจาก หม้อจ่ายไฟ โดย ตรง

ภาค บน ที่ อยู่ เหนือ ราง นั้น มี สาย ไฟฟ้า อยู่ ตาม สาย, สาย หนึ่ง สำหรับ เปน หลักยึด ให้ รถไฟ แต้น ตาม ทาง ที่ กระไว้, และ อีก สอง สาย

นั้น จำหรับจ่าย ไฟมายัง สถานี ตัวรถทำด้วย แผ่นเหล็กบาง ๆ อยู่รอบนอก, และมี แผ่น อะลูมิเนียม ซึ่ง อยู่ภายใน ความ ประสงค์ ที่ ทำตัวรถสอง ชั้น เช่น นี้ ก็คือ ภาคเหล็ก ของ ตัวรถสำหรับ รับ กำลัง ติดจากสถานี ให้รถเคลื่อน ไถ่ได้; ส่วนภาค อะลูมิเนียม นั้น จำหรับ เป็น เครื่อง ช่วย ทำให้ตัวรถลอยขึ้น อยู่ ใน อากาศ.

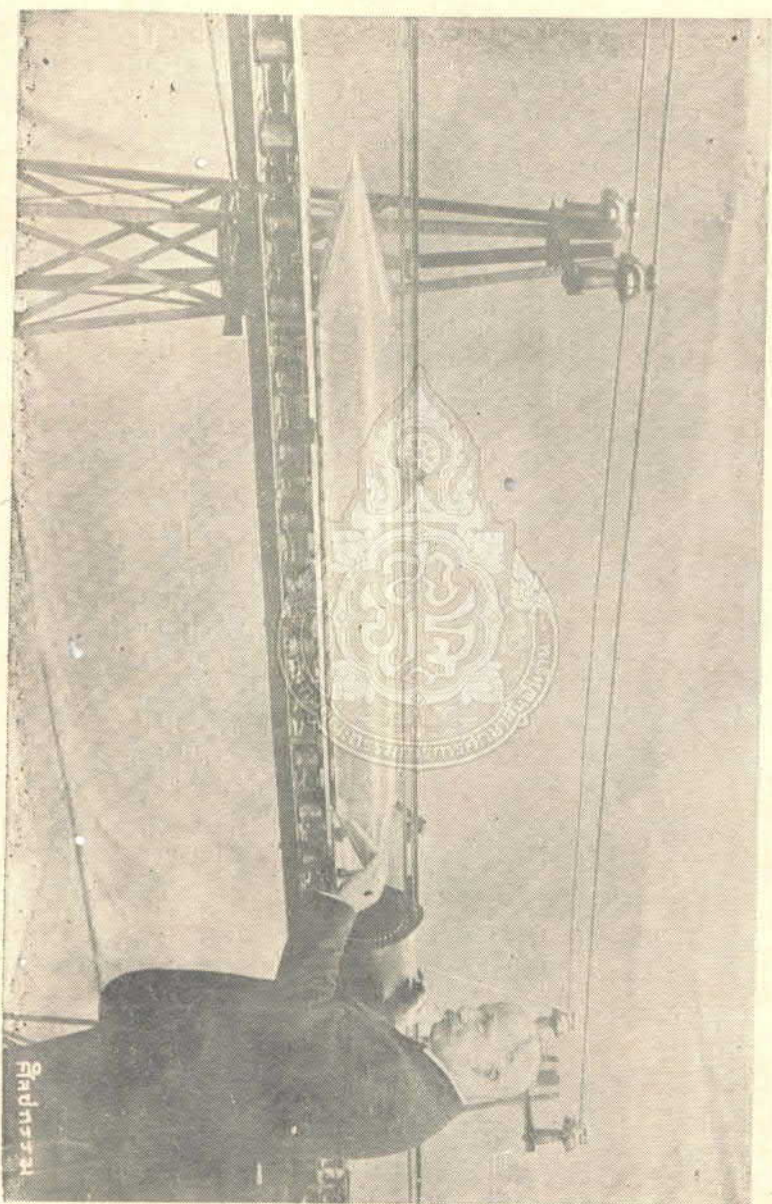
ตัวรถ ที่มี ดีเตอร์ แบบพิเศษ นำไป แสดง ตั้ง ที่ โต๊ะตัวมา ช่าง คัน นั้น เป็น รถคัน เด็ก ๆ รูปร่าง คล้าย บุหรี่ ฝรั่ง, แต่ราง ที่ สร้าง นั้น มีความยาว เพียง สามสิบ ฟุต จึง เช่น นั้น ก็ได้ ปรากฏ ว่า รถไฟ เหนะ คัน นี้ มีความสามารถ ลอย ไถ่ ไป ได้ ไม่ต่ำกว่า ๑๒๐๐๐ เส้น ต่อหนึ่ง ชั่วโมง.

อธิบายภาพรถไฟเหาะ

ตลอด ชาติ ราง จำหรับ ผลัก ให้รถไฟ ลอย ขึ้น จำกั อยู่ ไถ่ บน อากาศ มือขวาของผู้ทดลอง (เอมิท แบบพิเศษ) วาง อยู่บน สถานี ซึ่ง รับ กระแส ไฟ จาก สายตลอด ๒ สายข้าง บน, เพื่อ ติด ให้รถเคลื่อน ไถ่ได้

มือซ้าย วาง อยู่บน ตัวรถ รูปคล้าย บุหรี่ ฝรั่ง รางแขวน อยู่ นั้น เป็น สาย ไฟฟ้า เพื่อ จ่าย ไฟ ไป ยัง ตลอด ชาติ ราง ให้รถ เหนะ ลอย ขึ้น ส่วน สำร ๒ อัน ที่ เกี่ยว อยู่ กับ ท้ายรถทั้งสอง ข้าง นี้ เพื่อ บังคับ ให้รถ ลอย อยู่บน ราง เสมอ.

Радннннн

บรรเลงกรรม

ศิลปกรรม

ของ "ไผ่รุ"

ชายหนุ่ม ขนมหเมื่อวานนี้ ใคร หนอช่างเป็นคน นำมาให้ได้ ฉัน
หีบเข้าไป อัน แรก อัน เดียว เท่านั้น ก็ ต้อง วาง ทิ้ง ที่
หญิงสาว คิดฉัน เป็น ผู้ทำเอง แหะละ ค่ะ อีเจ้า มัน นำไป ให้ ไม่พบ
คุณ กระมัง ค่ะ จึง ไม่ ได้ บอก ให้ ทราบ

ชายหนุ่มรับพูด ครั้น แล้ว แหะละ ห่ออัน เขียว นม แต่ อัน ที่ ๒ ไป ฉัน กิน
เสีย จน เดียว นอ เขียว นี้ ก็ แล้ว ว่า ห่ออัน คง เป็น คน ทำ

๐*๐

๐*๐

๐*๐

ครู หน้า ๒๐ ถึง ถ้าวรคณไมเสีย ๙ ถึง ต่าง ขาม ๕ ถึง
กิน ๑๐ ถึง ต่าง หอง ๘ ถึง ซักผ้า ๗ ถึง และ เท
ทั้ง เสีย เคย ๆ ๑๔ ถึง จะ เหลือ อยู่ กี่ ถึง ?

นักเรียนทุกคนตอบไม่ได้ ครู จึง หัน ไป ถาม นาย จิว ซึ่งเป็น เด็ก เด็ก
ที่สุด ใน ชั้น

นายจิว ถูก ชื่น ตอบ อย่าง ของ อาจ เหลือ อยู่ ๒๐ ถึง ครับ แต่ เป็น ถึง
เบตา ทั้ง ดี

๐*๐

ของ ศ. แสตลับ

พ่อเฒ่าให้ลูกฟังว่า สมัย โบราณ พระเจ้าแผ่นดินเสด็จไปไหน ต้องมี

กรรตทอง รับเสมือ เทียว ลูก

ลูกชายที่เป็นนักเรียน ชาว พ่อ ถ้าอย่างนั้น กรรตมันไม่เข้าไปกัก

ได้ พระเจ้าแผ่นดิน แย่ หรือ

๐❖๐

๐❖๐

๐❖๐

จัน

เหมตาย เขาว่ามึงเยอมั่งใหญ่ จงต้องใช้ ถักตาก
จินม่าย ?

ไทย หัวโบราณ

จริงซี เฒ่าแก่ เมื่อครั้ง ขอมดำดินนะ เมืองไทย
มีมุนใหญ่กว่าฝรั่ง อีกหลายเท่า จะยังได้แต่
ตะกटकตองค ของ ร่องเขาสาวเมืองให้ชนของ รือ
บ้าน ช้อง ออกจากปากกระบอกมันคง วันจ้งจะยังได้

๐❖๐

๐❖๐

๐❖๐

ครู

เงียบ ๆ ฟังที่นี้ ใครรู้บ้าง ว่า พระปฐมเจดีย์ อยู่ที่
ไหน ?

นักเรียน ทั้ง หมดเงียบ ตามคำสั่ง ของ ครู แต่ นายเบี่ยง อายุ ๕ ขวบ

ซุ่มซ่อน

ครู

นายเบี่ยงเก่งมาก อยู่ที่ไหน ?

นายเบี่ยง

นายบอกแถบดิน หดอกผมครับ !

๐❖๐

๐❖๐

๐❖๐

ตอนที่ ๕

บันเทิงการม

๒๓๘

ครู สตรี ตาม นักเรียน ชาย และ หญิง ขึ้น ปฐม ว่า ใคร มา สาย บ้าง ?
ยืน ขึ้น !

เด็ก หญิง ดันจ้ เปน คน มา สาย ตอบ ว่า อิดัน ค่ะ

ครู ทำไม ไม่ยืน ขึ้น ละ ? ขัด คำ ตั้ง ครู ได้ รึ ?

เด็ก หญิง ยืน ไม่ ได้ ค่ะ เพราะ นาย อิด เขา ชาย กระเบน อิดัน
ผูก ติด กับ เขา ไต่ เจ้า ค่ะ

โคลง ๓

๐ อันผู้ทรงชาติ
ละชั่วและดีไว้

๐ อันคุณะความดี
ขอยสัถย์กักก้อง

๐ ความนิทาหมองมล
คงอยู่คู่ดินฟ้า

เมื่อถึงฆาตนั้นไซ้

ไปรู้เสื่อมสูญ

ย่อมมีผู้พลอดพ้อง

ทั่วทั้งโลกา

ย่อมดลชนชั่วช้า

จบสิ้นสุดกัลป์.

ความคลั่งไปแล้ว

พระมหेश্বরอุ้มนางอุมาไปเที่ยวชมที่ต่าง ๆ เพื่อให้คลายความโหม่นสลดในการที่ นันทิ ได้ทำลาบข้างขึ้นของพระนาง เมื่อมาถึงเกาะแห่งหนึ่งเทพทั้งสองได้พบสาส์นของ ศักดิ์ขุนชัย ซึ่งส่งไปไม่ถึงนรสิงห์ผู้รับ สาส์นนั้นมีความว่า เขาไม่โอทีในราชสมบัติ จึงได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ จนมาถึงเมืองกมลประ และได้ปฏิบัติในการไปเล่นดนตรีถวายพระนาง ดาราวลีผู้เป็นราชินีของเมืองนั้น แต่ในวันรุ่งขึ้น นางจตุริกา ข้าหลวงสนิทของพระราชนิได้เชิญพระเสาวนียามยังเขาให้ไปเสีย เมื่อ ศักดิ์ขุนชัย ได้ตกลงใจแล้ว เวลาเย็นจึงไปเฝ้าพระนางที่พระอุทยาน พอได้พบพักตร์ เขาก็ชวนขับสลับอยู่แทนที่ของนาง

—๘—

ครั้น ข้าพเจ้า พ้น ตัว ได้ ดมปฤติ ตม คา ชน ก็ตเห็นนางยืนอยู่ไกล ๆ กับ ตัว ข้าพเจ้า นาง ก็ มอง ดู ข้าพเจ้า คอย นัยน์ คา ชน เดิม เบี่ยมมด้วย ความ ร้อน ใจ ครั้ง หนึ่ง ระคน กับ ความ การุณ ครั้ง หนึ่ง ข้าพเจ้า ได้ถูก

ขึ้นยืนด้วยอาการระรอนระราน นางได้กล่าวอย่างเงิบๆว่า “อย่า
 วุ่นวายไปเลย ท่านควรจะนั่งนิ่งๆสักครู่นั่งจนกว่าท่านจะสบาย
 ที่แปลปรกติ ท่านไม่สบายไปหรือ ฤๅเหตุอะไรเกิดขึ้นแก่ตัวท่าน”
 ข้าพเจ้าจึงตุนางประหนึ่งจะพินิจดูว่า นางยังอยู่หรือไม่ แล้วจึง
 กล่าวด้วยความร้อนรนว่า “เปล่าเลย การมิได้เป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้า
 สบายดีทีเดียว ในการที่รู้แน่ว่าท่านยังอยู่ที่นั่น ซึ่งข้าพเจ้ากำลัง
 หวังใจอยู่ว่าจะมิได้พบท่านอีก เพราะข้าพเจ้ากำลังกลัวอยู่ว่า
 ข้าพเจ้าจะมิได้พบปะท่านอีกเหมือนกัน ในภายแต่หนหลัง ด้วยความ
 คั่นเค้นซึ่งแต่่นมาโดยพลันจุดประกายจึงเผอิญให้การณเป็นไปดังนี้ เพราะ
 ข้าพเจ้าได้เทศน์อาศรมเป็นเวลาช้านานที่จะได้พบท่านอีก” นางมอง
 ดูข้าพเจ้าด้วยความฉงนแล้วถามว่า “ในภายแต่หนหลัง? ได้พบ
 อีก? ท่านหมายความว่ากระไร? เราได้พบกันแต่ภายก่อนนั้น
 เมื่อไรกัน?” ข้าพเจ้าตอบว่า “ข้าพเจ้าได้พบท่านในความฝัน และ
 ภายก่อนนั้นขึ้นไปอีกก็เห็นจะเป็นในชาติปางก่อน ซึ่งข้าพเจ้าไม่อาจ
 กล่าวได้ถูกต้อง แต่ในขณะนี้ข้าพเจ้าได้มาประสพท่านอีกแล้ว
 จนหัวใจข้าพเจ้าหยุดด้วยความปราโมทย์สุดที่จะสรรหาคำมากล่าว
 ได้ ความคั่นเค้นและความประหลาดใจอย่างยิ่งยวดได้พลันอุบัติขึ้น
 ในตัวข้าพเจ้าโดยไม่รู้ตัวจนรวดเร็วดุจสายฟ้าฟาด ได้ประหาร
 ภัยของข้าพเจ้าให้กำดัดเดือดเหือดที่จะทนได้ และขณะที่ข้าพเจ้า
 พดอยู่นั้น ข้าพเจ้ายังรู้สึกเกรงกลัวเป็นหนักหนาว่าท่านจะสูญไปอย่าง

หนุ่หนุ่ ทั้งนี้ ก็คง เป็น เหตุผล พอ ที่ จะ สำแดง ให้ ท่าน ทราบ ได้ ว่า เพราะ เหตุผล กตโต ข้าพเจ้า จึง ได้ สิ้น สติ สติบ ไป เช่น นั้น และ ข้าพเจ้า ได้ คิด ว่า ใน ขณะ ที่ ข้าพเจ้า พ้น คณ สติ ชน มา นั้น ถ้า หาก ว่า ข้าพเจ้า ไม่ได้ แดเห็น ท่าน แล้ว เห็น จะ ชีวิต ของ ข้าพเจ้า จัก สูญ สิ้น ดาย ลง เป็น แม่น มั่น ”

นาง พินิจ ดู ข้าพเจ้า อยู่ ครู่ หนึ่ง ด้วย ความ พิศวง คล้าย ๆ กับ จะ ใคร่ ครวญ คิด สิ้น คำ พูด ของ ข้าพเจ้า แล้ว นาง ก็ ถอน ใจ ใหญ่ พดาง พูด ด้วย สำเนียง เบา ๆ รวบรวม กับ พูด แก่ ตน เอง ว่า “ทั้งนี้ เป็น ความ ผิด ของ ข้าพเจ้า ทั้ง สิ้น อนิจจา เอ๋ย! ข้าพเจ้า ได้ คาด คระ เน ใจ ก่อน แล้ว ว่า การ ที่ ให้ ท่าน มา ครอง นี้ คง จะ เป็น ภัย มากกว่า เป็น คุณ ” ข้าพเจ้า ร้อง ด้วย ความ ประหลาด ใจ ว่า “เป็น ภัย ! โปรด อย่า คิด เช่น นั้น เลย ไม่มี สิ่ง ไร ที่ ท่าน จะ ควร กตว ใน ส่วน ตัว ข้าพเจ้า ทั้ง สิ้น สรรพ ภัย ไต ๆ จะ เกิด ขึ้น ไม่ได้ เป็น อัน ชาติ ใน ขณะ ที่ ข้าพเจ้า ได้ อยู่ ใกล้ ตัว ท่าน ดัง นี้ ” นาง กล่าว ว่า “ไม่ใช่ เช่น นั้น ท่าน ยัง ไม่ เข้า ใจ ภัย ที่ ข้าพเจ้า เกรง นั้น ไม่ใช่ สำหรับ ตัว ข้าพเจ้า แต่ เป็น ภัย แก่ ตัว ท่าน เอง ต่าง หาก ” ข้าพเจ้า จึง ดู นาง ประหนึ่ง จะ ถาม ว่า คำ ของ นาง หมายถึง ความ ว่า กระไร กัน นาง ได้ กล่าว สืบ ไป ว่า “ทั้งนี้ ก็ เพราะ ตัว ข้าพเจ้า นี้ เอง แหะ เป็น ภัย เพราะ เนื่อง จาก ความ เคย ชื่น มา แล้ว ข้าพเจ้า รู้สึก ตัว ว่า ตัว ข้าพเจ้า มัก จะ ทำ ให้ เฟศ ของ ท่าน ว่า วุ่น รวบรวม กับ ถูก มนต์ เล่ม ๑ แต่ สำหรับ ใน ตัว ท่าน นั้น ท่าน ได้ ถูก มนต์ อย่าง แรง มาก

แรงจนแทบจะทำลายตัวท่าน ให้แตกตามู ทั้งนี้จะโทษว่าตัวข้าพเจ้าได้ทำผิดก็ยากใจ ขอท่านอย่าได้ตำหนิโทษข้าพเจ้าเลย แต่ควรจะตำหนิโทษพระผู้สร้าง ซึ่งได้เสกสรร ตัวข้าพเจ้าให้มีรูปพรรณเห็นปานฉะนี้เถิด” ข้าพเจ้ากลับร้องถามว่า “ตำหนิโทษพระผู้สร้าง! ข้าพเจ้ากลับเห็น ว่า ควรจะบูชา พระองค์ และ เกร็น กล่าว พระพระ เกียรติ โดยดี ซึ่ง เพราะ พระองค์ ได้สั่งแต่ง พระอนุภาพ อัน พึงพิศวง ได้สรรเสกตัวท่านขึ้น ให้เป็น ภาพอัน เอกอุ เหตุไฉน ท่าน จึงจะ มา กล่าว ให้ข้าพเจ้า ตำหนิโทษ พระ องค์ อีก ได้ ? เพราะ พระ องค์ ได้สร้าง สิ่ง ที่ข้าพเจ้า ควร ถนอม และ บูชา ประคอง ปะครอง เป็นอย่าง ยิ่ง”

นาง ลั่น ค่ำระ ซ่า ๆ ใน ขณะ ที่ข้าพเจ้า พุด แล้ว กล่าว ว่า “ท่าน ควร จะเห็น ได้ว่า เป็น ความ จริง แท้ อย่าง ข้าพเจ้า กล่าว ข้าพเจ้า เป็น น้า พิชสำหรับท่าน” ข้าพเจ้า มอง ดู นาง ด้วย กาย อัน ลั่น สะเทือน ด้วย ฤทธิ์แห่งความเด่นหาที่ได้มาชมโฉมและ ได้ยินถ้อย คำสำเนียงของนาง ข้าพเจ้า ได้หัวเราะ ด้วย สำเนียง อัน ดังจน น้ำตาไหล และ พุด ว่า “น้า พิช ฤๅคือตัวท่าน! โอ, ขอให้ข้าพเจ้า ค้ม น้า พิช เช่น นั้น เถิด แม้แต่ กาก ตะกอน ก็จะไม่ ให้ เหลือ ข้าพเจ้า ไม่ขอ สิ่ง ไร ให้ มาก ไป กว่า นี้ เป็น อัน ขาด”

นาง พุด ว่า “มานี้เถิด! เรา พา กัน มา นิ่ง ที่ อัมพจันทร์ ทาง นี้ ดี กว่า ท่าน คง จะ สบาย ขึ้น เป็น แน่” เมื่อ เรา ทั้ง สอง ได้ นิ่ง ดง เรียบ ร้อย แล้ว ดึก ครู่ หนึ่ง นาง ได้ เอ่ย ขึ้น ว่า “ท่าน จง ค้ม ข้าพเจ้า เสีย ดึก ขณะ หนึ่ง ถ้า สามารถ จะ ทำ ได้ และ จง ตั้ง ใจ พัง ข้าพเจ้า จะ พรรณนา ถึง ความ ขัด

ซึ่งนี่ เป็น เหตุ ให้ข้าพเจ้า ได้ ขอ ร้อง ให้ ท่าน คง ช่วย เหลือ ”

ครั้น แล้ว นาง ก็ เริ่ม กล่าว ถึง เรื่อง ตนตร ใน ขณะ ที่ ข้าพเจ้า กำลัง นั่ง
จ้อง ดู นาง พลัง ต้ม ความ งาม อย่าง เพติตเพลิน และ รู้สึก สะบักสะบอม
สะบัด หนาว สดัมภ์ กัน เรื่อย ๆ ดังนั้น ข้าพเจ้า ก็ ไม่ อาจ เข้าใจ ได้ ดัง คำ
เดียว ว่า นาง ได้ พูด ว่า อะไร รู้สึก แค่ เพียง ว่า คำ พูด ของ นาง ช่าง มี
สำเนียง หวาน จมใจ สุด ที่ จะ ธรรมดา มา พรรณนา ได้ ถูกต้อง สำเนียง
ของ นาง ได้ ก้อง อยู่ ใน โสต ประสาท ของ ข้าพเจ้า เหมือน สำเนียง ของ น้ำ
ตก ซึ่ง อยู่ ใน ระยะ อัน ใกล้ ดิบ ๆ และ แล้ว มา ยัง หู ของ บุคคล ที่ กำลัง
กระหาย น้ำ จน ต่อ แต่ จน จะ ดื่น ใจ อยู่ ณ นั้น ใน ที่ สุด ข้าพเจ้า ได้
กล่าว คำ ขัดขืน มา ดอຍ ๆ โดย ไม่ เข้า กับ คำ พูด ของ นาง ว่า “ โอ, ตราวุธ
เขา ทั้ง หลาย ช่าง เล็ก กิ่ง นาม ของ ท่าน ได้ เหมาะ เจาะ จริง ๆ เพราะว่า
ความ งาม ของ ท่าน เปรียบ เหมือน ดวง คารา อัน ประดับ อยู่ เห็น นตาต
กษณะใด ที่ ข้าพเจ้า มา หวน ระลึก ว่า ถ้า ข้าพเจ้า ได้ คดาค แล่น ไป จาก ท่าน
เสีย แล้ว กษณะ นั้น ความ รู้สึก ของ ข้าพเจ้า ช่าง เสีย ด้วย ของ ระทดระทวย
เป็น อย่าง ยิ่ง ข้าพเจ้า จัก ต้อง สูญ เสีย โอกาส อัน เด็ก และ ไม่ได้ ชม
ท่าน เป็น ขวัญใจ ชั่ว กัลป์ ภาวสาน นับ ว่า ข้าพเจ้า ได้ เป็น ลูก หัน สำหรับ
บุญคุณ อัน ใหญ่ หดวง ควร จะ ต้อง รับ อาชญา อย่าง หนัก ที่ ไม่ ชำบชราบ
คุณ ลักษณะ อัน ประเสริฐ สุด ใน ตัว ท่าน โอ ! คำ ของ นาง จตุรกี นั้น
ถูกต้อง ที่ เดียว นาง ได้ กล่าว ว่า ข้าพเจ้า ควร มี โทษ ถึง ตาย ที่ หมั่น แดง
ใน คุณ ลักษณะ อัน งาม ยิ่ง ของ ท่าน ”

นาง ถอนใจ ใหญ่ แล้ว กล่าว ว่า “ ท่านไม่ได้ฟัง เลย ว่า ข้าพเจ้าได้
 พดอะไร กับ ท่าน ” แล้ว นาง ก็ ยิ้ม ตะโมะ ซึ่ง ทำให้ หทัย ของ ข้าพเจ้า
 ตื้น กระจ่าง ด้วย ความ ปลื้ม นาง ได้ กล่าว ต่อ ไป ว่า “ นาง จตุริกา ได้ เข้า
 ถึง ความ เข้าใจ ผิด ของ ท่าน ให้ ข้าพเจ้า ฟัง แล้ว แต่ ท่าน ไม่ควร จะ
 เชื้อ นาง เลย ในการ ที่ นาง ได้ กล่าว ดัง นั้น ดัง โด่ง เรื่อง ของ ข้าพเจ้า เพราะ
 นาง เป็น คน ข้าง บ้อย ยอ ข้าพเจ้า เห็น ว่า ความ เข้าใจ ผิด ของ ท่าน นั้น
 ควร ให้อภัย เพราะ เป็น ความ ผิด ที่ ใคร ๆ ก็ อาจ ยกโทษ ให้ ได้ ง่าย ๆ
 ความจริง นาง มี รูป นาม มาก แต่ ตัว ข้าพเจ้า มิได้ เป็น เช่น นั้น ใน
 บัดนี้ เรา ได้ หลง พด นอก เรื่อง ไป มาก แล้ว เป็น การ เสีย เวล า เปลา
 ที่ มา เจรจา เรื่อง เหลว แหก อย่าง นี้ ขอ ท่าน จง ถ่ม ตัว เรา ทั้ง สอง เสีย
 ดึก ครุ หนึ่ง แล้ว ตั้งใจ ฟัง คำ หาร ของ ข้าพเจ้า ที่ จะ กล่าว ข้าง อก ”
 พอ นาง จะ เริ่ม พด ข้าพเจ้า ก็ รม ยก มือ ขึ้น โบก ห้าม ขัด ไว้ แล้ว ตั้ง
 เสียง แข้ง ขึ้น ก่อน ว่า “ เป็น การ ไร้ ประโยชน์ เพราะ ใน ขณะ นี้ ข้าพเจ้า
 ไม่ อาจ จะ ฟัง เรื่อง อะไร ๆ ได้ รู้ เรื่อง ใน ดวงใจ ของ ข้าพเจ้า ไม่ มี ช่อง
 ว่าง สำหรับ เรื่อง ไต ๆ ทั้ง สั้น นอก จาก ตัว ท่าน จง พด ถึง เรื่อง ของ ท่าน
 แก่ ข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้า จัก ฟัง โดย ไม่ กระตุก กระตัก เลย จน ชีวิต หา
 ไม่ ” นาง ได้ ถอนใจ อีก พด ยก มือ ขึ้น แล้ว ก็ ปลด ยให้ หัตถ์ ลง
 ประหนึ่ง ว่า หมด หวัง แล้ว นาง ก็ กล่าว ขึ้น โดย สุภาพ ว่า “ เมื่อ ท่าน
 ปราศ จาก จิตต์ ใจ ที่ จะ ตั้งใจ ฟัง ได้ แล้ว การ ที่ ข้าพเจ้า ไป เชิญ ท่าน มา

“จักเป็นประโยชน์อันใดเล่า?” ฝ่ายข้าพเจ้าตอบว่า “ถ้าท่านจะ
 ดองให้ข้าพเจ้ามาทุก ๆ วันสักหนึ่ง บางทีจะพอทำให้ข้าพเจ้าค่อยมี
 สัมผัสกับเรื่องอันใดบ้าง สำหรับตัวครูเดี๋ยวอย่างนี้ ข้าพเจ้าหมด
 ความสามารถที่จะแยกจิตต์มาฟังเรื่องอันใด”

ในทันใดนั้น นางได้หัวร่อด้วยอาการ อย่างเดียวกับ การ หัวเราะของ
 เด็ก แล้วนางได้พูดว่า “ท่านช่างเฉื่อยฉลาดจริง ๆ แต่วิธีการอัน
 ฉลาดของท่าน นั้นกินเวลานานมาก แต่ได้ผลนิดเดียว ถึงกระนั้น ก็
 ตีข้าพเจ้าก็ยังคิดว่า คงไม่ทำให้ท่าน หักห้าม ความ พระเจ้า พระ ณ ในตัว
 ข้าพเจ้าเสียได้” ข้าพเจ้าร้องด้วยเสียงต่ำแต่ความแน่ใจว่า “ความ
 เห็นของท่าน ถูก แท้ทีเดียว เพราะความ จิตใจ คงไม่ สามารถ จะบังเกิด
 ขึ้นในตัวข้าพเจ้า ได้สักขณะ จิตต์เดียวเป็น แน่ โอ, ราชนีผู้งามเลิศ
 เพียง เหมรัต ขอ ได้อนุเคราะห์ บรรยายเรื่อง ของ ท่าน ให้เป็น ขวัญ แก่
 โสดาประชาของ ข้าพเจ้าสักเรื่องหนึ่งเถิด” นางได้ถามว่า “เรื่อง อัน
 ไດเล่า?” ข้าพเจ้าได้ตอบว่า “ข้าพเจ้า อยากทราบ ว่า เหตุใด พระ
 ราชาผู้เป็น สวามี ของ ท่าน จึง มี กระจิตต์ ใจ ละ ดอง ตารา อัน แฉ่นสุดสวาท
 ให้ชายอื่น ได้มาชม พระ รูป พระ ขวัญ ณะนี้? หรือ เพราะ ความจริง
 พระ ราชา ผู้ นั้น มี จกษุ บอด? ถ้า พระ ราชา พระ องค์ นั้น มี จกษุ บอด
 จริง ๆ แล้ว ข้าพเจ้า ก็ พอ จะ เข้า ใจ เรื่อง ได้ง่าย”

นางจึงพูดข้าพเจ้าด้วยความ สงสัย แล้วกล่าวซ้ำ ๆ ว่า “นี่ท่านไม่
 รู้เรื่องจริง ๆ หรือ เพราะเรื่องนี้ ใคร ๆ เขาก็รู้กัน ทั้งสิ้น” ข้าพเจ้า

ตอบว่า “สิ่งใด ๆ ที่คนทั้งหลายรู้นั้น ข้าพเจ้าไม่เคยได้ทราบเลย เพราะข้าพเจ้าเป็นชนต่างถิ่น แต่ที่ข้าพเจ้ารู้ดีนั้นก็คือ ถ้าท่านได้เป็นมุกดาเมต บระเลวีรุ ของข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจักประครองถนนอมเร็น ซ่อนไว้ด้วยความระมัดระวัง อันสูงส่ง เพราะแม้ว่าคนที่ลึกลับซอ ก็อาจจะเกิดความทุกข์ตกตายเป็นโจรขึ้นได้ โดยพยานภาพของความเห็นงามในมุกดาอันดีร มาจากท้องมหาสมุทร” นางพูดเสียงเบา ๆ ว่า “ถึงแม้ข้าพเจ้าจักเป็นมุกดาได้จริง ๆ ก็คงไม่มีใครใดที่จะลึกลับใจมาลักเอาไป เพราะมุกดาเมตนี้เจ้าของคิม เขาได้ลึกลับดีดัดขวางทั้งเสีย นานแล้ว ย่อมเป็นมุกดาที่ไม่มีค่าควร ที่ผู้หนึ่งผู้ใดจักเก็บไว้เมื่อเขาได้ผ่านพ้นไปแล้ว”

เมื่อได้ยินดังนั้น ข้าพเจ้าถึงกับตกตะลึง ยกมือขึ้นประดานกัน แล้วร้องว่า “ท่านวิตกจริตหรือว่าข้าพเจ้ากำลังฝันอยู่ ?” นางตอบอย่างโอนอ่อนว่า “เป็นความจริง ซึ่งใคร ๆ เว้นแต่คนต่างถิ่นอย่างตัวท่านเท่านั้นที่จะไม่รู้” นางสยบ นัยนา และนั่งนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ค่อยคิดสายพินของนางแต่เบา ๆ ประหนึ่งว่านางจะแกว่งวางตัวไว้ให้เป็นเบ้าแห่งความเล่ห์หา ระรานใจ ทำหทัยของผู้ที่ศรัทธาให้สั่นระวักระริก ๆ แต่ในทันใดนั้นนางได้กล่าวขึ้นว่า “ข้าพเจ้าไม่ได้ทำความลับอันใด ซึ่งควรจะปิดบังไว้จนถึงกับไม่มีใครจะบอกเล่าแก่ท่านได้ แม้ผู้ใดจะโฆษณา กันถึงเรื่องนี้ ข้าพเจ้าก็ไม่อาจจะหาว่าเขาได้ความข้าพเจ้าได้ เพราะเป็นเรื่องจริง แต่ก็เป็นการดีสำหรับ

ท่านและสำหรับตัวข้าพเจ้า ในการที่จะได้ทราบเรื่องซึ่งจะมีคัมภีร์ไว้ไม่ได้
 จากปากของข้าพเจ้าเอง คือว่ายังมีพระญาติของพระราชผู้หนึ่ง
 มีนามว่า นรสิงห์ และณ กาลวันหนึ่ง เขาได้เผชิญเห็นตัวข้าพเจ้า
 ที่ในพระราชวัง และในทันใดนั้นเขาได้สันตติเหมือน กับชายที่
 หดาย ซึ่งได้เห็นตัวข้าพเจ้า ค่อมามีข้า พะราชา ได้มีราชสงคราม
 และ พระองค์ได้เพียงพลา คือ ประทับจน เจียน จะถูกปลงพระชนม์ด้วย
 ฝีมือราชศัตรูนั้น และ นรสิงห์ ได้เข้าช่วย พระองค์ให้พ้นจากความ
 มรณะนั้น ครั้นเสร็จราชสงครามนั้นแล้ว พระองค์ได้รับสั่ง แก่
 นรสิงห์ว่า “ดูกร นรสิงห์ ในบัดนี้ท่านจงขอสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากเรา
 แม้จะเป้นสิ่งใด ๆ ก็ตามที สิ่งนั้นจักได้สมโนรถเป็นของท่านเสมอ”
 เมื่อ นรสิงห์ ได้ประสพโอกาสของเขานั้นแล้ว เขาก็ต้อง หัดบ คา
 เลียงใจเหมือน บุคคลที่ โจน ลง มาจาก หน้าผา อัน อยู่ใน ระหว่างโอกาส
 สองประการ คือ ความตาย กับ ความรอด เขาได้ทูลว่า “ข้าพเจ้า
 ขอประทาน พระราชัน คือ พระนาง ดาราวัต หรือ มิฉะนั้น ขอ พระองค์
 จง ประหาร ข้าพเจ้า เสีย ณ ที่นี้และ ณ บัดนี้ด้วยดาบเล่ม ที่ ได้ช่วยพระ
 ชนม์ชีพรอดมาขึ้นเถิด” ในทันใดนั้น เขาก็ยื่น น้อม เคียร รอ ความ
 ตายนั้นอยู่ แต่เป็น การ ประหลาดใจอย่าง ยิ่ง แก่ตัวเขา เพราะพระ
 ราชา กลับ ทรง พระสรวล แล้วดำรัสว่า “เท่านั้น แหะหรือ ? อะ ช่า !
 ดูกร นรสิงห์ เรา ทั้ง คู่ต่าง หวาด หวั่น ซึ่ง กัน และ กัน ทั้ง ข้าพเจ้า และท่าน
 คือ ท่าน ตกใจ กังวล สิ่ง ที่ ท่าน ขอ ส่วน ข้าพเจ้า นั้น หวั่น ๆ ว่าท่าน อาจ

ตอนที่ ๔

นางดาราวดี

๒๘๘

จะขอสิ่งอะไร ๆ ก็ได้อีกตั้ง ท่าน ไม่ได้คิดเลย หรือว่า ข้าพเจ้า
 อาจ จะ ประหาร ชีวิต ท่าน เพราะข้าพเจ้าย่อมคิดถึงนาง อยู่ทุกขณะ
 แม้ในความฝัน แต่ชีวิตของข้าพเจ้าจะมีค่าขึ้นอีกเล็กน้อย ถ้า
 ข้าพเจ้าสามารถ แบ่งปัน ความ พอใจยิ่ง เพราะเห็น แก่ผู้ที่ ได้มีคุณ
 แก่ตน เพราะฉะนั้น นาง ดาราวดี เป็น ของ ท่าน เสมอไป ท่าน จะ ทำ
 อย่างไร ๆ ก็ ได้ สุดแต่ท่าน ประสงค์ เพราะ ข้าพเจ้า มีชีวิต ๆ เพียงเท่า
 นั้น ส่วน ษายา นั้น อาจ จะ หา ได้ทุกที่ทุกทาง และ ข้าพเจ้า อาจ จะ ตั้ง
 แต่ง นาง ได้ง่าย ๆ สุด แท้ แต่ ข้าพเจ้า จะ เติบอกร่าง แต่อย่างไร ก็ดี
 ข้าพเจ้า ขอ ให้นาง คง อยู่ ใน พระ ราช วงษ์ เพราะ นาง เป็น ราชินี ของ
 ข้าพเจ้า ดังนั้น นาง ก็ ต้อง คง เป็น ราชินี ปราบจกแก่ชน นิกร ทวไปวัน แต่
 ข้าพเจ้า และ ท่าน ” และ ดังนั้น พระ ราช าก็ ยก ข้าพเจ้า ให้ แก่ นรสิงห์
 เป็น เสด็จ ขาด โดย เจียม ๆ แต่ก็ เป็น ความ เจียม ที่ ใคร ๆ ก็ รู้ แล้ว
 บอกเล่า แก่ กัน เจียม ๆ ค่อ ๆ กันไป แต่การ แดกเปลี่ยน ครั้ง น ข้าพเจ้า
 เป็น ผู้ ทำ ไร เพราะ นรสิงห์ ได้ เอา ชีวิต เขา เสี่ยง กับ ความ ตาย ถึง
 ต้อง ครอง จึง ได้ ตัว ข้าพเจ้า ส่วน พระ ราช าก็ ไม่ สู้ จะ ได้รับ อันตราย มาก
 นัก สำหรับ การ อัน นี้ เพราะ เพียง กระตึก นว ก้อย เท่า นั้น พระ องค์ ก็
 อาจ จะ ช่วย ชีวิต พระ ษายา ของ พระ องค์ ได้ คง ร้อย พระ องค์ ได้ สด
 ข้าพเจ้า ได้ เหมือน กับ หย้า กับ ฟาง เพื่อ สืบ นาคำ ร้อง ขอ โดย ไม่ได้
 ยัง คิด แม้ แต่ น้อย ว่า หย้า ฟาง เส้น ที่ พระ องค์ ได้ สด แล้ว นั้น พระ
 องค์ ได้ สด พระ เกียรติยศ ชื่อนิตถ์ หวัง หย้า ฟาง เส้น นั้น ไป ด้วย สำหรับ

การที่ พระ องค์ ได้ สละ ขาพเจ้า เสีย แต่ สำหรับ ตัว ขาพเจ้า ขาพเจ้า
มิได้ ถู ผิด ค่อ พระ องค์ เลย ใน การ ที่ พระ องค์ ได้ ตัด ตัว ขาพเจ้า แต่ ก็
ใคร เต่า จะ ไม่ ถู ว่า เป็น ผิด ใน การ ที่ พระ องค์ ได้ ตัด ราค พระ เกียรติยศ
ของ พระ องค์ เอง น้อย กว่า ราค ของ ชีวิต สำหรับ พระ ราชา แล้ว ขาพเจ้า
ยอม มี ค่า ไม่ เกิน กว่า ภยันต์ ที่ จำ เป็น เป็น วัตถุ ประเภท เดียว กับ พระ
แสง หรือ พระ บัดดงค์ หรือ เป็น แต่ เพียง ราช พัสตูล์ หนึ่ง เท้า นั้น แต่
สำหรับ นรสิงห์ แล้ว ขาพเจ้า ค่อย ยอม ชีวิต และ แก้ว คา ของ เขา ”

ใน ขณะ ที่ นาง กำลัง บรรยาย อย่าง นี้ ขาพเจ้า ได้ พัง อย่าง ไม่ เชื่อ หู
ของ ตน เอง พัง ว่า ฟัง แก่ ตน เอง ว่า “ เป็น การ จริง ทั้ง ดั้น หรือ
เป็น เพียง ขาพเจ้า ได้ ผัน ไป เท่านั้น ? และ ที่ น่า สงเกต ใจ ยิ่ง นึก ก็ คือ
การ ที่ พระ ราชา ผู้ งาม งาม ได้ สละ พระ เกียรติยศ โดย ความ มั่น มัด ถึง กับ
ให้ สิ่ง ประเสริฐ อย่าง ตัว นาง แก่ บุรุษ คน แรก ที่ เข้า มา ร้อง ขอ หรือ
เป็น เพราะ นาง ตรา วดี เอง ได้ บรรยาย เรื่อง ที่ ได้ พัว ราค ของ ตัว นาง
เอง ให้ ต่ำ ลง อย่าง น่า สะอาย ให้ เป็น การ ดำ แดง ความ สุจริต อย่าง น่า
ปลื้ม ปลื้ม แก่ บุคคล ผู้ หนึ่ง อย่าง ตัว ขาพเจ้า ? นั่น แหะ ! ก็ เป็น การ
สมควร แล้ว ที่ นาง จะ กล่าว คำ ตี ตีน ความ มี ของ นาง ผู้ สมควร จะ เกียรติยศ
แต่ การ ที่ บุคคล จะ ถม เกียรติยศ ของ ตน นั้น อาจ เป็น ได้ ง่าย แต่ การ ที่
จะ เข้าใจ ว่า พระ ราชา องค์ นั้น ได้ มี พระ จัญ บอด จน ไม่ เห็น ราค ของ

สิ่ง ที่ พระ องค์ ได้ ส่ง ไป นั้น เป็น การ ไม่ น่า คิด เห็น เลย หรือ อาจ จะ
เป็น เพราะ นาง ได้ บรรยาย เรื่อง ให้ ข้าพเจ้า ฟัง เพื่อ จะ ให้ ด้ รูป ความ
ต้ง ท้าย ได้ ว่า ข้าพเจ้า มี ค่า ควร แก่ ความ เชื่อ ใจ ได้ ? ทั้ง ใคร จะ รู้
ได้ ? เพราะ เหตุ ไດ เต่า นาง จึง พอ ใจ ใน การ ที่ ถูก ยก ให้ แก่ นร ดิง ที่
ประจักษ์ ว่า นาง เป็น มา ตัว หนึ่ง เท่านั้น ? เหตุ ไດ นาง จะ ไม่ อาจ พอ
ใจ ยก ตัว เอง ให้ แก่ ชาย ที่ นาง ได้ เลือก สำหรับ ตัว ของ นาง เอง ได้ ? และ
ถ้า ข้าพเจ้า อาจ หน่วง หนั ยว ใจ นาง ได้ แลว ข้าพเจ้า จะ ได้ เป็น ชาย
คน นั้น ไດ บาง หรือ อย่าง ไ ? ใน ขณะ ที่ กำลัง คิด ถึง ข้อ นี้ ความ รู้ สึก
ของ ข้าพเจ้า ก็ เริ่ม ว่าง ใน หัว ใจ แห่ง ความ มั่น มอ หวัง และ ความ คิด
ดั่ง ว่า ที่ คาด ไม่ ถูก ข้าพเจ้า ได้ พุด แก่ นาง ว่า “คุณ ดาราวดี ยอ ด
เล่น หา จะ ว่า เป็น ความ ผิด ของ มณ ที่ ได้ มา จาก มหา ดัม พที่ เพราะ
เจ้า ของ ใจ หยาบ ไต ขวาง ทั้ง เสีย โดย คิด เห็น ว่า เป็น แก้ว ชัน เดียว มิ ได้
หยั ง รู่ ถึง ราคา อัน แพง ดุ ด ที่ จะ ประมา ณ ไต ะ นี้ แลว ก็ ดู ทุ ะไร อยู่
คง ยัง จะ มี บุคค ลอื่น ที่ อาจ เป็น ศุ ดาการ ที่ ดี ย่อม ยอม เอา ชีวิต เข้า
แลก ใน เมื่อ ไต รับ อนุญา ตให้ เก็บ ไต เป็น แะ ”

นาง ชาย เนตร ดู ข้าพเจ้า แลว ยิ้ม ละไม พดาง เขย้ง กาย มา ทาง
ข้าพเจ้า นาง ไต กั ด่า ว่า แก่ ข้าพเจ้า คอย แวด ตา อัน ดำ แถง ความ พิรุช
โดย โอน อ่อน ว่า “จะ ให้ ข้าพเจ้า กั ด่า ให้ ชัด ว่า ความ คิด ของ ท่าน
กำลัง โน้ม โน้ม จะ เสพ ทั พย พิมา ณ ซึ่ง ท่าน กำลัง ด้ ร้าง ชัน ใน อาภา ค์ นั้น ฤ
ไม่ ? ท่าน มี ความ ประห ดา คใจ ใน ข้อ ที่ พระ ราชา ได้ ด้ ตัด ตัว ข้าพเจ้า

โดยไม่มียั้งคิดให้รอบ คอบ ก่อน ท่าน กำลัง สิ้น تهใจว่า ทำไมข้าพเจ้า
จึง เต่า เรือง นี้ ให้ท่าน พัง และใน ที่ สุด ท่าน ได้ ะเนใจ ถึง ความเป็น
อิสสระ แก่คน ของ ข้าพเจ้า จริง ะนะ นี้ มี ไช หรือ ?” ข้าพเจ้า แกล้ง
ทำคออ่อน นิ่ง เฉยเสีย รู้ สัก ะธาย ใจ ใน การ ที่ นาง ผู้ แค้น เล็ดยว สุด
ฉลาด ได้ แทง ใจ ข้าพเจ้า ได้ ถูก ต้อง ใน ทันใด นั้น นาง ได้ ก่อว ดืบ ต่อ
ไป ประคุด จะ ปลดบโยน ความ ะด้า ะธาน ใจ ด้วย สำเนียง อัน หวานนึ่ง
สุด จะ พรวณนา ว่า “เฮา เกิด แต่ ยัง ไม่ ควร ที่ จะ ปลดบ ะคิด ะคิด
หลง ของ ท่าน ให้ ะธง ไป เช่น นั้น ท่าน จง บำรบ เขา และ ะคน เขา ไว้
และ ทำ เขา ให้ ะคิ อยู่ จง มี ความ ฉลาด อยู่ เสมอ เพราะ ข้าพเจ้า ได้
มอบ ะกาย และ ใจ ให้ แก่ นรดิ้ง ห้ ทั้ง ดั้น แต่ ถึง ะนะ นี้ ก็ ดี ข้าพเจ้า อาจ
ก่อว ได้ เหมือน กัน ว่า ข้าพเจ้า เป็น นาย แก่ คน เอง ข้าพเจ้า สามารถ
จะ ะกระทำ ะการ ไท ๆ ได้ ตาม ใจ เล็ดอก ของ ข้าพเจ้า ข้าพเจ้า มี อำนาจ ที่
จะ พบ ะใคร ๆ ได้ ตาม ความ ะชอบ ใจ ใน โอกาส ของ ข้าพเจ้า เหมือน กับ
ช้าง ป้า อาจ ท้อง เที้ยว ไป ไหน ๆ ได้ สุด แต่ ความ เอนเอียง ใจ จะ ชัก จูง ไป
การ คน ะรี เป็น ความ พอ ใจ ะการ หึ่ง ของ ข้าพเจ้า และ ข้าพเจ้า ได้
ยิน คำ เล็ดธอ ถึง ตัว ท่าน ข้าพเจ้า จึง ได้ ให้ ไป เชิญ ท่าน มา และ ณ บัดนี้
ข้าพเจ้า ได้ พบ ะกับ ท่าน แล้ว ขอ ท่าน ได้ รับ ความ พอ ใจ จาก ข้าพเจ้า
ด้วย และ แค้น ไป เรา จง เป็น มิตร กัน เกิด ”

ขณะที่ นาง ก่อว คำ จบ ธง นาง ได้ ก้าง หัก ถัง ธง เข้า มา หา ข้าพเจ้า
และ ยิ้ม ะไม มอง ดู ข้าพเจ้า ด้วย นัยนา อัน ยวน เล็ด ห้ จน ออก เค้น และ

กวาดเอา สติ สัมปตต์ ใน กาย ศิว ขำเจ้า ไปด้วยใน พริบตา เดียว อุปมา
เหมือน ไฟป่าเผาผลาญใบหญ้า แห่งนั้น ขำเจ้า ได้ถูก ทะลึ่ง ขึ้นใน
ทันทีที่นาง ได้นั้น ขำเจ้า จับ หัตถ์ขวา ของ นางไว้ ใน มือ ของ ขำเจ้า
อย่าง แน่น รว กับ จับ นัก โทะ ใน อาราม ที่กำลัง ถัดว่า จะ หนี ไปเสีย
และ ขำเจ้า ได้ร้องคร่ำครวญอย่างหมดหวังว่า “เป็นมิตร! เพียงแค่
เป็นมิตรกัน! อหิชา! โอ้นาง คาราวดี ท่านได้ยกตัวของท่านเอง
พร้อมทั้ง กาย และ ใจ ให้แก่นรสิงห์จนหมดสิ้น เทียวหรือ ไม่เหลือไว้
แม้แต่เพียง ปริมาณอัน น้อย ที่สุดสำหรับขำเจ้าผู้ได้ มา ประสพ ท่าน ณ
กาลที่สุกนั้นบ้าง หรือ? โอ้ออกเขย ขำเจ้า ได้เคยฝัน เห็น ท่าน ได้
ประสพความ แด่น สว่าง และ นัยนา อัน ยวน เล่นหิ ของ ท่าน ณ กาล นั้น มา
แล้ว”

ขณะที่ ขำเจ้า จ้อง มอง ดูนาง ขำเจ้า ได้ สัม ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ใน
สกลโลก แต่ด้วยความ กระหาย ใน นาง อย่าง ร้อน รุ่ม สุดที่จะ ช่มได้
นางได้ถอนใจใหญ่ และ พุด ด้วยความ สงัดว่า “ดูกร มาณพผู้ น้า
สังสาร การที่ ขำเจ้า ได้เชิญ ท่าน มา ทั้ง นี้ เป็น ความ ผิด แท้ ๆ ของ ตัว
ขำเจ้า ท่าน กำลัง ต้ม น้าพิษ และ ทั้ง ขำเจ้า ก็ ไม่มี โสณชานาโต
ที่จะ บำบัด ช่วย ท่าน ให้ คัด กลับใจได้”

ขำเจ้ายืน อยู่ โดย ปราศจาก ความ รังเกียจ ไม่รู้ว่าคนใดจะทำอะไร
ลงไป ขำเจ้า ได้ตง มือ ของ นาง ที่ ขำเจ้า ยัง กำลัง ถือ นั้น เข้ามานาง

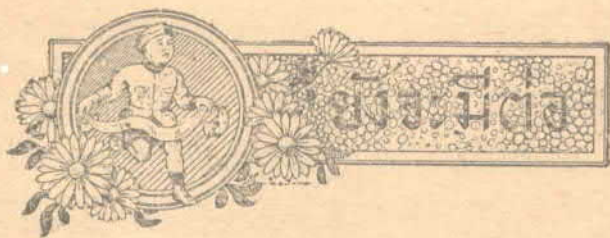
ได้คอย ๆ เกิดอน กาย ช่น ซ่อนแค้น ด้วย อาการ ช่น ขัดขืน ครึ่งหนึ่ง และ
ด้วย ความ เต็มใจครึ่งหนึ่ง ซึ่ง เป็น การ ผ่าฟัน กับ เจตนา ของ นาง นาง
ได้เบือน กาย และ มอง ดู ข้าพเจ้า ด้วยเนตร ช่นทะห้อยประหนึ่งจะซ่อนนวล
ให้ข้าพเจ้าปล่อยนาง และ เมื่อ นางไม่มี โอกาส จะ หลีกเลี้ยงได้ แล้ว
ณ บัดนี้ นางได้เข้ามา ถึงตัว ข้าพเจ้า และ นางได้ หรี ตาในขณะที่ข้าพเจ้า
ได้จุ่มพิศ ที่ริมฝีปากของ นาง ด้วย ความปลาบปลื้มเดียวกระสันประกอบ
กับความ ประหลาดระคน กัน แล้ว ใน ทันใด นั้น ข้าพเจ้า ก็ปล่อย ตัว นาง
และ ยื่น ถวาย ต้น พดาง พดอ้อมแถม ว่า “ข้าพเจ้าขอภย เพราะข้าพเจ้า
ได้กระทำไป โดย ไม่รู้ตถุจริง ๆ”

นางฉันทเคียร และ พด ด้วย อาการ อัน อ่อนโยนว่า “มิได้ ทุถูกคือ
ตัวข้าพเจ้า ซึ่ง ควร จะ ต้อง เป็น ผู้ ถูก คัดเลือก เพราะ ข้าพเจ้า ควร จะ
ได้ แรกแรกแล้วว่า ผลที่สุดจะต้องเป็น เช่นนี้ แต่ ณ บัดนี้ ขอ ตาก่อน!
เพราะ ท่าน ได้ มา อยู่ ใน ที่ นาน มาก แล้ว ” นางได้ รอมอง ดู ข้าพเจ้า
ด้วยความ สงสัย พดาง ยิ้ม ละไม กล่าว ว่า “ท่าน ควร จะ ต้อง ไป ด้วย
นี้ และ ขอ ให้ ทราบ ว่า ข้าพเจ้า มีความ สงสัย ท่าน มาก เพราะ ข้าพเจ้า
พอ จะ หยั่ง รู้ ได้ ว่า ออกใจ ของ ท่าน ใน ขณะ ที่ ออกจากนี้ ไป จัก เป็น อย่างไร
เชิญเถิด ถ้า ท่าน มีความ ประสงค์ จะ อำตา ข้าพเจ้า ณ บัดนี้ ”

ในทันใดนั้น นาง ก็กาง หัตถ์ทั้งสอง พาด ยม ตะโพนมองดูข้าพเจ้า
ใน ขณะ นั้น ความ รุสีกเหตผลใน กาย ตัว ของ ข้าพเจ้า ไต่ บน หัน ไปในทันที
ข้าพเจ้า ไต่ ยก มือ ข้าง หนึ่ง ขึ้น กระทบ กอด เขว นาง และ อีก ข้าง หนึ่ง

ตระหวัดรอบคอ ในทันที่นั้นข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีนางได้อยู่ในวงแขน
ของข้าพเจ้า และนางได้มองดูหน้าของข้าพเจ้า และริมฝีปากของ
นางเผยอราวกับจะยิ้ม และข้าพเจ้าได้สดุดมหายใจยาวค้อย ๆ กับ
ถึงจุดที่นางด้วยความเดือดร้อนมาก ประหนึ่งว่าการจุดไฟนั้นไม่มี
ขอदानที่สักกันเพียงไหน

ด้วยความเดือดร้อนจน ๆ จะคง ข้าพเจ้าได้เปิดดูทวน และ
เกือบจะสลัดนางออกไป ข้าพเจ้าได้หันมองจึงกลับไปโดยไม่เหตีย
หลัง ข้าพเจ้าก็พรรณนาไม่ถูกว่าเพราะเหตุใดข้าพเจ้าจึงทำเช่นนั้น
พอข้าพเจ้าจึงมาถึงประตูแล้วเคาะประตูนั้น พอประตูเปิดข้าพเจ้า
ก็ออกเดินมา ยังถนน ค้อย ๆ เดินจุ่ม ๆ กลับไปที่พักคล้ายกับคนได้
มะเมอเดิน ปล่อยให้เท้าพระศิวเคลื่อนไป ตามความเคยชินของมันเอง

รายงานการประชุมกรรมการครั้งที่ ๑๓

วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๗

๑. กรรมการที่มาประชุม ในครั้งนี้คือ

พระ อารี ตรีคุณ พรหม

บรรยเวกษก

นายถ้วน โปษะพันธ์

ผู้แทนคณะรัฐประศาสนศาสตร์

นายจันทร์ เจริญไชย

” ” ”

นายบุญ ประภาสติก

ผู้แทนคณะวิศวกรรมศาสตร์

นายรอบ บัณฑศิริ

ผู้แทนคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์

นายดุสิต ไชคินันท์

” ” ”

นายเปตัง เทียนประสิทธิ์

ผู้แทนคณะแพทยศาสตร์

นายองค์เอง อังคทะวานิช

” ” ”

นายเหรียญ ชุตินทร

ผู้แทนหอใหม่

นายเหรียญ อมรดิษฐ์ ผู้แทนหอศีลวิราช

กรรมการ ที่มาประชุมไม่ได้ คือ

นายพโยม โรจนวิภาต ผู้แทนคณะวิศวกรรมศาสตร์

นายสงวน โรจนวงศ์ ผู้แทนหอวัง

นอกจากนี้กรรมการกลางได้เชิญนายอ้วน นาคทรพร ประธาน
แผนกหนังสือพิมพ์ และนายว่อง พุ่มวิเศษ เข้าที่ประชุมด้วย

๒. เริ่มประชุมเวลา ๔.๓๐ ต.ท. เลิกประชุมเวลา ๖.๓๐ ต.ท.
รวมเวลาประชุม ๒ ชั่วโมง

๓. เสนาธิการ สโมสร ชี้แจงถึงเรื่องทะเบียนสมาชิกของสโมสรว่า
แต่เดิมมา สโมสร ยังไม่ได้จัดทำทะเบียนสมาชิกให้แน่นอน มาใน
ปีนี้นั้น บรรยเวกษก เห็นว่า ควรจะ จัดให้มีทะเบียน สมาชิก ใหญ่ไว้ให้
เป็นหลักฐาน เพื่อจะได้รู้จำนวนสมาชิกว่า ประเภทใดมีเท่าใด
และทั้งหมดมีเท่าใด มีสมาชิกเพิ่มขึ้น หรือ ลดลง อย่างไร จึงได้ว่า
จ้าง ทำสมุดทะเบียน สมาชิก ของ สโมสร ขึ้น

๔. ประธาน แผนกหนังสืออ่าน ได้ชี้แจงว่า แต่เดิมมา หนังสือ
ต่าง ๆ ทั้งรายเดือน, รายบักซ์, รายฉบับปกติ, รายวัน ที่เปน ของสโมสร
แต่ ๆ นั้น มีไม่กี่ฉบับ โดยมาก เปน หนังสือที่ ยืม มา จาก หอสมุด
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยความเห็นชอบของ บรรยเวกษก จึง
ได้จัดการ ขอร้อง ไปยังที่ต่าง ๆ เปน ทำนอง การ กุศล เพื่อขอ ให้
ส่งหนังสือ ให้สโมสร โดย ไม่คิดราคา และก็ได้มีผู้มีจิตศรัทธา

กรุณา ส่งมาให้หลายราย แล้ว ยังมีราย ชื่อต่อไปนี้:— ตุ๊กเต๋อ
 ดัยาม พระมนุประดิษฐ์ เสนาคึกษา ส่วนกุหลาบวิทยา นาวิกศาสตร์
 แดง การณ์เทพศิรินทร์ เบญจมานุสาสน์ ไทยเรณู วัฒนาวิทยา
 อุโฆษธมย์ คอตเตชนิวส์ วิทยาจารย์ คู่ทอง นักเรียน กรรมกร
 ภาพยนตร์ดัยาม ดัยามราษฎร์ บางกอกการเมือง ดัยามไมตรี ดัมพันธ์ไทย
 ในการตอบแทนความไมตรีจิตต์ สโมสร ได้จัดส่ง หนังสือ มหาวิทยาลัย
 ไปยังที่นั้น ๆ แล้ว ประธาน แผนก ขอ ให้คณะ กรรมการ แสดง ความ
 ขอบคุณ ท่าน ที่ ให้ หนังสือ เหล่านี้ อีกครั้ง หนึ่ง ส่วน หนังสือ พิมพ์ ต่าง
 ประเทศ นั้น สโมสร ก็ยัง ไม่มี เอง จึง ได้ตกลง ว่า ใน ปีนี้ จะ จัด การ รับ

๕. บรรยเวณก์ถามว่า สโมสร สาขา จะ ยืม หนังสือ อ่าน ของ
 สโมสร กลาง ไป ไว้ที่ สโมสร สาขา หรือ ไม่ นายเหรียญ อมรสังข์
 ตอบว่า หนังสือ ต่าง ๆ ที่เป็น หนังสือ ไทย นั้น จะ ไม่ ยืม ไป เพราะ
 สโมสร สาขา ก็ ได้ จัด การ รับ ไว้บ้าง แล้ว ส่วน หนังสือ พิมพ์ ต่างประเทศ
 นั้น ถ้า สโมสร กลาง จะ ให้ ยืม ไป ก็ ยินดี

๖. นายเหรียญ อมรสังข์ ถามถึง เรื่อง การ เงิน ของ สโมสร สาขา
 ว่า ใน ปีนี้ จะ ให้ ดำเนิน การ อย่าง บั๊ต แล้ว มา หรือ อย่างไร บรรยเวณก์
 ชี้แจง ว่า เพื่อ ความ สะดวก ให้ ดำเนิน ไป อย่าง เดิม

๗. เลขานุการ ขอให้ ชี้แจง ถึง เรื่อง การ เงิน ของ สโมสร กลาง ซึ่งจะ
 จัด ดำเนิน อย่าง ใหม่ ให้ ที่ ประชุม พัง เหรียญ สโมสร ได้ บรรยาย ให้
 พัง ใจ ความ โดยย่อ ว่า ปีนี้ จะ ให้ มี บัญชี ใหญ่ ของ สโมสร หนึ่ง เล่ม

ไม่แยก เป็น แผนก ๆ เหมือน ปีก่อน ๆ แผนกใดต้อง การใช้เงินทำอะไรร เป็น จำนวนเท่าใด ให้เบิกตรง ค่อเหรัญญิก ส่วน แผนกนั้น ๆ ไม่มีหน้าที่เก็บ หรือ รักษากเงินเอง

๘. กรรมการ สโมสร ดำขา ขอ เงิน ส่วน ที่สโมสรดำขาอนุมัติให้ตั้งไว้เมื่อ ปีก่อน นี้ ไปรวมกับ เงินรายได้ของ สโมสร ดำขาใน ปีนี้ เพราะ ในปีนี้ ก็ กัน ว่าจะมีรายจ่าย มากขึ้น กรรมการ สโมสร กลางทั้งหมด เห็นควร ให้ จึงเป็นอันตกลง

๙. บรรยเวทษกั ให้เลขาธิการ ชี้แจงว่า วิสัยมัญ สมาชิกของ สโมสร ซึ่ง เดีย ค่าบำรุง ปีละ ๑๐ บาท นั้น ควร จะ ให้หนังสือ พิมพ์ของ สโมสร เป็น พิเศษโดย ไม่ต้อง เดีย ค่าบำรุง อีกต่าง หาก เพราะ วิสัยมัญ สมาชิก บาง ท่าน ไม่สามารถจะ ได้รับ ประโยชน์อย่าง ไต ๆ โดยตรงจาก สโมสร ได้ เช่น สมาชิก ที่อยู่ หั เมือง ไม่สามารถจะ มาใช้ สโมสร ได้เป็นต้น กรรมการ เห็น พร้อม กัน ว่า ควร ให้หนังสือ พิมพ์ เป็น พิเศษ ด้วย

๑๐. บรรยเวทษกั ขอ ให้บรรณาธิการ แลส่งถึงการเงิน และ กิจการของ แผนก หนังสือ พิมพ์ บรรณาธิการ ได้ แลส่ง ว่า เมื่อ ปีก่อน นี้ บรรณาธิการ คนเก่า ได้จ้าง พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ บรรณวิมณาคาร แต่เนื่องด้วย ค่าพิมพ์ แพง และ สมาชิก ยัง น้อย อยู่ การ งาน ของ แผนก นี้จึงขาดทุน มาใน ปีนี้เมื่อ บรรณาธิการ คนใหม่ ได้รับตำแหน่ง จึงได้ว่าจ้าง โรงพิมพ์ บรรจงพิมพ์กิจ แต่เพราะ โรง พิมพ์นี้ มีเครื่อง มือไม่เพียงพอ

เป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์ของเรา ออกล่าช้า และไม่เรียบร้อยพอเท่าที่ควร จึงได้จัดการ ย้ายไป พิมพ์ที่ โรงพิมพ์บำรุงนุกฎกิจ บรรณาธิการ เชื่อในความเจริญของโรงพิมพ์ใหม่นี้ว่า หนังสือพิมพ์เล่มต่อไปของเราคงจะ ออกทัน เวลา กำหนด และ เรียบร้อยดีขึ้น ในที่สุดขอให้ผู้แทนคณะหาโอกาสไปชักชวนขอร้องให้นักเรียนในคณะของ คนช่วยกันรับ หนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น เพราะ หนังสือพิมพ์นี้ ก็เท่ากับ นักเรียนทุกคนเป็นเจ้าของ เมื่อเจ้าของไม่ช่วยกัน บำรุงก่อนแล้ว เราจะไปหวังให้คนอื่นภายนอกเขาช่วยกัน บำรุง อย่างไรได้ ผู้แทนคณะทุกคน รับรอง

๑๑. เดชาธิการขอให้ผู้แทนคณะไปชี้แจงถึง ความประสงค์ของสโมสร ที่อยากจะให้ นักเรียน เก่า ทุก ท่าน เข้า เป็น วิสามัญ สมาชิกของสโมสร และขอร้องให้นักเรียน ทุก ๆ คณะ ที่เรียน สำเร็จ เมื่อ ปี กตายนี้นี้ เข้าเป็น สมาชิกทุกท่าน เพื่อจะได้ นำ หรือ เป็น ตัว อย่าง สำหรับนักเรียน ผู้ที่ สำเร็จ ใน ภาย หลัง และขอให้ เชื้อเชิญ อาจารย์ประจำ และ อาจารย์พิเศษ ใน คณะ ของ คน ให้ช่วย บำรุง สโมสร โดยเข้าเป็น วิสามัญ สมาชิก ผู้แทนคณะ รับรอง ส่วน ท่านนักเรียนเก่าที่รับราชการ อยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ นั้นเดชาธิการจะได้จัดการ เชื้อเชิญไป ในนามของสโมสร

๑๒. นายเหรียญ อมรสังข์ ตาม ถึง สิทธิ ของ สมาชิกสโมสร ดำรง ที่จะใช้สโมสร กตาง บรรยายเวทีกชี้แจงว่า สมาชิกสโมสร ดำรง มี สิทธิ ใช้ สโมสร กตาง ได้เช่น เดียว กัน กับสมาชิกสโมสร กตางทุกประการ

ตอนที่ ๕

ข่าวมหาวิทยาลัย

๓๐๐

๑๓. นายว่อง พุ่มวิเศษ หรือว่า ทีมฟุตบอลล์ของสโมสรบัน
ควร จะจัดตั้งทีมโตบ้าง บรรยเวชกเห็น ว่า ควร จะ ตั้ง ทุก ๆ ทีม
แต่ ว่า เขาได้ตกลง กัน แน่ใน ใน ภาย หตั้ง เพราะ ใน การ ประชุม
ครั้ง นี้ ไม่ได้เชิญ ประธาน แผนกฟุตบอลล์ เข้าประชุม ด้วย

๑๔. นายกสโมสรชี้แจง ว่า โรงศ์ควอช นั้น บัดนี้สร้าง สำเร็จแล้ว
เห็นควร จะมอบให้ อยู่ใน ความดูแลของประธานแผนกเทนนิส ประธาน
แผนก เทนนิสยอมรับ

๑๕. บรรยเวชกถาม ถึง กรรมการ เจ้าหน้า ที่สโมสร ตำราศิริราช
นายเหรียญ อมรสังข์ ชี้แจง ว่า กรรมการ ได้เลือก เจ้าหน้า ที่สโมสร
ตำรา แล้ว ดังนี้ คือ

นายเหรียญ อมรสังข์	ได้รับเลือกเป็น ประธาน
นายเปล่ง เทียนประสิทธิ์	” ” เลขานุการ
นายองค์เอง อังคทะวานิช	” ” เทรียนิก

บรรยเวชกอนุโมทนาตาม ที่ ได้เลือก ไว้ แล้ว นี้

๑๖. นายบ๊วย ประกาศิต แนะนำ ว่า ควร เลิก ประชุม ได้ แล้ว
นายดุสิต โชตินันท์ รับรอง

ที่ประชุม เห็น พร้อม ด้วย
เลิกประชุม เวลา ๖.๓๐ น.ท.

นายจันทร์ เจริญไชย เลขานุการ

ผู้จดรายงาน

คณะวิศวกรรมศาสตร์

เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๗ เวลา ๙ ก.ท. อาจารย์ และ นักเรียน คณะ วิศวกรรมศาสตร์ ได้ พัว้ม กัน ไปดู การ เทคอนกรีต ลง ราก คัก อานาโตมี และ ฟีลีโอ โดย ใน บริเวณ โรง พยาบาล ศิริราช จังหวัด ชนบุรี หตวงดำโรชรต้นนิมมานัก อาจารย์พิเศษคณะวิศวกรรม ศาสตร์ผู้ ออก แบบ และ ตรวจ การ ก่อสร้าง คัก หตง นี้ เป็น ผู้นำ และ อธิบาย ถึง วิธี ก่อสร้าง และการ รับ เหน้มา ให้ นักเรียน พัง โดย แจ่ม แจ้ง ละเอียด ละออ จน เวลา ๑๑ ก.ท. คณะ นักเรียน และ อาจารย์ จึง พากัน กลับ

 ข้างงานวันเรียงของ

คณะนักเรียนวิศวกรรมศาสตร์ กับ คณะรัฐประศาสนศาสตร์

ด้วย เมื่อ วันที่ ๒๑ และ วันที่ ๒๓ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๗ คณะ นักเรียน วิศวกรรมศาสตร์ และ คณะ รัฐประศาสนศาสตร์ ได้ จัด การ ม้งานวันเรียง ตั้ง นักเรียน ออก รับ ราชการ และ รับ นักเรียน ใหม่ ที่ ดีโมสตร จุฬาดงกรณ์ มหาวิทยาลัย ใน งาน นี้ ได้ จัด แบ่ง ออก เปน ด้อง คอน คือ คอน ที่ ๑ ใน วันที่ ๒๑ เวลา ๕.๐๐ ล.ท. มี การ เฝียง อาหาร เย็น จำหรับ นักเรียน ทั้ง ด้อง คณะ และ อาจารย์ ประจำ กับ ได้ เชิญ คณะ กรรมการ ของ ดีโมสตร จุฬาดงกรณ์ มหาวิทยาลัย มา รับ ประทาน อาหาร เย็น ด้วย คอน ที่ ๒

เวลา ๘.๐๐ น.ท. ทั้งวันที่ ๒๑ และวันที่ ๒๓ ได้มีการ แต่งตั้ง ละครรำ และ ละคร พด ในการ แต่งตั้ง ละคร นี้ได้ เชิญ แยกทั้ง ภายนอก และ ภายใน คือในวันที่ ๒๑ ได้เชิญ แยกซึ่ง เป็น แยก ของ นักเรียน โดย เฉพาะ ใน วันที่ ๒๓ ได้เชิญ นักเรียน ใน มหาวิทยาลัย ทั้งหมด กับ บรรดา อาจารย์ ประจำ และ อาจารย์ พิเศษ ทุก ๆ คณะ และ แยกทั่วไป บาง ท่าน เช่น ทูล กระทบม เด็จ อธิบดี กรมมหาวิทยาลัย เจ้าคุณ เสนาบดี กระทรวง ศึกษาธิการ เจ้าคุณ ปลัดทูลฉลอง เจ้าคุณ ผู้บัญชาการ เป็น อาทิ

งาน ตั้ง นักเรียน ออก รับ ราชการ นี้ เป็น ประเพณี อันหนึ่ง ของ นักเรียน รัฐประศาสน์ศาสตร์ ซึ่งได้ ทำกัน ต่อ ๆ มา จน นับได้ แล้วว่า เป็นกิจ อัน จำเป็น หรือเป็น งาน ประจำ ซึ่ง วันหลัง ๆ จะต้อง ปฏิบัติ กันต่อ ๆ ไป

เป็น เป็น บัด นี้เอง ที่ คณะ นักเรียน วิศวกรรมศาสตร์ ได้ เข้ามาร่วม พบ ร่วม ประเพณี อันเดียว กันกับ คณะ นักเรียน รัฐประศาสน์ศาสตร์ ได้ ร่วมมือ ร่วม ทน ร่วม แรง กัน เข้า จัดการ มังงาน จน เป็น ผล สำเร็จ ครึกครื้น ได้ จนถึง เพียงนี้ นับ เป็น ที่ น่ายินดี ยิ่งนัก และ ทั้ง เป็น ที่ แต่งตั้ง ให้ เห็น ได้ อย่าง แน่ชัด แล้วว่า ความ สามัคคี และ ความ พร้อมเพรียง ใน ระหว่าง นักเรียน ทั้งสอง คณะ นั้นมี เพียงไร ถ้า หากว่า ใน กาล ต่อ ไป ยังคง ดำรง อยู่ อย่างนี้ แล้ว จะ เป็น ที่ น่ายินดี ยิ่งนัก

ทุน ที่ ได้ มา จัดการ งาน รื่นเริง คราวนี้ ก็ได้ มาจาก คณะ นักเรียน ทั้งสอง และ บรรดา อาจารย์ ประจำ ของ ทั้งสอง คณะ และ นอก จาก นี้ ยัง ได้ มี ผู้ ที่ ได้ ช่วยเหลือ เป็น พิเศษ อีก หลาย ท่าน คือ

ท่านเจ้าคุณ คณะบดี แผนกวิจิตรประศาสน์ศาสตร์ และทำการแทนคณะ
บดี คณะ วิจิตรกรรมศาสตร์ ได้ช่วยเหลือ เป็น ที่ ปกป้อง หรือ ใน กิจการ
ทั่วไป

ท่านเจ้าคุณ ประธานสภานัด ได้ช่วยเหลือในเรื่องให้ยืมไม้ทำเวทีละคร
ท่านเจ้าคุณ ต้นทรเทพกิจจารักษ์ ท่านผู้แม่แต่ท่านเป็นอาจารย์
พิเศษ ก็จริง ท่านยังได้ช่วยเหลือใน กิจการ ของ นักเรียน ประหนึ่งว่า
ท่านเป็น อาจารย์ ประจำคนหนึ่ง กล่าวคือได้ช่วยวงเงิน หยบบั้ม ถ้วยชาม
ให้ แม่แต่ของท่านเอง ก็ยอมให้ โดยมิได้มีความ รังเกียจ เกีย
งอน เพื่อ ความ สะดวก แก่ นักเรียน ใน เมื่อ ถึง เวลา คับขัน

คุณหลวง ดำโรชรัตนนิมมานก์ ก็ทำนองเดียวกันกับเจ้าคุณ ต้นทร
เทพกิจจารักษ์ ได้ช่วยเหลือใน การ คบแต่ง ฉาก ละคร

ท่านขุน พวพิทยากร ได้ช่วยเหลืออุปการะ งานที่ หนักหนา ที่สุดก็คือ
งาน ผูกซ่อม ละคร ทั้งสอง อย่าง ซึ่ง ท่านได้ช่วยเหลือ ผูกซ่อมให้ โดย
มิได้เห็น แก่ เห็นจเห็น้อย อันเป็นการ ล้วนตัวเลย ใช้แต่เท่านั้น ยังได้
ยอม ละคร เวลา ลง แต่งให้เอง เมื่อ มี เหตุจำเป็น ตัว ละคร ขาด ซึ่ง
เป็นเหตุที่ทำให้ความ ครึก ครื้น ของ คณะ ละคร เพิ่มขึ้น อีกเป็น อันมาก

นอกจากนี้ ยังมี อีกหลายท่าน ที่ได้ช่วยเหลือใน งานนี้ ซึ่ง คณะ ของ
ข้าพเจ้า จะเวณ เดียวไม่ได้ ที่จะ แสดง ความ ชอบ พระคุณ เป็น อย่างยิ่ง

เรื่องละครทั้งสองที่ได้แสดงในคราวนี้คือ

ระกรร่า เรืองกาวิ

(แสดง ตอน เมื่อ สันนุราช ชุบตัว จนถึง คณธมาตย์ หึงส์)

นามในเรื่อง

ท้าว สันนุราช

พระ หตวิไชย

พระ คาวี

นาง คณธมาตย์

นาง จันทรดีดา

มหาดเล็ก ๑

มหาดเล็ก ๒

มหาดเล็ก ๓

มหาดเล็ก ๔

สาวใช้ ๑

สาวใช้ ๒

สาวใช้ ๓

สาวใช้ ๔

นามผู้แสดง

นาย ต่อม โปษะนันท์

นาย อ่อน พรหมโอรส

นาย สุนัน สีโรธ

ขุนพาจพิทยากร

นาย ชอบ ชัยประภา

นาย ถวัลย์ โดหะพันธ์

นาย ประทุม นาคคิมพ์พฤกษ์

นาย ครอง ทินบาท

นาย สัมพงษ์ เพ็ชรโรจน์

นาย ครอง ทินบาท

นาย ศิริ วรรณภ

นาย ย้อย เปรมยิ่ง

นาย ต่อม โปษะนันท์

ละครพูด
เรื่อง รักอะไร

๓ องก์

นามใน เรื่อง

พระยา พิภพย์ โภคทรัพย์

นาย อุทัย ชนวัฒน์

นาย ว่อง ไชยงาน

คุณนายประไพ พูนดิน

นาง พัด ผิดสง่า

นางสาว พิศมัย ผิดสง่า

นาง ปุก เป็รื่องพจน์

นามผู้แสดง

นาย จักร จันทา

นาย ตูบิณ สีโรต

นาย ถนอม มานู

นาย พโยม โรจนวิภาต

นาย ศิริ วรนาถ

นาย ชอบ ชัยประภา

นาย ค่อม โปษะนันท์

นาย ค่อม โปษะนันท์

ผู้รวบรวม

ข่าวหอวัง

หอვნมนนนักเรียน เพิ่มมาก ซินกว่าบ กตายนมมาก หอง ยังกง เหลือ
ว่าง อยู่อกไม่ก็ หอง นก หวง ว่า อกไม่ ซักคง มีนักเรียน อยู่ เต็ม
เมื่อนัก ๓ เดือนนี้ เจ้าคุณ อธิการหอ พรอม ด้วย อนุสาธิตได้ ประชุม
นักเรียน อัน เปน คราว แรก สำหรับ คักนี้ เพื่อ ประสงค์ พบปะ นักเรียน

ตอนที่ ๔

ข่าวมหาวิทยาลัย

๓๐๖

ที่เข้ามาอยู่ใหม่ และ แนะนำถึง ระเบียบการ ของหอและ กฎข้อบังคับต่าง ๆ กับ ทั้ง ได้ มีการ เลือกตั้ง หัวหน้านักเรียน ประจำ หอ และ หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ผลของการเลือกนั้นมีดังนี้ คือ :-

นาย ศุภิต โสทินันท์ เป็น หัวหน้านักเรียน คณะ อักษร คำศัพท์ และ วิทยาศาสตร์ และเป็น หัวหน้าจัดการ ศึกษากิจภายใน หอ ดูแลจัดการ ในการ บัวย เ็บ ของ นักเรียน

นาย พโยม โรจนวิภาต เป็น หัวหน้านักเรียน ใน วิศวกรรมศาสตร์ และเป็น หัวหน้า การช่างทั่วไปภายใน หอ

นาย ด้อม โปษะนันท์ เป็น หัวหน้านักเรียน ใน คณะ รัฐประศาสนศาสตร์ และเป็น เจ้าพนักงาน ทะเบียน

นาย ทิม โสธนา เป็น หัวหน้าจัดการ แผนก เสนอแนะของ หอ

นาย รอบ บัฑะศิริ เป็น หัวหน้าจัดการ แผนก แบบคัมภีร์ของ หอ

นอกจากนี้แล้วยังมี นาย สงวน โรจนวงศ์ ซึ่งเป็น ผู้แทน ของหอจึง ได้รับตำแหน่ง เป็น หัวหน้านักเรียน อีก ผู้หนึ่ง

ด. โปษะนันท์ รวบรวม

ไชรินทร์

แต่สง

มีผู้บันทึกมากว่า หนังสือตอนที่ ๓ มีเรื่องอ่านเล่นน้อยไป ความจริงก็เป็นอย่างนั้น ทั้งนี้ก็เพราะเรื่องอ่านเล่นขัดต่อความมุ่งหมายของเรา (มหาวิทยาลัย) แต่เพื่อให้เป็นที่พอใจของท่านสมาชิก ในตอนนี้คณะจึงได้ลงเรื่องอ่านเล่นไว้ถึงสามเรื่อง คือ มังไทย ฝรั่ง แจก ซึ่งเป็นเรื่องที่มีผู้นิยมกันมากอยู่ในเวลานี้ คณะไม่สามารถจะลงให้มากกว่านี้ได้ เพราะหน้ากระดาษจำกัด จึงหวังว่าคงจะได้รับอภัย

ข้าพเจ้าได้รับจดหมาย และคำต่อว่าจากสมาชิกหลายท่านว่า ทำไมจึงปล่อยให้เรื่อง “วาทนาหน้าตั้ง” จบตง ห้วน ๆ เช่นนั้น ข้าพเจ้าขอโอกาสตอบในที่นี้ ความจริงข้าพเจ้าไม่ได้ปล่อยให้จบตง ห้วน ๆ เลย ท่านเจ้าของเรื่องต่างหากที่เขียนให้ห้วน ๆ เนื่องด้วยไม่มีเวลาดังได้บอกไว้ในตอนก่อน เพราะ “นาคเรข” นั้นหาใช่คนอื่นไกลที่โหมไม่ คือคนหนึ่งในพวกเจ้าหน้าที่ด้วยกันเอง เมื่อเราเป็นนักเรียน, ต้องเล่าเรียน และต้องทำงาน หนังสือพิมพ์ด้วยเช่นนี้ จึงเป็นภาระที่หนักกว่าแรงจริง ๆ เพื่อให้ถูกใจท่านที่ต่อว่า ข้าพเจ้าได้ขอ

อนุญาตท่าน นาคเรช เพื่อให้คนอื่น แต่งต่อ “นาคเรช” ก็ไม่ขัดข้อง ทั้ง รับจะเป็น ผู้ตรวจ แก่ และเกตา ดำนวนให้ด้วย เวลานี้ พลัดของ เรือง อยู่ ที่ ซาฟเจ้ แล้ว ยัง แต่ จะ หา ผู้ อ่าดำ แต่ง เท่านั้น ถ้าไม่เกิน ความสามารถ ท่าน คง จะ ได้อ่านในเร็ว ๆ นี้ ถ้า ท่าน ผู้ใด มีความ ประสงค์อย่างไร ท่าน จะมีจดหมายไป ยัง “นาคเรช” ณสำนักงาน เป็น ส่วนตัว ก็ได้

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

คณะ ขอบอกให้ท่าน สมาชิก ทั้งหลาย บราบว่า การ ส่ง เงิน บำรุง หนังสือมหาวิทยาลัย ท่าน จะมอบให้ ผู้ใดไม่ได้โดย นอกจากผู้ นั้น จะ มี ใบรับเงิน ของ สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อม กับลายเซ็นของ เหวียนนิก เป็น สำคัญให้ แก่ท่าน อีก ประการ หนึ่ง ถ้าท่าน ผู้ใดได้ชำระ ค่าบำรุง แล้ว แต่ยังไม่ได้รับใบรับเงิน หรือสงสัยว่าใบรับเงิน นั้นจะ ไม่ถูกต้อง ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง โปรดรีบออกไปให้ซาฟเจ้ทราบใน เวลาสมควร

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

ท่าน ผู้ใดที่มีความประสงค์จะอุดหนุนสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่ง เป็น สโมสร ของ นักเรียน ผู้จะเป็น พลเมือง ดีต่อไป ภายหน้า ท่านจะ ทำได้ โดย เป็น สมาชิก หนังสือมหาวิทยาลัย ท่าน จะ บอก รับ ก่อน แล้ว จึง ส่ง เงิน บำรุง ภายหลัง ก็ได้ แต่โปรดอย่าให้ เห็น ข้ำเกิน สมควร

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

❖❖❖

ใน ตอน หน้า นี้ เรา จะ นำ เรื่อง “พระราชพงศาวดารไทย” ซึ่ง
 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ ประทานปาฐกถา แก่
 นักเรียน คณะอักษร ศาสตร์ แด่ วิทยาลัยศาสตร์ ดง เรื่อง นั้น ให้ เห็น ว่า ไทย
 เรา มา จาก ไหน มีความ เจริญ และ เต็ม เปน มา อย่าง ไหน เป็น คำนึง เมื่อ
 ท่าน อ่าน แล้ว จะ เพิ่ม ความ รู้ และ สติ บัญญา ขึ้น อีก เปน อัน มาก เปน
 การ ดี มควร อย่าง ยิ่ง ที่ พวก เรา คน ไทย — ต้อง รู้ !

เครื่องหมก

ชนบทชาติ

เชิญรับประทานนํ้านมวัวสด ซึ่งมีแพทย์ประกาศนียบัตรว่าได้

วัวที่ข้าพเจ้าใช้รดนมนี้ เป็นพันธุ์อย่างดีที่สุดที่ได้มาจากนอก และ
ทั้งปราศจากโรคทุกตัว นํ้านมวัวสดนั้นนับว่าเป็นอาหารที่ง่ายง่าย แต่
มีค่ามากที่สุด เหมาะแก่เด็กเล็กใหญ่ หรือคนป่วย ทำให้มีร่างกายแข็งแรง
และเจริญรวดเร็ว ดีกว่ายาอื่น ๆ ที่หลุดออกจากร่างกายตามท้อง
นํ้านมวัวของข้าพเจ้านี้ ได้ทำการวัดอย่างสะอาด ใช้กรองด้วยผ้าและ
ล้าง รับประทานได้ว่าเป็น นํ้านมที่บริสุทธิ์และสะอาดไม่มียาใดปนอยู่ด้วยเลย
แม่ท่านผู้ใดประสงค์จะรับ นํ้านมวัวสดของข้าพเจ้าเป็นรายเดือนแล้ว
โปรดแจ้ง นาม และ ตำบลที่จะให้ส่งไปยัง

นายชวน โรงพยาบาลศิริราช จังหวัดธนบุรี

ราคาขวดเล็ก ๗.๕๐ บาท ต่อเดือน

ราคาขวดใหญ่ ๑๕.๐๐ บาท ต่อเดือน

ทำการวัดวันละ ๒ ครั้ง คือเวลาเช้าและบ่าย การส่งจะให้ส่งเวลา
เช้าหรือเวลาบ่ายก็ได้ กับมีไข้ไก่เล็กย่อนจำหน่ายอีกด้วย

สยามภาพยนตร์บริษัท

รับ เป็น นาย หน้า จัดการ การ มหรสพต่าง ๆ

ที่ทำการ ตั้ง อยู่ ที่ โรงหนัง พัฒนาการ ตำบลสามแยก

จังหวัดพระนคร โทรศัพทเลขที่ ๒๓๒

หนัง ซีรี่ ที่ นาย ประจำ เดือน กรกฎาคม คือ:—

MR NOBODY

นอกจากภาพยนตร์เรื่องใหญ่แล้ว ยังมีเรื่อง ขนาดตั้งแค

๕-๖-๗ ม้วน ต่อ ควบฉายไปด้วยทุก ๆ โปรแกรม ถ้าต้องการตั้ง
ซื้อที่นั่ง ชั้นที่ ๑ ถ่วงน้ำหนักแล้ว โปรดตกลงกับสำนักงานได้ตลอดเวลา

โรงฉายภาพยนตร์ของบริษัทที่ตั้งอยู่ในพระนคร คือ โรงหนัง
พัฒนาการ, โรงหนังช่องกง, โรงหนังสาทร, โรงหนังสิงคโปร์, โรง
หนังพัฒนารมณ, โรงหนังชะวา, โรงหนังนางเลิ้ง, โรงหนังบางลำภู,
โรงหนังปิ่นัง, แต่ได้แยกสาขาเที่ยวฉายหนังตามจังหวัดต่าง ๆ อีก
หลายสิบตำบล กับรับจ้างไปฉายภาพยนตร์ในการมหรสพในที่ต่าง ๆ
และจะใช้ไฟฟ้าประดับในการนั้นด้วยก็ได้ โดยราคาย่อมเยา หรือ
จะผูกขาดไปฉายตามจังหวัดต่าง ๆ เป็นรายเดือนก็ได้ นอกจากนี้
ยังรับจ้างฉายกระจกประกาศแจ้งความตามโรงหนังของบริษัททั่วไป
โดยราคาถูก

